

Het Nieuwe Jeruzalem

vertoond in een samenspraak tussen Christus en Maria, zittende aan Zijn voeten.

door

WILLEM TEELLINCK

UITGEVERIJ W. J. PIETERS — OOSTBURG

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2015**

INHOUD

DEEL I

Ten geleide

Woord vooraf Opdracht

1. Maria wordt door de Heere Christus bezocht; zij zit aan Zijn voeten, luistert naar Zijn rede en begint met Hem te spreken.
2. De Heere verklaart aan Maria de voordelen, die de mens heeft uit de ongeveinsde betrachtning der Godzaligheid eerst in dit leven.
3. De voordelen die de ware Godzaligen genieten in hun dood.
4. Van de voordelen, die de Godzalige geniet na zijn dood, in het laatste oordeel en inzonderheid daarna.
5. Maria klaagt over haar gebrekkigheid in de geestelijke dingen, waarover de Heere haar onderricht en meteen toont het bedrog van de zorgeloosheid van de wereldse mensen.
6. De Heere onderwijst Maria tegen de verdraaiing van de leer van de verkiezing, en wijst haar aan hoe zij zich moet gedragen in het midden van al de bijgeloven.
7. De Heere toont: wil men naar de heilige leer van de waarheid heilig wandelen, dan moet men zichzelf en alle aardse dingen verloochenen. Dat valt de wedergeborene gemakkelijker dan de duivel de mensen wijsmaakt.
8. Maria wenst boven alle dingen met Christus haar Bruidegom verenigd te worden, waarover de Heere haar goed bericht doet.
9. De Heere toont, hoe dat tot voortbrenging van de ware Godzaligheid, van node is, de ware ootmoed, het rechte geloof en een heilig voornemen.

DEEL II

1. Van de geestelijke wacht.
2. Van het gedurig gebed.
3. Van de dankzegging.
4. Van de christelijke ondervinding.
5. Geloof, hoop en liefde.
6. Van de verzekerdheid der zaligheid.
7. Van de aanwas in de ware Godzaligheid.

TEN GELEIDE

De Heere heeft in Zijn goedheid en Soeverein welbehagen aan Zijn Kerk leiders en profeten gegeven. Wie is de apostel van Zeeland, wie heeft een onuitwisbaar stempel gezet op het Zeeuwse volk?

Dat is de godzalige Willem Teellinck. Hij kan de *reformator van Zeeland* worden genoemd. Geboren in Zierikzee in 1579 heeft hij zijn leven en krachten besteed in de dienst van Gods koninkrijk. Hij studeerde in St. Andrews in Schotland en daarna in Poitiers in Frankrijk, waar hij promoveerde tot doctor in de rechtswetenschap.

Tijdens zijn verblijf in Engeland kwam er een grote verandering in zijn leven.

Door het contact met de Puriteinen werd hij een overtuigd Calvinist, wat in Gods hand het middel was dat hij in Leiden theologie ging studeren.

In 1606 deed hij als predikant zijn intrede in Haamstede en Burgh.

In 1613 werd hij in Middelburg beroepen, waar hij met rijke zegen gearbeid heeft.

De invloed van Willem Teellinck op de ontwikkeling van NeDerlands kerk is zeer groot geweest. Hij is de man geweest die de Nederlandse theologie sterk beïnvloed heeft met het Engels Puritanisme.

Teellinck wordt terecht de prediker van het "praktisch Christendom" genoemd.

De Nederlandse Kerk heeft door de vele geschriften, die deze grote theoloog geschreven heeft, zeer veel aan hem te danken. Hij kan met recht de grote voorloper genoemd worden van de mannen van de Nadere Reformatie, die bij ons bekend staan als de oude schrijvers.

Onder de vele werken, die hij geschreven heeft neemt "Het Nieuwe Jeruzalem" een belangrijke plaats in. Het is een samenspreking tussen de Heere en Maria, die uitmunt door helderheid en geestelijke zielservaring.

Dit kostelijk en leerzaam boek is met grote zorg herschreven uit het oud Nederlands in de taal van onze tijd.

Het is mijn hartelijke wens en bede, dat de Heere het lezen van dit prachtige werk moge zegenen aan de harten van zeer veel mensen.

Middelburg - april 1969

Zijderveld

WOORD VOORAF bij de uitgave van 1882

Christelijke lezer!

Hierbij ontvangt u een nieuwe uitgave van de oude vader Willem Teellinck "Het nieuwe Jeruzalem", vertoond in een samenspraak tussen Christus en Maria, zittende aan Zijn voeten.

De man, wiens hart hier spreekt, was één der uitnemendste godgeleerden, die de Nederlandse kerk ooit bezat. In de geschriften van deze man treft men de zuiverste rechtzinnigheid, of overtuiging van en aankleving aan de zuivere leer der heerlijke en heerschappijvoerende genade, die alle roem van het vlees uitsluit, opdat de Heere in alles verhoogd en verheerlijkt wordt; en wel een rechtzinnigheid, zonder partijchap of het drijven van bijzondere meningen. U ontvangt in deze geschriften tevens overal een strekking tot ware Godzaligheid, gelijk hij één der voornaamste praktikale Godgeleerden geweest is, en wel een Godzaligheid overeenkomstig het gezonde Woord van God, vrij van verhitte verbeelding en overdrijving, welke ook meer de gedaante van geestelijkheid dan de geestelijkheid zelf is.

De beoefening der Godzaligheid, waarop vader Teellinck aandringt, is alleszins overeenkomstig Gods Woord en op dat Woord steunende. Het is een bekend feit, dat vooral door het arme volk van God erkend wordt, namelijk dat in de geschriften van onze vaders de pit en kern van het Evangelie des vredes, in deszelfs ontdekkende, besturende, vertroostende en bevestigende hoedanigheden wordt ontsloten, en zulks overvloediger dan dit bij onze hedendaagse schrijvers gevonden wordt en men het daarom een teerkost kan noemen voor deze jaren van gebrek opgelegd.

Dat de armen van geest het alzo opnemen en gebruiken, bewijzen de vele herdrukken, die tegenwoordig het licht zien, welke alle, die getrouw naar het oorspronkelijke zijn gevolgd, op succes kunnen rekenen.

Het bovengenoemde boekje kwam ondergetekende onder ogen, en hij bevond, dat het een zeldzaam voorkomend exemplaar was, maar ook, dat de stof daarin behandeld, zeer zeldzaam mag genoemd worden; aangezien hierin wordt voorgesteld het hartinnemend onderwijs van de hemelse Bruidegom Christus aan Zijn Hem vragende Bruid, betreffende haar veelvuldige ellende, gebrek en onkunde in de wijze hoe Hem meest te verheerlijken en Zijn geboden in liefde te betrachten door de kracht die Hij verleent. In deze samenspraak wordt de Heere Jezus voorgesteld, sprekende tot een behoeftige Hem liefhebbende ziel, die aan Zijn voeten zit; iets dat bij aanvang bij de ontdekking van die uitnemende Persoon, of bij de voortgang bij de uitlatingen van Zijn liefde, zo gaarne door de armen van geest wordt betracht en zij ook volmondig met het hart moeten betuigen: *Wie is een Leraar gelijk Hij?* (Job 36 : 22).

De van Christus uitgezonden dienstknechten weten van deze dingen te spreken; ook Teellinck bewijst hiermee van God geleerd te zijn. Daarom allen bij welke de liefde van God in het hart is uitgestort door de Heilige Geest, ontvangen in dit werkje een juweel uit vroeger dagen, hetwelk nochtans steeds dezelfde waarde bezit voor degenen, die lust hebben tot onderzoek en het onderwijs van een dienstknecht van Christus op prijs stellen, die nog spreekt nadat hij gestorven is.

Lees en herlees dan dit werkje met de bede, dat God Zijn licht zende bij de waarheid. Hij werke geloof, waar het niet is, Hij versterke waar het is. Dat dit werkje nog door de Heere dienstbaar gemaakt mocht worden tot de uitbreiding van Zijn Rijk en tot de opbouw van Zijn gemeente in het allerheiligste geloof.

Dit is de wens van hem die zich noemt UEd. Dw. dienaar en vriend K.L.C. Middelburg, 1882

(Karel le Cointre, medeoprichter van Drij Oosterbaan & le Contre, Goes.

**Aan de Hooggeboren Doorluchtige Vrouwe Mevrouw AMALIA
Door Gods genade Prinses van Oranje enz.**

Hanna, de moeder van Samuël, getuigt in haar lofzang, dat de Heere arm en rijk maakt, vernedert en verhoogt. De waarheid daarvan blijkt allermeeft in de gelovigen, die eerst vernederd en daarna verhoogd worden. Zij moeten met hun Zaligmaker eerst nederdalen ter hel, eer zij met Hem kunnen opvaren ten hemel. Zij worden niet gekroond voordat zij gestreden hebben. Zij kunnen in het land Kanaän niet geraken dan door een harde wildernis. Hun spijs in deze wereld is meer zuur dan zoet, hun medicijnen zijn meer alsem dan honing, hun leven is meer een pelgrimstocht dan dat zij een vaste woning hebben, zodat zij beter Mara dan Naomi mogen genoemd worden. Zo handelt de soevereine God met hen, niet omdat Hij hen haat, maar omdat Hij hen bemint; niet omdat zij bastaarden maar kinderen zijn; niet om hen te verderven maar om hen te behouden. Want wanneer Hij hen op deze wijze het overblijfsel van de verdrukking van Christus in hun vlees laat vervullen, doet Hij dit om hen daardoor te vernederen, opdat zij niet hoogmoedig worden; om hen te spenen van de liefde tot de wereld en tot Hem te drijven; om hun geloof te beproeven, om hen lijdzaamheid te leren, om hun vurig van geest te maken, om hen te bereiden tot de komst van de Bruidegom, om hen te doen verlangen naar het huis van hun Vader, zodat zij, gelijk het bos bij Mozes, wel branden, maar niet verteerd worden; zij worden wel terneder geworpen, maar niet verdorven, want na een vernedering komt uiteindelijk een verhoging, na een verscheuring een helen, na slagen een verbinding; de avond lang duurt wel het wenen, maar 's morgens komt de vreugde; Noach werd verlost uit de zondvloed, Lot uit Sodom, Jakob van Ezau, Mozes van Farao, Israëel uit Egypte, David van Saul, de drie jongelingen uit de vurige oven, Daniël uit de leeuwenkuil, Jozef van Herodes, de apostelen van de Joden. En ondertussen is de Heere rondom hen met Zijn engelen, met Zijn beloften ander hen met Zijn genezende hand, en in hen met de Trooster de Heilige Geest.

Dit alles is Uwe Excell. inderdaad gewaar geworden, want voor een kleine tijd heeft de Allerhoogste Uwe Excell. gelieve te vernederen door de hand van Uwe en Gods vijanden, die Uwe Excell. hebben nagejaagd gelijk een veldhoen op de bergen, verdreven uit Uw vaderland, gemaakt tot een balling, Uw leven gezocht te veranderen in de dood, Uw rust in onrust, Uw rijkdom in armoede, Uw geluk in ongeluk, Uwe Excell. is getroost geweest om dit alles te verlaten om de Naam des Heeren. En daarom heeft de zegenrijke God Uwe Excell. alles, naar Zijn belofte honderdvoudig weerom gegeven. Van een verstotene heeft Hij Uwe Excell. een aangenomene gemaakt, van een balling een ingezetene, van een vreemdeling een moeder in Israëel, de echtgenote van zulk doorluchtig Hoofd, van zulk een wijdberoemde Prins, de Vader van ons Vaderland. Aldus is de droefheid van

Uwe Excell. veranderd in vreugde, Uw vernedering in verhoging, Uw ongeluk in het grootste geluk. Dit is van de Heere geschied en het is een wonder in onze ogen; die uit zuur zoet, uit duisternis licht weet te trekken. Uwe Excell. mag daarom met David wel zeggen: Gij hebt mijn ziel uit de dood gerukt, mijn ogen van tranen, mijn voet van slibberen. Dit erkent Uwe Excell. christelijk, wanneer Uwe Excell. in haar zinspreuk vraagt "Quid reddam Domino?" (Wat zal ik de Heere vergelden voor al Zijn weldaden aan mij bewezen?).

Het antwoord hierop wordt voorgedragen *in deze samenspraak tussen de Heere*

Christus en Maria.

Hier zit Maria aan de voeten van haar Zaligmaker en koopt de tijd zeer nauw uit, om van Hem te vernemen, hoe zij het best haar verdorvenheid zou mogen overwinnen, en bekwaam gemaakt worden om de dienst des Heeren naar Zijn wil te betrachten, waarin de ware dankbaarheid bestaat; hoe zij het best, gelijk dat nieuwe Jeruzalem, dat Johannes zag neder- komen van God uit de hemel, zou mogen toeberaid worden, gelijk een Bruid die voor haar man is versierd, om haar Bruidegom aangenaam te zijn, voor al de kostelijke kleinoden, die hij aan haar geschonken had.

Dit hemels gesprek, dit Nieuwe Jeruzalem, deze honingvloeiende redenen, deze verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen, ontdekt door de hoogste Profeet en Leraar in Israël, geopend van Hem die de sleutel Davids heeft, tot laving van allen die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, heb ik mij verstout Uwe Excell. op te offeren, die van jongsaf metterdaad hebt bewezen en nog bewijst, Uw liefde tot God, Uw gunst tot de vromen, Uw ijver in het goede, Uw sterke begeerte om een Godzalig leven voor de Heere te leiden; in Uw schoot, o dubbel zegenrijke Prinses is het dat ik dit juweel werp.

Eensdeels, omdat dit het voornemen was van de schrijver zelf, die het ongetwijfeld, als de dood hem niet verhinderd had, zelf volbracht zou hebben; aan de andere kant, omdat ik hoop, ja vast vertrouw, dat de stof zelf Uwe Excell. aangenaam zal zijn en Uw ziel meer zal verkwikken dan de vloeiende honing van Jonathan, om door de kracht van dit geestelijk manna gelukkig te reizen, door de wildernis van deze wereld, naar het hemelse Kanaän, om daar te bezitten een onverderfelijke, onbevlekkelijke en onverwelkelijke erfenis, hetwelk de Erfgenaam van alles Uwe Excell. en al de Uwen, na het voleinden van deze loopbaan wil vergunnen en ondertussen in deze uitwoning een voorspoedig vreedzaam en zalig leven, naar ziel en lichaam. Amen.

Uwe Excell. ootmoedigen en onderdanigen dienaar in de Heere,

Maximiliaan Teellinck
predikant in Zierikzee

Zierikzee, 28 februari 1635.

Het Nieuwe Jeruzalem

Willem Teellinck

DEEL I

Van de voordelen der ware Godzaligheid, en welke werking die in de gelovige teweegbrengt.

1.

Maria wordt door de Heere Christus bezocht; zij zit aan Zijn voeten, luistert naar Zijn rede en begint met Hem te spreken.

Maria: Heere Jezus, hoe zoet en vriendelijk zijn Uw woorden. Uw lippen zijn als druipend honingzeem, honing en melk is onder Uw tong, en de reuk van Uw kleren is als de reuk van Libanon. Uw mond is een springende fontein van levend water, Uw redenen zijn enkel waarheid en troost. Ik kan het U niet genoeg zeggen, Heere Jezus, welk een vreugde en vertroosting het in mijn hart is, dat Gij U verwaardigd hebt tot mij te komen. Och, hoe gelukkig zou ik wezen, als ik altijd voor U mocht staan, of altijd aan Uw voeten zitten en Uw tegenwoordigheid genieten!

De Heere: Kind, Mijn lichamelijke tegenwoordigheid is niet zeer nuttig, maar het behaagt Mij wel, dat gij zo acht geeft op Mijn woorden. Het zijn de woorden des eeuwigen levens. Als gij die vast in uw hart drukt en met het ware geloof recht vermengt, dan zult gij daardoor ook eeuwig leven. Alle vlees is als gras en al de heerlijkheid des mensen als een bloem des velds, welke haast verdort. Maar mijn Woord blijft evenwel in der eeuwigheid, en dat is het Woord dat Ik u verkondig.

Maria: Ik weet, Heere, dat het zo is. Ik ben dat levendig gewaar geworden in mijn hart en mijn ziel getuigt het in mij. Want sinds Gij gesproken hebt tot Uw dienstmaagd, mijn Heere, zo is mijn hart ontvonkt, mijn ziel is verrukt en al mijn krachten zijn aangewakkerd tot Uw liefde en dienst. Ik merk dat het mij nu vermoeit, mijn zinnen met iets anders bezig te houden dan met U, mijn Heere, die mijn troost zijt, en met Uw woorden, die mijn leven zijn. Och, dat ik toch altijd deze zin mocht behouden, en niet alleen Uw Woord mocht horen, maar dat ook in een goed en eerlijk hart bewaren; dat ik daarvan behoorlijk vruchten kon voortbrengen tot Uw eer! Wat zal Uw dienaar meer zeggen, dan dat zij zich verootmoedigt voor U, altijd overdenkende Uw heilzame woorden en haar eigen snoodheid en Uw voortreffelijkheid.

De Heere: Het staat Mij wel aan, Mijn vriendin, dat Ik u daarover bekommerd vind. Ik zal u Mijn Geest, de Trooster, geven; Die zal u indachtig maken alles wat Ik u geleerd heb en zal u in alle waarheid leiden en u sterken in alle zwakheden en tegen alles wat u verschrikken mocht, want Hij zal altijd bij u blijven.

Maria: Vanwaar komt mij dit, mijn Heere, dat Gij zo vriendelijk tot mijn hart spreekt? Ziet hier Uw dienstmaagd, mij geschiede naar Uw woord. Maar, Heere Jezus, ofschoon ik door Uw genade een sterk voornemen heb om voortaan heel mijn leven lang U aan te hangen en de wereld af te sterven, zo voel ik nochtans dikwijls enkele prikkelingen van mijn vlees, die mij gaarne tot wat anders zouden aanzetten.

De Heere: Kind, dat komt daar van, dat gij uw wil en uw begeerte nog niet genoeg hebt verloochend; dat gij nog enkele ongedode en onbedwongen hartstochten, lusten en

genegenheden bij u hebt. Die brengen u die moeite aan. Maar wees goedsmoeds, het zal u nogal wél gaan: gij zult langzaamaan meer en meer door Mijn hulp de overhand verkrijgen en tegen alle onheil gesterkt worden.

Maria: Uw woorden, o zoete Jezus, zijn zoet voor mijn ziel. Ik ben ook welgezind altijd op U te wachten, maar ik wilde wel, o Heere mijn God, dat Gij mij nog enige verdere versterking woudt geven tegen mijn voorgemelde zwakheid en beklagenswaardige verdorvenheid.

2. De Heere verklaart aan Maria de voordelen, die de mens heeft uit de ongeveinsde betrachtting der Godzaligheid eerst in dit leven.

De Heere: Om daartegen meer en meer versterkt te worden, is hiertoe zeer nuttig, dat gij met aandacht bedenkt en overweegt, dat de praktijk der Godzaligheid de belofte heeft beide voor het tegenwoordige en het toekomstige leven. Voor de tegenwoordige tijd is het voor het vlees wel pijnlijk en er schijnt wel enige vrees en ongerustheid uit voort te komen, maar als gij de Godzaligheid betracht, zult gij in uw leven, in uw dood en na uw tijdelijke dood, eeuwig gelukkig zijn.

Maria: Och Heere, geef mij daarvan toch wat nadere verklaring.

De Heere: Het goede, dat gij door de betrachtting van de Godzaligheid genieten zult in dit leven, is drieërlei:

Het eerste is dat gij nu vrijgesteld zijt van de verdrietige slavernij van de duivel en verlost zijt uit de hand van uw geestelijke vijanden. Zulke schone vrijheden ontvangen allen, die de Godzaligheid van harte betrachten. Gij zult voortaan zonder vrees al de dagen van uw leven, in heiligheid en gerechtigheid de grote God des hemels en der aarde gaan dienen en groot maken. Want de Heere vergeeft niet alleen uw zonden, maar geeft ook Zijn Geest, die u machtig maakt met lust des harten de Heere te dienen. De Heere wil u verschonen gelijk een vader zijn kind verschoont. Alle tegenheden, die anders tekenen zijn van Zijn gramschap, verandert Hij in tekenen van Zijn liefde. Daaruit ontstaat volkomen vrijheid. Als gij de Godzaligheid betracht, betracht gij Mijn dienst en dat is volkomen vrijheid en de grootste gerustheid. Dit wordt voorgesteld in de dienstknechten van Salomo, die gelukkig geacht werden, omdat zij knechten van de koning waren. Geen sterfelijk mens hier op aarde kan in dit leven geen ware gerustheid en vrede vinden dan in Mijn dienst.

Maria: Och Heere, Heere, ik heb dit enigermate beginnen te ondervinden. Eer mijn hart gericht was om U te dienen, zo was het voortdurend heen en weer gedreven door vele ongebreidelde driften van mijn vlees. Maar vanaf de tijd dat ik mij gegeven heb tot Uw allerheiligste dienst, heb ik waarlijk grote stilte in mijn hart gekregen en grote gerustheid genoten.

Och Heere, hoe onbeschermd en arm is toch de natuurlijke mens! Wij hunkeren allen van nature naar vrijheid. Maar ik weet het, Heere, dat de vleselijke vrijheid, waarin vele mensen zich zo vermaken, niets anders is dan een verderfelijke dienstbaarheid aan de zonde. Maar Uw dienst, o aller-zoetste Heere, is volkomen vrijheid. Och, neig toch mijn hart daar heen, dat ik mij meer mag vermaken door U te dienen.

De Heere: Hoe meer gij dit begeert, hoe eerder het u zal geschieden, Mijn vrome. Nu het tweede voordeel, dat gij bekomt uit de betrachtting van de Godzaligheid: Waar

alle dingen van de goddelozen vervloekt zijn en op het ergste uitlopen, daar zijn de Godzaligen, die Mijn geboden en raad betrachten, alle dingen gezegend. Het strekt hun alles ten goede. Alles wat u ook overkomt, nu gij in deze vrijheid gesteld zijt, hetzij het naar of tegen uw zin gaat, vreugde of droefheid, winst of schade, voorspoed of tegenspoed, dit alles zal u, door Mijn genadige en alles-overweldige besturing, tenslotte uitlopen ten goede en ter zaligheid. Welke dingen u ook overkomen, hoe verschillend van aard zij ook mogen zijn, zullen allemaal moeten helpen tot zaligheid. Dit komt door de onwederstandelijke macht en voorzienigheid van Mijn hemelse Vader, die gij dient. Want als gij eens van harte de Mijne geworden zijt, zo zijn alle dingen uwe, hetzij leven, hetzij dood, hetzij tegenwoordige, hetzij toekomstige dingen, het is dan alles uwe. Het moet u dan alles ten beste dienen, zowel de tegenspoed als de voorspoed, zowel de dood als het leven.

Maria: Voorwaar, dat is een zeer groot voordeel. Och, allerlei uitwendig verdriet en zwarigheid. Als gij ernstig gaat overdenken door het geloof, dat de zalige rust voor u hiernamaals is bereid! Als gij de Godzaligheid in waarheid betracht, zult gij in uw verstand verzekerd kunnen zijn, dat de gehoopte vreugde van het eeuwige leven zeker zal komen; dat gij deel daaraan zult hebben. En bij de gelegenheid van de levendige en heugelijke vertoning van die vreugde, die het geloof u zal doen zien, mag uw ziel nu reeds iets genieten en verkwikt worden. De voorsmaak en zoetigheid van de hemelse heerlijkheid, ofschoon nog in de toekomst, kan allerhande aardse verdrukkingen verzachten, al zijn die ook uw deel. Door het verwachten van de toekomstige heerlijkheid zult gij de tegenwoordige zwarigheid niet alleen verdragen, maar u er zelfs in verheugen, Rom. 5 : 3. Zo zult gij inderdaad ondervinden, wat de wijze man zegt in Spreuken 15 : 15, dat een vrolijk hart een gedurige maaltijd is. Mijn martelaren en getrouwe getuigen hebben dat zeer levendig ondervonden, als zij in de vuurvlammen stonden; daar werden zij gebraden, dat hun huid aan alle kanten verschroefde. Maar met blijde mond verklaarden zij, dat zij niet meer pijn gevoelden dan dat zij in een perk met rozen stonden.

Maria: Ja Heere, dat ben ik zo nu en dan, door Uw genade, ook enigszins gewaar geworden. Als ik U wel kon dienen en verzekerd kon zijn van in de hemel te komen, dan werden de zwarigheden die op mij lagen, een middel om mij derwaarts te wenden, zodat alle bitter zoet werd.

De Heere: Och, als gij eens gezien had de eeuwige kroon van de heiligen in de hemel, en welk een vreugde en blijdschap zij nu daar genieten! Voordien in hoe onbekommerd zou de mens mogen leven, die nu toch zijn hart zo dikwijls verkniest en opeet in nodeloze zorg, als hij in plaats van de wereld en zichzelf U ging dienen, allervriendelijkste Heere! Dan mocht hij denken: laat komen over mij wat komen mag, ik heb nu dat voorrecht van mijn Heere ontvangen; die wonderlijke deugd en kracht zijn mij gegeven, dat wat mij overkomt, ziekte of gezondheid, armoede of rijkdom, eer of oneer, leven of dood, het zal alles voor mij tot mijn bestwil keren, hoe verderfelijker het anders ook mocht zijn. Dit mag Uw trouwe dienaar en dienaar overdenken, en daarover volkomen gerust wezen. Zij bekommeren zich in de wereld nergens meer over, dan hoe zij U maar dienen mogen, naar Uw wil, zo getrouw geopenbaard in Uw Woord. Daarop zullen zij zich geruststellen. Och, wat een voorrecht is dat! Welk een ontlasting van duizend onnuttige bekommelingen, welk een heerlijke gerustheid! Och, Heere, wat ben ik, daar er zo'n groot gewin is in Uw dienst, en dat ik daarin nog zo traag ben.

De Heere: Houd aan in het bidden om meer ijver; overleg deze dingen goed, die Ik u zeg; overdenk het, en gij zult meer en meer aangezet worden tot Mijn dienst.

Het derde voordeel, dat gij daarin genieten zult, is: als gij de ware Godzaligheid oprecht betracht, dan zult gij uw leven lang niet alleen gerust, maar ook goedsmoeds zijn. Gij zult vertroost zijn in de zekere verwachting van de eeuwige vreugde: Rom. 5 : 5, 1 Tim. 12 : 13. Gij moogt dan weten dat u de kroon der heerlijkheid is weggelegd, op deze wijze, dat uw hart getroost en vergenoegd zal zijn te midden van de wereld waren zij in grote verdrukking om Mijnentwil, maar als gij ze nu eens zag, met grote vreugde en blijdschap gekroond in de hemel, dan zoudt gij geen blijde dagen in de wereld begeren. Integendeel, gij zoudt u meer verblijden, dat gij veel kwelling en verdrukking om Mijnentwil zoudt mogen verdragen.

Maria: Ik beken het, Heere. Kon ik in de geestelijke dingen die smaak vinden die er in is, en dat naar behoren ter harte nemen, dan zou ik mijn levensdagen niet eens meer durven klagen, welke zwarigheden mij ook overkwamen. Och, kon ik mijn ogen maar ten hemel heffen en zien, hoe al de heiligen, die in deze wereld grote strijd gehad hebben, nu verblijd en getroost worden; dat zij nu blij en vrij, zonder vrees of zorg, zoetelijk rusten in de schone hemel, dan zou ik (dat weet ik zeker) niet schromen hun voetstappen te volgen, al moest het door duizenderlei zwarigheden.

De Heere: Blijf daarom bidden en tenslotte zult u gegeven worden dat te zien. Dat zal een vriendelijke beloning zijn, die gij door het betrachten van de Godzaligheid, nog in deze tegenwoordige wereld zult genieten.

3. De voordelen die de ware Godzaligen genieten in hun dood.

De Heere: Het goede dat gij, door de Godzaligheid te betrachten, genieten zult op het einde van uw leven in de dood, bestaat in de volharding van de voorgemelde troost. Deze troost vergezelt al de Godzaligen trouw, in al hun benauwdheden, en blijft tot in de dood. De goddeloze zal niet kunnen bestaan in zijn ongeluk, maar de rechtvaardige is ook in zijn dood vrijmoedig, zodat gij de dood niet zult zien als een koning der verschrikking (Job. 18 : 14), zoals hij voor de goddeloze is. Maar de dood is een vriendelijke bode, uitgezonden door uw hemelse Vader, om u thuis te roepen tot het bezit van de eeuwige vreugde.

Maria: Hoe zou dat kunnen zijn, Heere, daar de dood voor alle mensen van nature zo verschrikkelijk is?

De Heere: Mijn kind, als gij begint met de ongeveinsde betrachtting van de Godzaligheid, dan sterft gij elke dag, 1 Kor. 15 : 31. Dan zijt gij steeds bezig om langs hoe meer de prikkel van de dood, dat is de zonde, uit uw hart te weren. Als gij dat doet, kunt gij zonder vrees de dood ontmoeten, omdat gij weet, dat hij ten opzichte van u, zijn venijnige prikkel heeft verloren. Dan zult gij ook dat triumflied mogen zingen: "Dood, waar is uw prikkel, hel waar is uw overwinning? De prikkel des doods is de zonde; en de kracht der zonde is de wet. Maar Gode zij dank, Die ons de overwinning geeft door onze Heere Jezus Christus". 1 Kor. 15 : 55 en 56. Op deze wijze wordt gij, terwijl uw lichaam ziek en stervende is, naar de ziel gezond en meer en meer levend. Gij hebt dan dit voordeel, dat de dood niets dan winst voor u is. De wereldskinderen zien de dood, als hij komt, aan als een schrikkelijk serpent, om hen te scheiden van al

hun liefste en gewenste dingen, van hun vrienden, hun rijkdommen en goederen, van hun vermaken, kortom van hun lieve leven, waaraan hun hart hing, en hen over te zetten in een plaats van verschrikkelijk dikke duisternis, waar niets anders dan verdriet en kwelling is.

De dood zal ook u scheiden van uw beste vrienden, rijkdommen, goederen, vermaken en alles wat gij op aarde hebt. Maar aan de andere zijde komt de dood om u te verhogen tot nog veel beter vrienden, vermaken en leven, die gij daar boven in de hemel hebt. Gij zult gaan tot de Heere God, uw hemelse Vader; tot het Lam, de Kaars van de hemel; tot de Heilige Geest, tot al de zalige patriarchen, profeten, apostelen, heilige martelaren en belijders. Gij zult komen tot de Boom des levens, die alle maanden nieuwe vruchten draagt en tot de stroom van levend water, die door het midden van het hemelse Paradijs loopt, waardoor gij met eeuwige troost kunt gedrenkt worden.

Op het einde van uw leven zult gij u zo mogen verheugen: zo haast als gij uw geest zult geven in de hand van uw God, zullen de engelen van God daar zijn, om uw ziel te voeren in de eeuwige woning, waar eeuwige vreugd op uw hoofd zal zijn, waar gij onuitsprekelijke vreugde zult genieten en waar smarten en pijnen zullen ophouden. Als gij dit wel overdenkt, zult gij in het stervensuur rijke troost kunnen genieten, als gij uw troost van node zult hebben. Zo zult gij ontslapen, zalig naar het lichaam in de Heere, om te zijner tijd heugelijk te ontwaken in eeuwige vreugde.

Maria: Dit is voorwaar buitengewoon troostvol, maar Heere, de ogen van mijn geloof zijn zeer duister, dat ik niet goed kan zien. Ook ziet men wel eens, lieve Heere, dat soms de godzaligen in hun sterven zeer benauwd zijn.

De Heere: Er zijn Godzaligen, die grote bekommernis hebben in hun sterven, omdat hun geloofsogen in die tijd wat duister zijn, maar hun zaken staan echter recht voor God. De engelen van God staan daar ook gereed (hoe weinig zij dat soms kunnen denken) om hun ziel zo haast die uit het lichaam scheidt, te voeren in Abrahams schoot, in de hemel, waar de volheid van vreugde is en liefelijkheden voor altoos. Het kan niet missen: wie Godzalig heeft geleefd, sterft gelukzalig.

4. Van de voordelen, die de Godzalige geniet na zijn dood, in het laatste oordeel en inzonderheid daarna.

Maria: Och Heere, deze dingen lokken mij meer en meer aan, om de liefde van de Godzaligheid aan te nemen. Ik bid U, Heere, laat mij toch wat nader verstaan hoe het verder daarmee staat.

De Heere: Daarmee gaat het wonderlijk toe. De beste beloning, die de groten van de wereld hun trouwste dienaars kunnen geven, is beperkt binnen de grenzen van dit tijdelijk leven, deze tegenwoordige wereld. Maar de vergelding over de trouwe dienaars en dienaressen van God, komt het allersterkst uit ná hun dood, in de toekomstige wereld. Want als gij de Godzaligheid betracht, ondervindt gij na uw dood een genadig oordeel, dat is een genadige uitspraak tot uw eeuwige zaligheid, Matth. 25 : 34. Uw goede werken zullen u navolgen en getuigenis geven, dat gij geen geveinsde, maar een waar gelovige en één van Mijn oprechte leden geweest zijt. In die dag zult gij in Mij gevonden worden, daar Ik voor u heb voldaan. Gij zult kunnen roemen over het oordeel en vrijmoedig zeggen: "Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het die rechtvaardig maakt. Wie is het die verdoemt?"

Christus is het die gestorven is". Rom. 8 : 33, 34. U zal dan ook geschieden naar uw geloof; gij zult vrijgesproken worden van de hel en de verdoemenis, en verklaard worden tot een waardig erfgenaam van het hemels Koninkrijk.

Maria: Och Heere, welk een sterke troost is hierin gelegen. De Godzaligen zijn in deze wereld onderhevig aan veel kwade opspraak. Dikwijls worden zij zeer hard geslagen met de gesel van de tong over hetgeen zij toch zeer goed hebben gedaan. Hierover is mijn hart soms wel erg verdrietig om voort te gaan in de weg der Godzaligheid. Maar als ik dan weer bedenk, Heere, dat Gij niet oordeelt gelijk de wereld oordeelt, dan word ik zeer getroost. Hoezeer zij mij lasteren, zij maken mij daardoor niet erger voor U. Gij, Heere, zult eens een rechtvaardig oordeel vellen voor de hele wereld.

De Heere: Jawel, mijn lieve, dat is een voorsmaak van de sterke troost, die gij hiernamaals hebben zult in het laatste oordeel, als gij Mijn dienst hier op aarde betracht hebt. In het oordeel zullen al uw gebreken en ondeugden bedekt worden door Mijn verdiensten. Al uw goede werken en deugden zullen op het allerheerlijkst voorgesteld worden, omdat gij daar bevonden zult worden als de Mijne, doordat gij Mij trouw hier op aarde gediend hebt.

Maria: Och Heere, Heere, hoe goed is het dan U te dienen al de dagen van mijn leven. Mijn hart verschrikt zeer als ik sterk denk aan het laatste oordeel. Maar nu word ik gewaar, hoe beter ik U kan dienen, hoe minder de gedachte aan het laatste oordeel mij behoeft te ontstellen.

De Heere: Ja, als gij daar wel op letten wilt, zal het u niet alleen geen schrik aanjagen, maar verheugen en vertroosten. De Godzalige is gewoon hier te zeggen op aarde: "Ik verblijd mij in degenen die tot mij zeggen: wij zullen in het huis des Heeren gaan". (Psalm 122). Denkt dan eens hoe de Godzaligen zich verheugen zullen, als tot hen gezegd zal worden in het laatste oordeel: "Komt gij gezegenden Mijns Vaders, bezit het Koninkrijk dat u bereid is; gaat in de vreugde uws Heeren." Hebt gij wel eens iemand verheugd gezien over de uitspraken van de rechter ten goede, in een rechtsgeding waar zijn eer, zijn goed en bloed van afhing? Dat is een flauw voorbeeld hiervan.

Maar hoor nog meer: op dit aller-heugelijkst oordeel zal ook dadelijk de uitvoering volgen, daarin gelegen, dat gij in het bezit gesteld zult worden van het hemels Koninkrijk en de vreugde des Heeren.

Maria: Zeg mij toch, lieve Heere, wat toch die vreugde des Heeren is, waarin de Godzaligen dan gesteld zullen worden.

De Heere: Het is de onuitsprekelijke, onbesmettelijke en alverheugende zegen van God, die de Godzaligen daarboven in de hemel zullen genieten. Na de uitspraak van het laatste oordeel zal de Heere zijn alles en in allen. God de Heere Zelf zal zo'n rijke zegen zijn voor de bezitters van het hemels Koninkrijk, dat Hij alleen hun zal strekken tot spijs en drank, voor al wat kan troosten; in één woord, dat Hij alleen een volkomen genoeg zal zijn en alles wat maar te wensen is, ja meer dan gij nu wensen of begeren kunt. Dit wordt de *vreugde des Heeren* genoemd (Matth. 25 : 21-23).

Maria: Och Heere, als ik goed overdenk, dan kan ik licht besluiten dat deze vreugde zo onuitsprekelijk heerlijk wezen moet. Gij Heere hebt zo veel moeten lijden en

verdragen om deze vreugde te verwerven en mee te delen. Want ik weet wel, dat Gij Heere, de Heere der heerlijkheid, niet om een kleinigheid zoveel zoudt willen geleden hebben. Het zijn juist die vreugden, die de liefhebbende, alvermogende, alwijze God voor Zijn uitverkorenen heeft willen bereiden.

De Heere: Dat hebt gij goed begrepen, Mijn vriendin, want voorwaar, naar dat de Koning en de Heere is, zo is ook de heerlijkheid, die Hij Zijn uitverkorenen beschikt. Uw Heere is zeer groot en zeer te prijzen en Zijn grootheid is ondoorgrondelijk. Zo is dan ook Zijn vreugde: Hetgeen het oog niet heeft gezien, en het oor niet heeft gehoord, en in het hart des mensen niet is opgeklommen, hetgeen God bereid heeft dien, die Hem liefhebben (1 Kor. 2 : 9). Dus zult gij, als gij Mij van harte op aarde gediend hebt, bij het scheiden uit deze wereld, na een gunstig oordeel, gezet worden in de eeuwige bezitting van de schone hemel. Gij zult daar ingelaten worden, in het gezelschap van de Heere God Almachtig, van de heilige engelen, de zalige patriarchen, priesters, profeten, apostelen, martelaren en al de kinderen van God die vóór u gestorven zijn, de beminden des Heeren. Daar zult gij ook zien al de Godzalige vrienden en vriendinnen, die gij op de aarde gehad hebt en vóór u zijn gestorven, zoals vader, moeder, zuster, broeder, man, vrouw, zoon, dochter of andere vrienden, staande voor Gods troon in alle heerlijkheid.

Deze zult gij niet alleen zien, maar ook horen juichen met luider stem; er zal vrolijkheid zijn over uw komst onder hen en zij zullen u als met één hart en één mond welkom heten. Zij zullen u vriendelijk onthalen en omhelzen, want hoe blij zij geweest zijn om uw bekering, hoe blijder zullen zij wezen over uw heerlijke toekomst onder hen. Voorwaar, het is met geen menselijke tong uit te drukken in welk juichen zij zullen uitbarsten, als zij in dat hemelse gezelschap telkens andere zalige zielen zullen zien aankomen. Het zijn zielen die hier op aarde de ellende van deze wereld zijn ontworsteld, de aanvechtingen van satan hebben overwonnen, de strikken der zonde hebben gebroken en nu verschijnen in het schone kleed van Mijn gerechtigheid. Zij hebben de palmtakken van de overwinning in hun handen en de kroon der heerlijkheid op hun hoofden. Daar verheugt ieder zich evenveel in het geluk van een ander als dat van zichzelf. Denk dan eens, Mijn vrome, wat een heerlijke en onuitsprekelijke vreugde dit voor uw ziel zal wezen. Hier op aarde ziet gij niets anders dan zonden en ellenden; door velen wordt gij gehoond, gesmaad, verstoten en veracht. Maar daar zal het u gebeuren, dat gij niet alleen al de heerlijkheid van het hemelse Hof zult aanschouwen, maar dat gij zelf door allen zeer vriendelijk zult worden onthaald en welkom geheten; dat gij één van die zult wezen, die de schone hemel zult helpen verfraaien en verheugen.

Maria: Och Heere, wat zijn dit heerlijke dingen. Och, kon ik mij deze dingen levendig voorstellen en vast geloven. Hoe gaarne zou ik mijn vlees kruisigen, mijn aardse leven doden en zwarigheden ondergaan om Uwentwil. Voorwaar, ik zou dan geenszins durven klagen over enige moeite, die mij hier in dit leven zou moeten overkomen, groot of klein. Want, och Heere, is het niet waard al deze dingen te verdragen om het eeuwige leven?

De Heere: Ja gewis, Mijn vrome, bedenk daarom deze dingen diep en zij zullen u altijd een prikkel zijn om Mij met alle vlijt en zonder verdriet trouw te blijven.

Ziet, gij zult alles hebben, als gij de Godzaligheid betracht in uw leven en sterven, straks na uw tijdelijke dood, als gij uit deze wereld zult gescheiden zijn. Maar dan zult gij in het laatste der dagen nog verder, ook gans wonderlijk verheerlijkt worden en

naar het lichaam opwaken ten eeuwigen leven. Hetgeen gezaaid is in verderfenis, zal in onverderfelijke opgewekt worden; wat gezaaid wordt in oneer, zal in heerlijkheid opgewekt worden; wat gezaaid wordt in krankheid, zal opgewekt worden in kracht; het natuurlijke lichaam zal opgewekt worden tot een geestelijk lichaam. In de opstanding zal uw vernederd lichaam veranderd en gelijkvormig gemaakt worden aan Mijn heerlijk lichaam, zodat gij zult blinken als de zon, bekleed met rein fijn lijnwaad, welke zijn de rechtvaardigmaking der heiligen. Hebt gij nooit, na ziek geweest te zijn en in grote smarten, enige zoetheit daarna gevonden in uw gezondheid, toen gij bij het ontwaken u vrij van pijn hebt gevoeld? Dat is een flauw voorbeeld van deze verkwikking.

Maria: Ja Heere, als ik bedenk, hoe lief ik mijn lichaam heb, des te meer smart het mij als ik wat ziek ben. Daarom kan ik wel begrijpen dat die vreugde uitermate zoet zal wezen, als wij ons lichaam zullen bevinden, bevrijd van alle zwakheden, bekleed met alle sterkte en heerlijkheid.

De Heere: Gij moogt dat wel enigszins begrijpen, maar het is met een menselijke tong niet uit te spreken, welk een vreugde gij zult hebben, als uw ziel en lichaam elkander zalig zullen ontmoeten. Hebt gij ooit enige gevoelige vreugde gehad, als u na lang verwachten en veel zwaarigheden, uw liefste vriend gezond en wel in een heerlijke plaats hebt ontmoet? Dat is een schaduw van die vreugde die gij hebben zult, als uw ziel en lichaam elkander tezamen zullen ontmoeten in de zalige opstanding. Dan zal uw ziel tot uw lichaam met grote vreugde mogen uitroepen: "Gij zijt mijn metgezel in de arbeid des Heeren en mijn medehelper en lijdzaamheid der heiligen geweest. Nu zullen wij met elkander in de vreugde van onze Meester gaan. Gelijk gij met mij het kruis hebt gedragen, zo zult gij met mij de kroon dragen; zoals gij met mij overvloedig in tranen hebt gezaaid en meermalen in ons gebed geweest en over onze zonde hebt geschreid, zo zult gij nu met vreugde maaien. Daarom zullen ook lichaam en ziel beide moeten uitbreken in de aller-heugelijkste lof en dank tot God en zeggen: "O gezegend, ja gezegend zijt Gij, Heere, dat Gij ons, Heere, één hart en zin hebt gegeven (daar anderen de wereld en hun vlees dienden) om U onze God te vrezen en te dienen, in heiligheid en gerechtigheid, toen wij op aarde waren. Maar nu zien wij dat dit waarlijk de grootste wijsheid was om zulk een hart en zin te hebben en de hoogste zegen. Maar nu zullen wij ook genieten de vrucht van onze arbeid". Dit zo zeggende en God lovende, zullen beide ziel en lichaam, met de heilige engelen van God, heenvliegen naar de eeuwige Woning van het hemels Koninkrijk, waar zij eeuwig met Mij zullen wezen in onuitsprekelijke vreugde en heerlijkheid.

Maria: Och Heere, wanneer zal die gewenste dag zijn, dat ons dit gebeuren mag! Hoe zou ik gaarne allerliefste Heere, mijn ziel en lichaam hier voor een korte tijd U ten dienst stellen, opdat mij zulk een heerlijkheid mocht overkomen.

De Heere: Ja, wie dit recht heeft ingezien, die zal gewis zijn hart gaarne daartoe zien te brengen. De schepselen, waardoor velen zo jammerlijk van de dienst van God worden afgeleid, worden dan als niets geacht, en de Heere is dan alles in allen. Want hierna zal de Heere aan alle Godzaligen zijn: al wat zoet, wat liefelijk, wat heugelijk en wat wenselijk is. De Heere zal voor uw ziel de zaligheid en het leven zijn, maar ook het leven en de gezondheid van uw lichaam, de schoonheid van uw ogen, het vermaak van uw oren, honing aan uw mond, liefelijke reuk aan uw neus, volkomen genoeg aan al uw leden, licht van uw verstand, vergenoeging van uw begeren. In één woord:

daar zal God Zelf het leven van uw leven wezen, alles in allen. Bezie al wat zoetigheid, liefelijkheid, schoonheid, heerlijkheid, aangenaamheid; al wat aanzien, deugd, kracht of macht, in enig mens, in beesten, vissen, vogels, bomen, kruiden, spijs, drank, zon, maan, sterren, of in enig ander schepsel kunnen zijn - dat alles is maar een kleine schaduw, een vonkje, van hetgeen God de Heere, op een onbegrijpelijke maar volkomen en gelukzalige wijze Zelf alleen aan u wezen zal. Hij Zelf zal dan de dienst doen van alle schepselen die u nu dienen; die zullen dan niet meer de eer hebben om u te dienen. Er zullen geen zon, maan of enig ander schepsel meer nodig zijn om de plaats van uw eeuwige woning te verklaren of te verfraaien; de klaarheid van God zal die plaats verlichten en de heerlijkheid van God zal die verfraaien.

Maria: Och, hoe moest toch mijn ziel aangezet worden tot een vlijtige betrachtning van de ware Godzaligheid en Uw allerheiligste dienst, als ik mij deze dingen telkens levendig mocht overdenken, Heere!

De Heere: Daartoe is de volgende overdenking zeer van dienst: als gij iets aanschouwt dat voortreffelijk is en heerlijk in het één of ander schepsel, dan moet u zich gewennen om te denken, hoe veel treffelijker is de Heere mijn God, die deze schepselen deze voortreffelijkheid heeft gegeven. Als gij zoetigheid smaakt in uw spijs en drank, of in het genieten van uw allerliefste vriend, denk dan• och, hoe zoet en vermakelijk is de Heere, die deze zoetigheid en liefelijkheid aan de schepselen heeft gegeven. Als gij iets schoons ziet, wonderbare kleuren, goede evenredigheid en bevalligheid van een mens, een lusthof, of van welk schepsel het ook mag wezen, bedenk dan: och, och, hoe schoon is God, die deze dingen zo schoon gemaakt heeft. Op deze wijze zal uw hart meer en meer beginnen te verlangen om bij God te zijn. Gij zult Hem gaarne hier dienen op aarde, opdat gij hiernamaals bij Hem mocht komen in de hemel.

Maria: Och Heere, Gij ontsteekt nu in mij een groot verlangen naar de hemelse vreugde. Mij dunkt, ik zou nu ook wel zeggen wat één van Uw getrouwe martelaren zei. Toen hij bedreigd werd met allerlei schrikkelijke pijnen van vuur, galg, beesten, het breken van zijn beenderen, het vierendelen van zijn lichaam, het vermorzelen van zijn ledematen, ja al de verschrikkingen van de duivel, sprak hij: Laat alles vrij op mij komen, als ik slechts mijn Heere Jezus en Zijn Koninkrijk mag genieten.

De Heere: Voorwaar, deze alleen zijn zo gezind, want zij zullen toch gewis na een korte verzoeking een eeuwige vreugde genieten. Zij zullen hiernamaals met al de heilige engelen en zalige zielen van de patriarchen, profeten en apostelen, een eeuwigdurende sabbat houden voor het aangezicht van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Daar zullen zij niet alleen rusten van hun pijnlijke en moeilijke arbeid, maar bovendien nog genieten zulk een verscheidenheid van genoeg en zulk een algenoegzaamheid van vreugde, dat er geen verdriet in het doen en geen einde in het begeren zal zijn. Zo haast als de zalige ziel de genaderijke en zalige tegenwoordigheid van God geniet, terstond heeft zij al de goedheid, schoonheid, liefelijkheid, zoetigheid, heerlijkheid en volmaaktheid, die in al de schepselen in de wereld kunnen gevonden worden. En dat zal eeuwig duren, een wereld zonder einde. Daar zal de jeugd bloeien zonder oud te worden; daar zal de schoonheid duren zonder ooit te verwelken; daar zal de zegening bestendig zijn, zonder ooit te veranderen; daar zal het leven altijd blijven en zal nimmermeer eindigen. Daar is eeuwig de vreugde des Heeren, die geen oog gezien, geen oor gehoord heeft, noch in het hart van de mens ooit is gekomen, zo lang hij

hier op aarde was, en dat is dan volkomen boven in de hemel altoos en eeuwig.

Maria: Wel Heere, hoe versteend zijn onze harten, dat deze dingen nog zo weinig vat op ons hebben. Laat anderen begeren, betrachten, zoeken en najagen wat zij willen of kunnen, ik neem mij nu vast voor, door uw genade, al mijn verstand en vermogen daarheen te wenden, om U hier trouw te mogen dienen, opdat ik hiernamaals mag ingaan in Uw vreugde en eeuwig bij U mag wezen.

De Heere: Het is goed, Mijn vrome, dat uw hart hiertoe zo bewogen is. Daarom heb Ik u al deze dingen genoemd.

Maria: Ja Heere, mij dunkt, ik wenste wel dat alle harten hiertoe waren bewogen. O gij wereldskinderen, die u nog door schaduwen en ijdelheden laat bedriegen, ziet hier de heerlijke erve van de knechten des Heeren en hun gerechtigheid van de Heere. Och Heere, Heere, hoe groot is Uw goed, dat Gij weggelegd hebt voor degenen die U vrezen; dat Gij gewerkt hebt voor degenen die op U betrouwen, in de tegenwoordigheid van de mensenkinderen! Hoe dierbaar is Uw goedertierenheid, o God, dies de mensenkinderen onder de schaduw van Uw vleugelen toevlucht nemen. Zij worden dronken van de vetigheid van Uw huis, en Gij drenkt hen uit de beken van Uw wellusten. Want bij U is de fontein des levens; in Uw licht zien wij het licht. Och gij wereldskinderen, let hier op, en ziet, of gij mij waarlijk kunt tonen of tijding brengen van beter en heerlijker dingen dan de Godzaligen genieten hier in dit leven en in het toekomstige. Kunt gij ons hier iets van laten zien en ook verzekeren, dat wij het zullen verkrijgen? Dan zijn wij bereid om met u te gaan, maar als gij niet bij machte zijt dat te doen en het ook niet doen kunt, bedenkt u dan intijds. Uw beste dingen waarmee gij het meest op hebt en waarin gij u het meest verheugt, zijn in vergelijking met hetgeen de gelovigen wordt vergund, het brood van de kinderen van God, niet beter dan de draf van de zwijnen in deze wereld. De maag walgt ervan, als wij gesmaakt hebben het gemeste kalf en de rijke goederen van het huis van onze hemelse Vader. Bedenkt toch intijds om datgene te verzaken, dat gij toch zonder schade en schande niet langer kunt houden. Houdt op met langer de ijdele en verkwijnende vreugden en wellusten na te jagen; er is toch geen waar genoeg in te bekomen.

De Heere: Het behaagt Mij wel, Mijn vriendin, dat gij in het zalige gevoelen van Mijn genade, ook bewogen wordt om anderen daartoe aan te lokken.

Maria: Zou ik, Heere, de God van mijn allergrootste blijdschap, dat niet doen? Gij doet mij toch ten volle smaken, dat al de dingen, die heel de wereld zoekt, zeker niet te vinden zijn dan door de betrachtting van het Godzalige leven. Gij Heere alleen, die ons uit niet geschapen hebt, en met Uw dierbaar bloed hebt gekocht, zijt ook alleen machtig om mij tevreden te stellen, te verblijden en te vergenoegen. Daarom, gij wereldskinderen, wees toch niet langer onverstandig als de muilieren en de paarden, om troost en vreugde te zoeken waar die niet te vinden zijn. Komt, ziet en smaakt tezamen met ons, door het betrachten van de ware Godzaligheid, hoe goedertieren, hoe vriendelijk, de Heere onze God is, die wij in de geest dienen en aanhangen.

De Heere: Het is goed, Mijn vriendin, dat gij op deze wijze uw talent aanlegt. Dat moet ook zo en dat behaagt Mij. Daarom zal Ik u meer en meer van Mijn verborgenheden openbaren. Gij moet nog verder weten, dat de praktijk van de Godzaligheid niet alleen zeer nuttig is, maar ook noodzakelijk. Door u en door allen, die deze zeer ernstig

betrachten, en de Heere uw God behaaglijk willen dienen, wordt het onmogelijk geacht wanneer gij u niet dag en nacht, ja altijd daarin oefent. Als gij uw geestelijke staat goed inziert, zult gij bevinden, dat het met u gaat zoals met vele zwakke mensen naar het lichaam: zij moeten geregeld een goed dieet houden en zeer nauwkeurig letten op een goede conditie van hun lichaam. Is dat niet zo, dan vallen zij van de ene ongesteldheid in de andere of in een ernstige ziekte of kwalen.

Maria: Och Heere, dat word ik elke dag maar te veel gewaar.

De Heere: Het kan ook niet anders, de duivel loert op u, en als een kwade hond loopt hij u steeds na; hij is het kwaadst als hij niet blaft. De wereld met haar aanhang bemoeit zich ook met u om u van de rechte weg af te voeren. Uw eigen vlees wil ook altijd door zijn eigen aard de verkeerde weg inslaan. Als er geen aanstoken van de duivel is, en geen verleiding van de wereld, dan zijt gij nooit één uur zonder dat één van de overgebleven verdorvenheden van het vlees u verhindert in hetgeen gij ter hand wilt nemen.

Maria: Wel, Heere, hoe voorzichtig behoorde ik dan te wandelen.

De Heere: Ja voorwaar, dat is altijd wel nodig. Hetzij gij alleen zijt of in gezelschap, hetzij gij bezig zijt of ledig, hetzij gij in voorspoed of in tegenspoed leeft, dan schuilen nog allerlei verdorvenheden in u, om u te besmetten en te verontreinigen. En als er dan nog gelegenheid wordt gegeven dat deze verdorvenheden worden aangehitst, dan wordt gij weggesleept, als gij niet nauwkeurig op uzelf let. Dan gaat het als hollende paarden door allerlei omwegen en vuiligheid van de zonde, tot ontering van uw goede God, tot ergernis van uw naasten en tot schade en schande van uw ziel. Ziet, zo staat het met u. Hoe is het dan mogelijk dat gij waarlijk een Godzalig leven zoudt kunnen leiden, tenzij dan dat gij de Godzaligheid de hele dag betracht en er uw voornaamste werk van wilt maken?

5. Maria klaagt over haar gebrekkigheid in de geestelijke dingen, waarover de Heere haar onderricht en meteen toont het bedrog van de zorgeloosheid van de wereldse mensen.

Maria: Och Heere Jezus, ik ben ten volle overtuigd dat alles zo behoort, maar nu wordt Uw dienstmaagd haar zwakheid weer gewaar. Zij ziet hoe veel zij te kort komt van wat zij behoorde te wezen. Och Heere, ik heet een christin en daarom ben ik ook schuldig mij helemaal als een christin te gedragen. Gij hebt mij geleerd om te schijnen als een licht in het midden van een krom en verdraaid geslacht, maar och arme, hoe klein is het licht dat van mij afschijnt.

De Heere: Kind, het is goed dat gij daarover klaagt. Maar dit is ook te schijnen als een licht, als gij treurig daarhenen gaat over uw geestelijk gebrek. De kinderen van de wereld treuren alleen over het verlies van hun goederen, van hun gezondheid, van hun goede naam of dat zij hun zin niet kunnen krijgen. Zij durven zich stout beroemen in de geestelijke dingen, maar gij zijt het meest bedroefd als gij Mij niet beter dienen kunt.

Maria: Maar Heere Jezus, Gij zijt zo bezorgd geweest toen Gij hier in het vlees op aarde wandelde om het werk van Uw Vader te doen. Gij hebt ook alles gedaan en zijt

lijdzaam geweest in alle dingen. Nu ben ik schuldig Uw leven in mijn stedelijk lichaam te openbaren en te wandelen in Uw voetstappen, gelijk Gij gewandeld hebt. Maar helaas, hoe veel kom ik hierin te kort. Ik ben zeer onvoorzichtig, ik struikel dagelijks in vele; het beste dat ik doe is nog onvolkomen; ik ben zo ongeduldig en geheel onrustig als het niet naar mijn zin gaat.

De Heere: Het is waar, Mijn kind, Mijn voorbeeld is uw regel en gij moet al klagende en wenende over uw eigen mismaaktheid, het volmaakte beeld van Mijn heerlijkheid aanschouwen, om naar datzelfde beeld van klaarheid tot klaarheid veranderd te worden als door des Heeren Geest. De ogen vol tranen voor het geestelijk gebrek van het hart doorstralen Mijn hart allermeeft; zij bewegen mij allerkrachtigst om Mijn beeld te drukken in dat gebrekkige hart. Mijn vriendin, gij kent de wegen niet die Ik insla met de Mijnen en dat maakt u zo bekommerd. Want zie, zo gaat het toe, als er één wedergeboren wordt naar Mijn beeld en dat Ik een gestalte in iemand begin te krijgen: aan de ene zijde ziet hij het gruwelijk beeld van de zonde en verschrikt daarvan; aan de andere kant de schoonheid van Mijn eigen beeld en verlangt daarnaar Gaat dan voort, Mijn vrome, in dat treuren; troost u daarmee dat gij nu in de angsten van de wedergeboorte zijt en dat Ik meer en meer een gestalte in u zal krijgen. Gij zult langzamerhand uw smarten vergeten en u beginnen te verheugen, omdat gij u wedergeboren zult vinden.

Maria: Ik heb mijzelf nog zo weinig verloochend. Ik ben de wereld nog zo weinig afgestorven. Ik ben zo weinig Uw beeld gelijkvormig geworden al deze schone tijd, die ik daartoe heb genoten, lieve Heere Jezus.

De Heere: Kind, de beginselen van de ware wedergeboorte komen voort uit het Goddelijk eeuwigdurend zaad: het eerste begin is maar weinig, maar er zal zeker meer volgen. Het komt voort uit een onvergankelijk zaad: het kan niet verstikt worden. Dat treuren en die bezorgdheid die gij over u hebt zijn de beste roeringen en bewegingen van het hart, waardoor dat zaad in het hart blijft; dat daar bewaard wordt en tot vruchtbaarheid zal dienen. Als gij wist welke wegen Ik met de Mijnen gewoon ben te houden, dan zoudt gij u niet ontzetten over uw tegenwoordige staat. Ik houd de Mijnen soms lang in de angst van de wedergeboorte. Ik verberg menigmaal Mijn aangezicht voor hen. Ik laat hen veel en lang zuchten hierover, zodat het schijnt dat Ik hen niet gadesla, en toch zijn zij allen Mijn uitverkoren volk. Mijn ziel vermaakt Zich in hen en Mijn hart is waarlijk op hen gezet, zodat zij reeds geschreven zijn in Mijn hand. Ik laat hen evenwel nu en dan wel struikelen, opdat zij hun onvermogen meer zouden leren kennen; dat zij tegen de verwaandheid van de dwalende mensen, die zich al te veel veroorloven, gesterkt mochten worden, en des te vaster aan Mij alleen zouden blijven hangen.

Maria: Is dat dan Uw gewone weg met Uw kinderen, o Heere?

De Heere: Mijn kind, als gij het uiteinde van al deze wegen kon zien, dan zou gij menige verheerlijkte ziel zien blinken als de klare zon in de schone hemel. Deze zijn allen door deze donkere weg van treuren, van bezorgdheid en van geestelijke kommer gegaan en derwaarts gevorderd.

Maria: Maar Heere, ik ontmoet overal veel mensen, die zo vrolijk en welgemoed daarhenen gaan, als zij alleen maar de dingen van deze wereld hebben. Zij verzekeren

zichzelf zo vast van Uw genade voor hen en van de eeuwige zaligheid, dat zij daarover helemaal niet bekommerd zijn.

De Heere: Kind, ziet wel voor u toe, dat deze dingen u niet kwellen en dat zij u geen aanleiding geven om ook zo te doen zoals zij. Want hun staat is uitermate zorgwekkend. Het zijn bedrogen mensen, mensen van deze wereld, die hun deel hebben in dit leven en die hun hemel hier hebben. Daarom is hun hemel maar een bedrieglijke hemel, een hemel van hun eigen maaksel. De zekerheid van hun zaligheid is slechts hun eigen fantasie. Ik weet hoe het in hun hart is: zij roemen van een sterk geloof, dat zij door Mij op God hebben, maar zij kennen Mij niet. Hun hart is op Mij niet gesteld, maar op wat anders. Ik ben maar een woord dat genoemd wordt, als zij smeken in Mijn naam en om het bittere lijden van Mij, dat Ik vanaf Mijn ontvangenis en geboorte om hen heb willen ondergaan. Zij denken al beter Mijn geboden te houden en daarnaar te leven, maar zij zijn niet te bewegen om van hun werelds doen af te komen. Daarom walgt Mijn ziel van hen, omdat zij Mij alleen met de mond begeren. Ziet daarom wel toe, dat gij met hen niet meedoet. Nu lachen zij, maar de tijd zal komen dat zij zullen wenen. Zij houden zich nu tevreden met een ijdele roem van het geloof, maar zij zullen een gewis verderf ondergaan, als zij niet veranderen. Zij verlustigen zich nu in een vermeende hemel, maar zij zullen gewis in de hel vallen, die weigeren om te komen tot die heilige verslagenheid en bekommering over hun zaligheid. Zij zullen nooit in de schone hemel komen, de woning van de volmaakte geesten, als zij niet, zoals gij, beginnen te treuren over hun geestelijk gebrek. Als zij dit niet bij de voortduur hebben gedaan, zullen zij verstoten worden van de eeuwigdurende vreugde van de hemel, en neergestort worden in de afgrond van de hel, waar zonder ophouden treuren, wenen en knersing der tanden zullen zijn.

Maria: Ik dank U, lieve Heere Jezus, voor deze waarschuwing. Maar toch blijf ik bekommerd, dat mijn hart ook nog zozeer op de wereld is gesteld zoals bij hen. Ik zucht nog zo weinig tot U, en Gij zijt dat zo waard. Och Heere, Gij komt mij ook zelden levendig in mijn hart. Ik zie Uw heerlijkheid niet goed. Mijn hart is niet doorstraald van Uw liefde zoals het wel behoorde. En als Gij mij soms in de gedachten komt, Heere, dan ben ik beschaamd, dat mijn hart nog zo weinig tot U oprijst; dat ik mij zo weinig verheug over Uw bezoek; dat mijn hart zich niet meer ontzet en van vreugde opspringt over Uw tegenwoordigheid.

De Heere: Dit behaagt Mij dat gij daarover bekommerd zijt. Ik versta uit welk hart dit komt. Het is omdat gij Mij hoogacht en dat gij denkt nooit genoeg voor Mij gedaan te hebben, naar Mijn waarde en verdienste, en dat is ook zo. Dit maakt u beschaamd, dat gij niet meer bewogen zijt om Mij. Daar hebt gij ook reden toe, en daarom moet gij dat nog meer en meer betrachten en daarin voortgaan. Maar de anderen bekreunen zich hierover niet eens. Zij zien Mijn schoonheid en heerlijkheid niet en daarom achten zij Mij ook niet. Zij denken al genoeg om Mij bewogen te zijn en al genoeg in Mijn dienst gedaan te hebben. Zij vragen zich af wat men nog meer van hen begeert.

Het is dan goed, Mijn vrome, dat gij zo niet doet. Troost u hiermee, dat gelijk Ik zie, dat uw bewegingen en eerbied voor Mij niet zo groot zijn als Ik wel waardig ben en van uw handen wel verdiend heb, zo zie Ik ook uw kommer, uw beschaamdheid en uw treuren daarover, uw worstelingen daartegen en uw vlijt om dit gebeterd te krijgen. Dat bevalt Mij zo goed, dat Ik u daarom nog meerder lief krijg. Houd u maar aan Mij vast, houd u in deze dingen bezig en uw einde zal troostvol en uw uitgang zal in vreugde zijn. Hebr. 2 : 11.

6. De Heere onderwijst Maria tegen de verdraaiing van de leer van de verkiezing, en wijst haar aan hoe zij zich moet gedragen in het midden van al de bijgeloven.

Maria: Och Heere, hoe zoet zijn voor mijn ziel Uw redenen en voorstellingen; zij zijn zoeter dan honing, maar nog vind ik mij dikwijls ontsteld.

De Heere: Is het u niet genoeg dat Ik u goedgunstig ben? Wat behoeft gij dan naar hemel of aarde te vragen?

Maria: Ja Heere, Uw gunst is mij beter dan het leven, en ik ben schuldig mij daarin ten volle te verlustigen. Maar ik ontmoet nu en dan vreemde mensen, zogenaamde christenen, die mij onrustig maken. Zij zeggen tot mij dat ik niet op de rechte weg van de zaligheid ben; dat ik geen rechte kennis van U mijn Heere heb; dat mijn belijdenis niet goed is; dat ik op een doolweg ben en gevallen ben in de handen van de verleiders.

De Heere: Laat u dat niet ontstellen, Mijn kind, want dat geschiedt alles niet zonder Mijn toedoen. Ik heb daar Zelf Mijn hand in. Ik laat dat over u komen tot uw beproeving, om nog vaster te staan in de heilige waarheid, die Ik u heb geopenbaard.

Maria: Maar Heere, zij zeggen mij vreemde dingen, die mijn oren kwetsen en mijn hart benauwen. Ik vind mensen, die zulke praat doen, alsof zij mijn hart heimelijk wilden vergiftigen. Zij willen mij wijsmaken, dat Gij wel de grote God en Zaligmaker van de wereld zijt, maar niet die God die van eeuwigheid af geweest is.

De Heere: Dat heb ik al van vroege tijden moeten verdragen. Dit komt uit het verstand van hen, die zichzelf zoveel behagen, en die nooit terdege Mijn kracht en werking hebben gevoeld. Maar die werkelijk Mijn Goddelijke kracht van de wedergeboorte zijn gewaar geworden, hun harten schrikken voor deze gedachten, en als dit hun te binnen komt, dan stellen zij zich daartegen met alle macht.

Maria: Maar Heere en mijn God, ik voel door Uw genade mijn hart zo bewogen, dat ik deze gedachten houd voor het werk van de boze, en ik verfoei die met al mijn macht. Maar nog is het hiermee niet uit: velen stellen dat de leer van de eeuwige verlossing uit enkel genade, zonder voorgezien geloof of iets anders bestaat; dat slechts de verdiensten van. Uw bitter lijden en sterven krachtadig toekomen aan Uw uitverkorenen; dat ook de mens geen macht uit zichzelf heeft om zich te bekeren, maar dat dit zo krachtadig gewerkt wordt in Uw uitverkorenen dat er altijd zeker de bekering op volgt; dat de waarlijk bekeerden nooit meer komen te vervallen tot de staat van de onbekeerlijkheid, maar altijd en eeuwig in Uw genade blijven. Deze heilige leer, die mij geleerd is in Uw heilige gemeente, zeggen sommigen, is een leer om de mensen óf wanhopig óf roekeloos te maken. En dit is mijn zwakheid nog, dat ik mij soms zeer bekommerd vind.

De Heere: Kind, dit zijn hooggaande punten; het is een vaste spijs voor de volwassenen. Het gebeurt nu en dan dat Mijn dierbaarste kinderen hierover bezorgd zijn. Zelfs enige van hen, die Mij toebehoren, sukkelen hierin in zo verre, dat zij voor een tijd het tegendeel van die heilige waarheid voor wáár houden. Maar mettertijd breng Ik deze door Mijn Geest tot beter kennis en levendiger bevinding van Mijn wegen die Ik met Mijn kinderen houd. En als zij eens volop gesmaakt hebben van hetgeen Ik al werk in de harten van de Mijnen en zij krijgen nadere kennis van Mij,

dan beginnen zij langzamerhand daarover meer en meer gerust te worden. Ondertussen leer Ik hen al van het begin deze les, dat zij zichzelf moeten verloochenen. Het voornaamste hiervan is wel hun natuurlijk verstand. Zij moeten hun kruis opnemen en Mij volgen. Van tijd tot tijd doe Ik hen meer en meer verstaan, dat Ik ook in Mijn Woord deze hooggaande punten, die zo tegen het natuurlijk verstand strijden, geopenbaard heb. Des te meer wordt de eenvoudige gehoorzaamheid beproefd, de zekere onderwerping van hun verstand, om zich alleen te houden aan Mijn Woord en geopenbaarde wil. Mijn uitverkorenen moeten geen redeneerders zijn, noch scherpzinnige twisters over de godsdienst, maar gelovigen, die zich enkel gerust stellen op Mijn Woord.

Maria: Dit, Heere, wil ik ook proberen te zijn, en het is zoet voor mijn ziel, dat ik mag verstaan, dat mijn Heere mij om deze zwaarigheden en twijfelingen niet zal verstoten, als ik daartegen strijd. Maar omdat ik mij onderworpen heb met de Heere te spreken en met mijn God, daar ik maar stof en as ben, zo verdraag mij, Heere Jezus, dat ik er nog een woord aan toevoeg. Menigmaal heb ik de drijvers van de tegenovergestelde leer vele voorbeelden horen vertellen, aan de ene zijde van hen, die bij deze heilige leer zijn uitgebroken in alle ongebondenheid van hun leven, en aan de andere kant van hen, die in wanhoop zijn gevallen.

De Heere: Kind, geen van deze dingen gebeuren zonder Mijn weten. Dit alles geschiedt onder Mijn toelaten, opdat de overleggingen van vele harten ontdekt zouden worden. Maar om u ondertussen gerust te stellen, zal Ik u nu een verborgenheid openbaren, waar gij wel op moet letten. Al het misverstand van deze mensen komt daarvan, dat zij de voorstanders van deze heilige leer keuren, maar dat zij zelf de kracht van die leer nooit hebben gevoeld. Die leer hebben zij ook nooit betracht, omdat zij de grond van die leer niet kennen en verstaan. Het zijn nog onwedergeboren mensen, die enkel duisternis zijn. Het zijn vijanden van. Mijn kruis en in waarheid vijanden van die heilige leer, al denken zij die ook te belijden. Is het dan wonder, dat zij deze heilige leer verdraaien tot hun eigen verderf; dat de ene uitbreekt in vleselijke roekeloosheid in zijn leven, en dat de ander valt in verschrikkelijke wanhoop in zijn ziel?

Maria: Maar, Heere Jezus, Gij Licht der wereld, de tegenpartij zegt, dat de roekeloosheid en de wanhoop niet komen uit de verdorvenheid van de mens, maar uit deze leer. Zo ver gaan sommigen, dat zij durven zeggen: als onze geestelijke vijand een leer wilde invoeren, om alle vreze Gods uit te roeien en alle ongerechtigheid daarin te planten, dat hij dan geen andere leer meer bekwaam zou vinden dan deze.

De Heere: Mijn duif, Mijn vrome, het behaagt Mij wel, dat uw heilig hart schrikt voor deze gruwelen. Wat die wederpartijders aangaat, men kan in hen zeer goed zien de vinnigheid van het zaad van de slang tegen het zaad van de vrouw. Daarom, Mijn lieve, omdat gij het weet, wacht u dan, dat gij niet door deze goddeloze dwalingen wordt verleid en afvalt van uw vastigheid. Want dit is de waarheid: gelijk Ik de harten ken, weet voorzeker, Mijn vriendin, dat Ik geen beter en vlijtiger dienaars en dienaressen heb dan zij, die deze heilige leer hebben ingedronken. Want deze zijn gewaar geworden, dat alles van Mij is gekomen. Daarom willen zij met alles weer tot Mij keren. Zij hebben een hart en lust ontvangen om te zien hoeveel Ik van eeuwigheid aan voor hen, boven vele duizenden gedaan heb.

Daarom willen zij Mij ook boven vele duizenden zeer trouw dienen. En wat die

mensen aangaat, die deze heilzame leer ook aannemen en goedkeuren, maar in roekeloosheid gaan vervallen, Ik ken die mensen ook goed en weet door welke geest zij worden gedreven. Mijn vrome, gij moogt u wel verzekeren, dat het de heilige leer niet is, die hen doet vallen in zulke boosheden, maar het is hun onheilig hart, dat daarvan de oorzaak is.

Want de eersten, die uitslaan in roekeloosheid, zijn mensen (en Ik ken hun hart), die nog nooit de kracht van deze heilige leer tot hun wedergeboorte hebben gevoeld, al roemen zij die leer ook en al redetwisten zij ervoor. Door verwaandheid zijn zij misleid: zij rekenen zich onder Mijn volk, maar zij zijn niet van Mij (1 Joh. 5 : 19).

De anderen, die in wanhoop vallen, zijn ook mensen, die nog nooit hebben geleerd om zichzelf te verloochenen en zich aan Mij geheel en al over te geven. Zij hebben altijd gewild om door hun eigen kracht hun bekering uit te werken, helemaal in strijd met de heilige leer. En als dat niet gaat, zo willen zij niet met lijdzaamheid wachten op Mijn hulp ter bekwamer tijd. Zij worden daarover zo ontsteld, dat zij tenslotte zich verbitteren tegen de Heere hun God, omdat Hij hen niet meer genadig aanziet en niet beter helpt bij hetgeen zij van zichzelf willen doen. Dan vallen zij in wanhoop. Dat is dan geen vrucht van deze heilige leer, die het onvermogen van de mens tot vernedering brengt en tot de grootmaking van God aanzet. Maar het is een vrucht van de tegenovergestelde valse leer, die het vermogen van de mens drijft.

Maria: Och, hoe verduisterd is de arme mens in zijn verstand over de geestelijke dingen. Hoe tast hij naar de wand als een blinde. Hoe jammerlijk vergist hij zich: het ene ziet hij voor het andere aan; hij merkt iets aan als een vrucht van de ware leer en het is een vrucht van de valse leer.

Lieve Heere, eeuwig moet Gij geloofd zijn! Sinds ik met U begon te spreken, heeft al meer en meer een hemels licht mijn duister verstand omschenen. Ik begin veel klaarder de Goddelijke dingen te zien. Maar over één ding ben ik nog bekommerd, mijn Heere en mijn God. Mij dunkt, dat deze heilige leer zeer dienstig is om de wedergeborene en het nieuwe schepsel aan te zetten tot vlijtige dienst en gehoorzaamheid. Zij zijn gewaar geworden hoeveel en welke grote dingen Gij voor hen hebt gedaan, boven vele andere. Maar ik denk, dat deze leer niet zo dienstig is om een mens in het begin in te winnen voor de ware bekering en vernieuwing van het leven.

De Heere: Dit is ook, Mijn vriendin, uw misverstand en blindheid. Juist het tegendeel is waar, want als deze heilige leer, zoals dat past, met behoorlijke bescheidenheid door Mijn dienaars wordt voorgedragen, zo zal deze heilige leer zeer goed dienen om de mens met geweld neer te slaan en te verootmoedigen. Zij werkt krachtig en zeer zeker hoogachting voor God en verachting van de mens. De mens gaat verstaan door deze heilige leer, dat alles aan Mij hangt; dat de arme mens zo verdorven is, dat hij van of uit zichzelf niets goeds zal kunnen denken, veel minder doen. Maar zodra hij komt tot enige inwendige kennis, dan volgt een geweldige bevinding, waardoor zijn hart met geweld wordt geslagen en gewond met verschrikking, als met de punt van een diamant.

Maria: Op welke wijze gaat dat, Heere?

De Heere: Hij komt door deze leer zeer klaar te zien, dat Die hem alleen kan helpen, Die hij al de dagen van zijn onbekeerlijkheid heeft getergd om Hem te verdelgen. Daarom kan hij hierover niet gerust zijn, maar zijn hart begint hem voortdurend in te geven, dat hij uit zichzelf uit moet gaan en zich tot God keren. Hij moet zich geheel en al werpen op enkele, gans onverdiende genade. Hij moet met lankmoedigheid wachten

op Gods bekwame tijd om te helpen, wil hij ooit geholpen worden. Dit doet de mens ook en bidt ernstig en vurig met al wat in hem is tot God om genade. Hij ziet geen ander middel en hij weet, dat hij van zichzelf niets heeft, waardoor hij zich zou kunnen helpen.

Deze beroering, onrust en kommer dienen krachtig om de mens te leiden tot de ware bekering. Hij wordt hierdoor gebracht in de staat van vernedering en verslagenheid, en daar moet hij zijn om bekeerd te worden. Deze heilige leer is een vaste spijs voor hen, die reeds wedergeboren zijn, maar is ook een ijzeren roede voor de onwedergeborenen, om hen af te drijven van hun ijdel betrouwen op hun eigen vermogen, dat hen zeer hindert in het werk van de ware bekering, en doet de mens zich werpen op de loutere onverdiende genade van God.

Maria: Och Heere Jezus, hoe waarachtig zijn al Uw woorden, hoe wonderlijk wel gelouterd en zevenmaal beproefd. Hierdoor leeft men, Heere, en hierdoor wordt Uw dienstmaagd wijzer dan haar leraars (Psalm 119 : 99). Uw dienstmaagd wordt nu ook indachtig hoe het met haar is toegegaan, toen zij eerst tot U werd bekeerd, mijn Heere en mijn God. Ik kan het me zeer goed heugen, dat mijn hart aangezet werd tot ernstig nadenken. Door mijn grote zondigheid werd ik geheel neergeslagen. Ik zag mijn machteloosheid om iets van mijzelf te doen tot mijn behoudenis.

Verder verstond ik, dat alles van U afhing, Die ik zo dikwijls had getergd, om mij te verstoten en te verdoemen. Ik kan het mij nog goed heugen, dat ik daardoor zo verschrikt werd in mijn hart en verslagen in mijn ziel, dat ik dag noch nacht rust had, totdat ik mij geheel en al had verloochend. Ik wierp mij voor Uw voeten en gaf mij aan U over. Ik verloochende al de ijdele waan van mijn eigen werken en verliet mij tenslotte op Uw onverdiende genade. Van die tijd begon ik ook Uw krachtige werking tot mijn bekering meer en meer gewaar te worden. Aan U, mijn Heere en mijn God, moet ik onomwonden de genade en de eer van mijn bekering toeschrijven.

De Heere: Datzelfde gevoelen is ook altijd in al de heiligen geweest. Dat kan ook niet anders, want Ik heb alle heiligen geschapen en al hun verdiensten zijn Mij bekend. Ik heb hun van te voren de gezegende gave van Mijn zoetigheid geschonken. Ik heb Mijn beminde vrienden gekend vóór het begin van de wereld. Zij hebben Mij niet eerst verkoren, maar Ik heb hen geroepen door Mijn genade. Ik heb hen tot Mij getrokken door Mijn liefde. Ik heb hen geleid door velerhande verzoeken. Ik heb in hun ziel wonderlijk zoete vertroosting ingestort. Ik heb hun standvastigheid gegeven. Ik heb hun geduld bekroond en beloond. Ik ken de eersten en de laatsten, de minsten en de meesten. Ik heb hen allen lief met een onuitsprekelijke liefde. Het komt Mij toe om geloofd en geprezen te worden door al Mijn heiligen. Ik moet ook boven alles gezegend en geëerd worden in elk van de heiligen in het bijzonder. Ik heb hen zo heerlijk verheven zonder enige van hun eigen verdiensten. De heiligen in de hemel verheffen zich dan ook niet op hun verdiensten en schrijven niets aan zichzelf toe. Zij schrijven het Mij toe. Zij bekennen dat Ik hun alle goed uit Mijn onbegrijpelijke liefde heb gegeven. Zij zijn zo vervuld met de liefde van Mijn goedheid en met de overvloedige blijdschap, dat hun geen heerlijkheid en genoegen ontbreekt en dat hun geen zaligheid ontbreken mag. Alle heiligen, hoe hoger verheven in de verheerlijking, hoe nederiger zij zijn in zichzelf en Mij zijn zij des te liever.

Maria: Ik merk nu ook wel, Heere, dat het maar enkel hoogmoed is, dat de arme mensen, die hier nog in het slijk van de aarde kruipen, nog iets in zichzelf willen vinden, waarop zij zich zouden mogen verheffen.

De Heere: Wie met een nederig en eerbiedig hart tot de Heere zijn God deze hele zaak wel bedenkt, zal die niet liever wensen, dat de zaak van zijn zaligheid alleen staat in het welbehagen van zijn goede God, dat altijd goed is, dan het zou staan gedeeltelijk in de genade van God en gedeeltelijk in het wisselend gebruik van de eigen wil van de mens, die toch dikwijls kwaad is?

Maria: Och ja, Heere, duizendmaal beter is het voor ons, dat Gij Heere dat in Uw hand hebt genomen. Wie is er van alle Adamskinderen, die maar een beetje bekend is met de broosheid van onze menselijke natuur en die niet helemaal vergeten heeft de ellendige val van onze eerste voorvader Adam? Het stond Adam vrij om te vallen. Wie zou niet schrikken om zichzelf op te willen richten door zijn eigen wil en zichzelf te bewaren, daar hij weet en bemerkt heeft, dat Adam in de staat der gerechtigheid zo jammerlijk is gevallen?

Daarom moet Gij Heere ook geloofd zijn in eeuwigheid, Die ons meerder genade hebt verworven. Wij worden gewaar dat wij, als wij zin hebben om U in alle oprechtheid te zoeken en aan te kleven, wij ons dan ook mogen verzekeren, dat Gij ons bij die zin zult bewaren en eeuwig behouden.

De Heere: Het is goed, Mijn vrome, dat gij alles Mij gaarne toeschrijft. Toch durft en wilt gij u niet verzekeren, dat gij deel hebt aan Mijn bijzondere genade. Alleen dan slechts, als gij gewaar wordt, dat gij de zin hebt ontvangen om Mij te kennen, de Waarachtige, en te zoeken met een oprecht hart. Die Mij niet willen zoeken en Mijn genade niet aannemen, maar die tegenwerken, ook als die gepredikt wordt in Mijn Naam, wat hebben die reden om te klagen, dat zij daarvan zijn verstoken?

Maria: Dit alles verblijdt mijn hart zeer om te horen, maar ik vind mij over deze dingen niet ten volle gerust. Ik moet U nog verder, mijn Heere en mijn God, mijn nood klagen, opdat ik genezen zal worden. Ik zie dat er zo velerlei opvattingen over het stuk van de godsdienst zijn in de wereld. Ik zie dat er niet alleen verstandige mensen, maar ook mensen, die ik er voor houd dat zij U liefhebben, een andere belijdenis doen dan ik. Daarover bevind ik mij ontsteld en het houdt mij niet weinig bekommerd.

De Heere: Dat alles, Mijn onnozele, is uw zwakheid. Het moest u genoeg zijn dat gij Mij kent, de Waarachtige, en van Mij een hart hebt ontvangen om Mij oprecht lief te hebben en te dienen. Daarin zoudt gij u verheugen en Mij danken over uw gezegende staat, zonder u te bekommeren over Mijn doen met anderen. Gij kent hun harten niet zoals Ik en Ik weet dat allen Mij niet waarlijk lief hebben die Mij schijnen lief te hebben. Ik ken degenen die Mij toebehoren, maar soms sukkel er één of meer onder de kudde van Mijn gezellen en die moet Ik ter goeder tijd terecht brengen. Daarom moet het u niet ontstellen, dat er zoveel gezindheden zijn over het stuk van de godsdienst. Maar dit moet u troosten en bevestigen, dat gij Mij tot een Leidsman hebt gekregen. Het is voor Mij even gemakkelijk u de rechte weg te wijzen bij duizend bijwegen dan wanneer er maar één bijweg was naast de rechte weg.

Maria: Ik dank U, mijn Heere en mijn God, over deze zo vriendelijke vertroosting en moedgeving. Voortaan wil mij gerust stellen op Uw Woord, mijn Heere. Ik heb mij ook dikwijls in mijn hart verheugd, dat Gij mij een weinig aan mijn hart hebt verzegeld om daarin te volharden tot het einde. Ik wil mij voortaan slechts daarover bekommeren hoe ik de heilige leer, die Gij mij bekend hebt gemaakt, meer en meer mocht versieren

met een heilige wandel.

De Heere: Dat is goed, Mijn kind, zulke dienaars en dienaressen zoek Ik. Ga zo voort en gij zult van tijd tot tijd nog meer en meer gewaar worden, dat de leer, die gij hebt beleden, niet de Mijne is, maar van Mijn hemelse Vader, Die Mij gezonden heeft. Dit is de enige vaste leer van de eeuwige zaligheid.

7. De Heere toont: wil men naar de heilige leer van de waarheid heilig wandelen, dan moet men zichzelf en alle aardse dingen verloochenen. Dat valt de wedergeborene gemakkelijker dan de duivel de mensen wijsmaakt.

Maria: Heere Jezus, ik verlang zozeer te verstaan, hoe ik het best uit de heilige leer van de waarheid, die Gij mij hebt geopenbaard, een heilige eerbare wandel van Godzaligheid zou kunnen voortbrengen.

De Heere: Het behaagt Mij wel, Mijn kind, dat gij hiernaar verlangt. De wereldskinderen verlangen slechts naar aardse dingen. Het zal u meer verkwikken dan wanneer gij al het goed van de wereld zoudt vinden. Als gij hongert en dorst naar de gerechtigheid, zult gij zeker verzadigd worden. Om dan de allernuttigste Godzaligheid te betrachten, moet gij weten en op uw hart drukken, dat uitwendig zich keren tot God, zonder dat het hart en al uw inwendigheden tot God zijn gekeerd, dit maar een gedaante en een schijn van Godzaligheid is. Er is geen kracht, geen pit en geen geest in. De man of vrouw, die slechts een gedaante van de Godzaligheid vertoont, is ellendig. Hij zoekt het in het uitwendige, in kleding en in de oefeningen van huisgebeden, kerkgangen en dergelijke. Maar hij weet niet van de geheime inkering van zijn hart, de alleenspraak met God, door heilige overdenkingen en overlegging van de ziel, van de inwendige bekommelingen en worstelingen tegen de zonde. Maar ook van die zoete inwendige vertroosting en blijdschap, die de Geest der wedergeboorte, de Fontein van alle vreugde, werkt. Wie daarentegen een gedaante der Godzaligheid vertoont, is een vreemdeling van al deze betrachtningen. Doe gij zo niet; keer niet alleen uw lichaam, maar ook uw ziel tot Mij, uw Heere en uw God. Betracht in uw ziel Mijn gedaante, Mijn beeld, op te richten, door het geloof, hartelijke liefde, ootmoedigheid, zachtmoedigheid en heiligheid. Acht het uw hoogste vermaak, uw beste vordering, uw meeste eer, dat gij nu een ware christin zijt geworden. Laat dit u genoeg zijn: wat gij hebt of niet hebt, als gij Mij slechts tot uw deel hebt; dat gij een vaste hoop op het hemelse Koninkrijk moogt behouden, en zodoende zult gij u bevinden als een waar Godzalg christenmens.

Maria: Och lieve Heere Jezus, Gij ontsteekt in mij meer en meer verlangen om de dierbare Godzaligheid met ijver te betrachten, en mijn gehele werk daarvan te maken.

De Heere : Kind, het is Mij aangenaam, dat Ik u zo ijverig, gezeggelijk en buigzaam vind om de vorm van de heilige leer aan te nemen, die Ik u voordraag. Ik heb u nog veel te leren. Om de dierbare Godzaligheid goed uit te drukken in uw leven, moet gij inzonderheid toezien, dat gij u moet verloochenen, uw kruis dagelijks opnemen en Mij navolgen. Want alle mensen van nature maken van zichzelf een afgod, om alleen hun eigen verstand, denkbeelden, lusten en begeerten op te volgen en te dienen. Zij jagen de dingen van dit leven na en volgen die op; zij doen mee met de gewoonten van de wereld, omdat het hun wil en lust is, zonder eens met aandacht te letten op hetgeen Ik eis en belast in Mijn Woord. Als de wereldskinderen het zo slecht maken, zo zeg Ik u, dat gij moet toezien om zo niet te doen. Gij moet niet langer leven zoals gij het

verkiest, maar gij moet leven naar de regel van Mijn Goddelijk Woord. Gij moet werken dat uw verstand, uw begeerten en alle verkeerde uitleggingen van de leer, die door misverstand, verleiding of iets anders, zich tegen de gehoorzaamheid van Mijn Woord zouden verheffen, tegen te gaan, te bedwingen en van u te doen.

Maria: Dit wil ik, mijn Heere, met alle macht gaan doen, maar zeg mij toch, mijn Heere, waarom is de verlooehening van mijzelf zozeer van node?

De Heere: Al uw krachten zijn van nature gesteld tot wapenen der ongerechtigheid, die niet anders doen dan tegen Mij strijden (Rom. 6 : 13). In uw verstand is een duisternis van de hel ingedruppeld, en daardoor is uw verstand vijandschap tegen Mij en Mijn Woord geworden. Uw wil is omgekeerd tot een schrikkelijke vorm van verdraaidheid. Uw wil behoorde gericht te zijn op Mijn geopenbaarde wil, maar zij loopt helemaal scheef en is afgekeerd van Mij en van Mijn heilige wil. Ook al uw begeerten zijn van nature in opstand tegen Mijn Koninkrijk van genade. Zo lang dus uw vleeselijk verstand en uw verkeerde wil, uw vleeselijke begeerten niet verlooehend zijn, zullen die altijd als een onrustig broedsel liggen wroeten in uw hart, tegen Mijn geboden. Zij zullen maken, dat gij de dingen van deze wereld, waarop uw hart is gesteld, veel meer zult achten dan zij waard zijn. Als gij u niet goed verlooehent, zult gij telkens verleid worden om de nietigheden van de wereld, waartoe uw ongestorven lust u heen zal leiden, meer aan te hangen dan Mij, Die alleen uw troost, vreugde en verkwikking moet zijn. Zich uit te geven voor een waar christenmens, en ondertussen zijn hart te zetten op die dingen, die Ik verwerp en waar de wereld zo op gezet is, dat is maar enkel bedrog en geveinsdheid.

Maria: Ik ben daar ook van overtuigd, Heere Jezus. Maar zeg mij toch, hoe zou ik het best mijzelf kunnen verlooehenen?

De Heere: Dikwijls moet gij door het geloof diep bedenken, dat er helse duisternis in uw verstand is ingestort. Probeer uw verstand dan verdacht te houden. Ook in uw wil is door de helse slang hels vergif ingeschoten, en dat doet uw wil dwaas zoeken naar dingen die u zeer schadelijk zijn. Uw vleeselijke begeerten zullen u de meeste moeite geven als men het christelijk leven wil betrachten. Onttrek dan aan uw lusten die dingen waardoor zij gevoed en opgewekt worden. Dit is een verborgenheid van het Koninkrijk Gods, die geen wellustige mensen kunnen noch willen geloven.

Maria: Verklaar dit toch wat nader, Heere.

De Heere: De beste weg om van de moeilijkheid van uw vleeselijke lusten ontslagen te zijn, is deze, dat gij hun weigert wat zij begeren. Dan worden zij gekruisigd en gedood; zij verdwijnen als een slak voor het zout. Zij kunnen immers niet leven dan bij het inwilligen van de zondige streken. Daarop worden zij sterk, en hoe meer gij toegeeft aan uw lusten, hoe meer gij in de slavernij en onder de dwang van uw lusten gesteld wordt.

Maria: Wel Heere, staat het zo? Hoe jammerlijk vergrijpen wij ons, arme mensen, dan in dat alles. Wat wij erg begeren moeten wij hebben; wij zullen noch kunnen geen rust in onze ziel hebben, tenzij wij aan onze vleeselijke begeerten toegeven.

De Heere: Dit is een geestelijk bedrog en het komt voort uit de leiding van satan. De

arme mensen laten zich door hun lusten en begeerten jammerlijk betoveren. Zij worden het zelf wel gewaar: hoezeer zij hun lusten opvolgen, hoe meer zij alle dagen tot die begeerten worden geleid, zodat het nooit gedaan werk is. Daarom moet gij niet toegeven aan uw vleeselijke lusten, maar gij moet hen doden. Want het is zo'n snood gebroedsel, zo moeilijk, zo onvoldaan, zo veranderlijk, dat er geen ander middel op de wereld is om er bevrijd van te zijn en rust te bekomen, dan dat gij hen doodt, zodat gij er helemaal vanaf raakt.

Maria: Wat staat mij dan toch te doen, Heere Jezus, om mijn kwade begeerten te doden?

De Heere: Daartoe zijn in het bijzonder twee dingen nodig.

Eerst. Onttrek die aardse en vleeselijke dingen aan uw begeerten, waarnaar zij zo hunkeren. Een mens, die verlost wordt tot onzedelijkheid, moet zijn gedachten van alle onzedelijke bedenkingen en bewegingen afhouden, en nog veel meer van onzedelijke daden. Hij zal dan ondervinden dat de onzedelijkheid van dag tot dag meer en meer gebroken zal worden. De onreine geest zal vergaan bij gebrek aan voedsel. Rom. 13 : 9 en Gal. 3 : 24.

Ten tweede. Dwing uzelf tot allerlei geestelijke betrachtingen, begeef u tot heilige gedachten en samensprekingen, en gij zult bevinden dat daardoor ten laatste, als met een geweldige slag, de geest van onzedelijkheid zal gedood worden, want zo doodt men de werken van het vlees door de geest. Rom. 8 : 11 en 12.

Maria: Ik zal dat trouw proberen te betrachten, maar waaraan zal ik mogen weten, Heere Jezus, of ik mijn boze lusten heb gedood en of ik mijzelf recht heb verloochend?

De Heere: Als gij uw kruis om Mijntwil gewillig elke dag opneemt.

Maria: Maar is er elke dag kruis en lijden?

De Heere: Ja, gij moet weten dat de ware christenmens zelfs in de gemakkelijkste tijden nog zijn kruis en zijn martelaarschap heeft. Hij heeft zijn strijd, zijn beproeving in duizend gelegenheden, bijzonder in het tegengaan van de loop van de wereld, de gewoonten, de manieren van doen, die met Mijn Woord, Mijn bevel en met het christelijk afgestorven hart niet overeen komen. Wilt gij weten of gij u recht hebt verloochend, bezie dan of gij sterke tegenstand kunt houden tegen de loop van de wereld; of gij zd gezond zijt in uw hart, dat gij de ondank, het ongemak en versmaadheid om Mijntwil kunt ondergaan. Zo hebben Mijn getrouwe dienaars en dienaressen het verstaan: zij hebben het nodig geacht zich zo ver te verloochenen om Mijntwil, dat zij getroost zijn geweest als zij hun staten en ambten moesten verlaten, hun middelen en inkomen, hun goed en bloed en alles. Hun boze lusten en begeerten hebben zij van te voren gedood, anders hadden zij nooit tot zulk een besluit kunnen komen. Hadden zij nog enige stoute lusten in zich gehad, dan zouden zij door zulke meesterlusten overheerst zijn geworden om Mij te verloochenen en de wereld aan te hangen. In tijden van vervolging zouden zij hun leven en wereldse dingen behouden hebben, als zij zich niet hadden verloochend. Het is goed te verstaan, dat zij, die zich in dagen van vrede zich laten inwinnen door liefkozingsen of andere verwarringen, om ondank, versmaadheid of zo, om Mijn raad opzij te schuiven of Mijn geboden te breken, dat zulke mensen de galg, het rad en het rooster om Mijntwil niet zouden kunnen of willen uitstaan in dagen van vervolging. Hoe zou iemand, die om

Mijnentwil niet enige kleine haarvlechten of zoiets zou willen afleggen, ooit ijzeren boeien om Mijnentwil willen dragen?

Maria: Ik versta dit nu zeer goed, Heere, en ik zie nu, dat het veel in zich bevat om een waar christen te zijn.

De Heere: Het is zo en daarom moet een mens goed overleggen eer hij Mijn Naam durft belijden. Wil hij of zij zich uitgeven voor Mijn dienaar of dienaar, dan moet men wel bedenken, wat het al zal moeten kosten om een christen te zijn. Hij zal veel vleselijke vermaken, gemakken en voordelen moeten verlaten om Mijnentwil. Hij zal dan gehoond en gesmaad worden; hij zal met de wereld niet mee mogen doen, maar tegen de wereld ingaan, en daarom zal hij van de wereld gehaat worden.

Maria: Och, Heere Jezus, is dit de beschrijving van een waar christen, hoe weinig ware christenen zullen er dan maar zijn.

De Heere: Ja voorzeker, een waar christen is een zeer zeldzaam mens. Dikwijls is het onder honderd die de naam van christen dragen onmogelijk om drie ware christenen te vinden. Daarom moet elk zich zeer goed beproeven, om te weten te komen of hij een ware christen zal zijn.

Maria: Lieve Heere Jezus, ik ben een zwak mens en een zeer broos aardend vat, maar zie Uw dienstmaagd aan met genadige ogen. Ik ben nu door Uw genade van zin liever alles te verlaten dan U te verlaten, mijn troost, mijn heil, mijn toeverlaat, mijn enige verkwikking en vreugde van mijn leven.

De Heere: Dat hoor ik gaarne, Mijn vrome, en gij zijt het ook schuldig te doen.

Maria: Ja Heere Jezus, moet het mij de ondank van al mijn vrienden kosten, mijn aanzien en goede achting die ik nu nog heb bij de wereld, moet het mij al mijn vermaak, al mijn goed en bloed kosten, om U te behouden, laat dat dan zo zijn, Heere! Gij alleen zijt mij meer waard dan al deze dingen. Gij alleen zijt voor mij een overvloedig goed en groot gewin. Al moest ik om Uwentwil alle schande van de wereld lijden en nog meer, dan ben ik nu door Uw genade besloten, dat alles gewillig te ondergaan. Ik wil al dat kruis op mij nemen, om mijzelf te bewijzen dat ik een waar christen ben. Alleen Heere Jezus, bid ik U, leer mij toch ook hoe ik daarin volstandig zal kunnen blijven tot het einde toe.

De Heere: Mijn duif, Mijn vrome, Ik ken de oprechtheid van uw hart en Ik heb een bijzonder welgevallen daarin. Ga zo voort en het zal u eeuwig wel gaan. Wilt gij in deze heilige zin zo volstandig blijven tot het einde toe, volg Mij dan altijd, laat uw ogen op Mij gericht zijn, probeer altijd Mijn heerlijkheid te zien, zoek Mijn zoetheit, voel Mijn algenoegzaamheid, en dat zal u sterken tot het einde toe.

Maria: Zou dat, Heere Jezus, voor altijd mijn hart mogen sterken om volstandig te blijven?

De Heere: Ja gewis. Merk wat Ik zeg: de verloochening van de wereld en de vereniging van de gelovige ziel met Mij, is als een geestelijk huwelijk, zoals gij weet Mijn vriendin, Mijn lieve. Hoe komt het dat een meisje wordt ingewonnen om te gaan

uit het huis van haar vader en al haar vriendinnen verlaat, en zich te voegen tot één die haar van te voren vreemd was, haar leven lang in innige vereniging? Is het niet dat zij iets in de bruidegom ziet en meent te vinden, dat zij meer acht dan dat zij heeft bij vader en moeder? Zo gaat het ook hier: gij moet u benaastigen altijd Mijn heerlijkheid, Mijn vriendelijkheid, Mijn algenoegzaamheid voor ogen te hebben. Daarvan smaakt gij de krachtadigheid, dat gij meteen bemerkt de nietigheid, ijdelheid en overgrote gebrekkigheid van de aardse dingen in vergelijking met Mij. Daardoor zult gij verheven worden boven alle vleselijke lusten en begeerten, boven al dat de wereld wordt genoemd, tegen al de verleidingen van satan, de wereld en uw eigen vlees, die uw ziel van Mij zoeken af te trekken. Al deze dingen komen tot u met lokstemmen van deze ijdele, nietige en vergankelijke zaken.

Maria: Hoe gelukkig zijn zij, wier ogen geopend zijn om Uw heerlijkheid te zien.

De Heere: Voorwaar, zo zijn zij. Want het is alsof voor deze mensen de eeuwige deuren des hemels opengezet worden. Zij mogen inzien in de hemel, al die heerlijke schatten, de schone voordelen, al dat heerlijke gezelschap, de boom des levens, de stroom van de levende wateren, de heerlijke onuitsprekelijke vreugde, die hier op aarde niet kan gezien worden, welke daar boven in de hemel bereid is, 1 Kor. 2 : 9. Want in Mij zijn al de schatten en rijkdommen en heerlijkheden van het hemels Koninkrijk verborgen. Die Mij ziet en kent, in diens hart gaat zo een helder licht op, zulk een klare hemelse glans, dat hij ook al de andere heerlijke dingen Gods, die voor de ogen van de ongelovigen verborgen zijn, komt te zien in hun waarde. Ik ben de allerrijkste, de aller- schoonste, de allervriendelijkste. In Mij zijn verborgen al de schatten en rijkdommen van het hemels Koninkrijk, al wat gij van node hebt, al wat u ontbreekt, daarvan heb Ik de volheid. Bij Mij is de macht, wijsheid en goedheid op oneindige wijze. Mij behoort de Majesteit en glorie, de heerlijkheid, overwinning en dank; al wat in de hemel en op de aarde is, dat is Mijne. Van Mij is het Rijk en Ik ben verhoogd boven alle dingen, Mij is de rijkdom en éer. Ik heers over alle dingen. In Mijn hand is het om een iegelijk groot en sterk te maken. Ik ben de springende fontein, waaruit alle gewenste dingen vloeien. Ik ben de levende springader, die gedurig nieuwe en betere dingen opwelt tot behoud van alle verlorenen, tot troost van alle bedroefde zielen die Mij zoeken. Ik ben aller volken troost, hoop, leven, God en Heere en eeuwige zaligheid. Mijn beeld is gemaakt van de aller-kostelijkste Goddelijke deugden, van hemelse gesteenten, parels en versiersels van ootmoedigheid, zachtmoedigheid, vriendelijkheid, barmhartigheid, en van al wat hoog te achten is en van al wat iets waard is. Dit is zeker, dat wie maar ziet met eenvoudige ogen des geloofs, enige glinstering van deze Mijn uitnemende heerlijkheid, waarmee Ik bekleed ben, die begint straks al de heerlijkheid van de dingen van deze aarde, die door de blinde kinderen der wereld zo hoog worden geacht, als schade en drek te achten. Zo lang als hij dat gezicht levend voor ogen heeft, wenst hij anders niet te doen dan te lezen, te bidden, met Mij te spreken en met Mijn dingen bezig te zijn. De wereld met al wat er in is, is hem dan niets.

Maria: Zo is het, Heere. Dat heb ik ondervonden en mijn ziel bezegelt het dat het de waarheid is. Ik herinner mij, dat zo haast als ik een klaar gezicht van Uw heerlijkheid, vriendelijkheid, algenoegzaamheid kreeg, vele sterke lusten en begeerten tot de dingen van de wereld gingen versterven. Toen zag ik dat ik en de hele wereld niets was, maar dat Gij, Heere Jezus, alles in allen zijt. Sinds die tijd achtte ik niets meer dan U. Gij hebt mijn hart zo geheel ingenomen, dat ik vrees te denken dat er iets tussen zou

komen.

De Heere: Vrees niet, Mijn vriendin, wij zijn verenigd met zo'n onverbreekelijke band, dat zelfs de poorten der hel daar niets tegen vermogen, en ofschoon gij voor het eerst wat strijd en moeite vindt in de verloochening van uzelf, in de opneming van uw kruis en Mijn navolging, zo houd voorzeker vast, dat het u ten laatste honderdvoud weder vergolden zal worden, ja zelfs in dit leven. Gij moet weten dat, al zijn de beginselen van de bekering voor het vlees zeer moeilijk en kwellend, dat het leven van de bekeerde niet vol van kwelling en ongenoegen is, zoals de satan de onbekeerde zoekt wijs te maken.

Maria: Hoe doet satan dat toch?

De Heere: Het bedrog van satan is hierin gelegen: hij maakt de arme zondige mens wijs, dat zij hun oude geest en genegenheden zullen behouden, en zeer beminde lusten zullen moeten afbreken en laten varen.

Maria: Maar is dat zo niet, Heere?

De Heere: Neen, het is geenszins zo, want dat was niet alleen zeer moeilijk, maar ook totaal onmogelijk. De mens die zich ongeveinsd tot Mij voegt, wordt door Gods oneindige zegen begenadigd met een nieuw hart en een nieuwe geest. Dan krijgt hij een geheel ander hart en een andere geest; hij wordt aangedaan door Mijn Geest; Die neemt de overhand in zijn hart. En hierdoor gebeurt het dan dat de bekeerde mens waarlijk een weerzin en ongenoegen heeft in die snode ranken, waar de onwedergeborene al hun vermaak in scheppen. Hij heeft een vermaak in de Goddelijke dingen en in Mijn inzettingen, waar de onbekeerden zo tegen zijn. Zo gebeurt het dan, dat de bekeerden, door Mijn Geest aangedaan, niet langer hun genoegen nemen in die dingen, waarin zij zich alleen vermaakten als de geest van de oude mens de overhand in hen had. Maar nu beginnen zij hun vermaak te scheppen in Mijn dingen en in het betrachten van Mijn heilige instellingen.

Maria: En hoe gaat dat toe, o Heere?

De Heere: De onbekeerde wordt geleid door de geest van de oude mens. Hij kan zijn genoegen alleen vinden in de vleselijke begeerten van de oude mens: in lachen, dronkenschap, onzedelijkheid, in vuil gewin, ijdele eer of vleselijk gemak. De bekeerde mens echter begint een weerzin te krijgen in de genoemde dingen, maar hij begint zijn vermaak te krijgen in het betrachten van Mijn zaken. Hierover getuigt de Geest in Jesaja 32: "Dan zal de woestijn tot een vruchtbaar veld worden, en het vruchtbaar veld zal voor een woud geacht worden. En Mijn volk zal in een woonplaats des vredes wonen, en in welverzekerde woningen, en in stille geruste plaatsen". De engelen zullen zich daarover verblijden. Als de engelen in de hemel zich verheugen over de ware bekering van een zondaar, zal de zondaar dan zelf niet verheugd zijn, aan wie deze heugelijke zaak is geschied?

8. Maria wenst boven alle dingen met Christus haar Bruidegom verenigd te worden, waarover de Heere haar goed bericht doet.

Maria: Ja Heere, ik weet dat Gij de waarheid spreekt en dat er geen blijder leven te

voorschijn zal komen, dan wanneer men zich altijd bij U houdt; dat men altijd wandelt in Uw tegenwoordigheid; dat men voortdurend aangedaan is met heilige bewegingen tot U, en oprechte pogingen om U te behagen. Daarom zal ik daarnaar trachten, zo lang ik hier ben, dat ik U alleen mocht zien, smaken en gevoelen; dat ik alle troost, zoetheid, verkwikking en vermaak, boven alle dingen in U mijn Heere en Zaligmaker mocht genieten. Tot U wil ik mij voegen, met U wil ik mij verenigen, dat ik veranderd mocht worden in U en heel en al overgaan tot U. Ik wil alleen mijn vreugde, mijn vrees, mijn troost, mijn hoop, mijn toeverlaat in U hebben. Als ik gezondheid, vermaak, eer, rijkdom of wat er hoog in de wereld geacht mag worden geniet, dan wil ik mij altijd gewennen Uw hand daarin op te merken. Gij reikt mij alles toe. Dat ik in mijn gezondheid U mocht gevoelen, Die mij gezond maakt en gezond houdt; dat ik in mijn spijs en drank U mocht smaken, Die mij voedt en mij verkwikt; dat ik in mijn eer en aanzien U mocht zien, Die mij vereert en mij voortrekt; dat ik in mijn overvloed U mocht gewaar worden, Die mij dit alles schenkt. Ja, ik wil U nog meer liefhebben, meer aanhangen dan de gierigaard zijn rijkdommen; dan de ambtenaar zijn promotie; dan de wellustige zijn vermaken, opdat Gij, Heere Jezus, gelijk Gij het alleen zijt, gelijk Gij alles in allen zijt, Gij ook alles in allen voor mij mocht zijn.

Daarom ook, o aller-zoetste Bruidegom van mijn ziel, Jezus Christus, o aller-zuiverste Minnaar, Die heerschappij hebt over alle schepselen, wie zal mij geven de vleugels van de waarachtige vrijheid, om te vliegen tot U en te rusten in U? Och, wanneer zal mij volkomen worden verleend dat ik geheel ledig en onbekommerd van hart mag zijn, en smaken hoe zoet Gij zijt, o mijn Heere en mijn God! Wanneer zal ik mij eens geheel verenigen met U, dat ik uit groter liefde mijzelf niet mocht gevoelen, maar U alleen in mij?

De Heere: Mijn vriendin, u geschiede naar uw geloof en naar de ernstige begeerten van uw hart.

Maria: Och lieve Heere Jezus, Gij weet de verborgen roerselen van mijn hart, en hoe mijn ziel aan U hangt, maar Heere, als deze genade van U aan mij wordt toegestaan, dan wordt mijn hart nog meer bekommerd, hoe ik mijn hart in genade altijd doende mocht houden en altijd gereed te hebben om U, mijn enige eer en glorie, te verheerlijken en groot te maken al mijn leven lang.

De Heere: De goede geschiktheid van uw hart, waarmee gij al Mijn dingen doen moet, om Mij enigszins te behagen, is hierin gelegen: gij moet het werk van de ware godsdienstigheid, met de wijze bouwer, alleen op Mij leggen. Dan bouwt gij daarop goud, zilver en kostelijke stenen.

Maria: En hoe geschiedt dat toch Heere?

De Heere: Dat geschiedt door de rechte toe-eigening van de leer van 's mensen ellende, verlossing en dankbaarheid, aan uw eigen hart, met de hulp van de Goede Geest, de Trooster.

9. De Heere toont, hoe dat tot voortbrenging van de ware Godzaligheid, van node is, de ware ootmoed, het rechte geloof en een heilig voornemen.

Maria: Hoe moet ik toch de leer van des mensen ellende aan mijn hart brengen, om daardoor te beter de ware Godzaligheid voort te brengen in mijn leven?

De Heere: Uit de leer van 's mensen ellende moet gij voor uzelf ware ootmoed leren.

Maria: Is dat zo nodig, Heere?

De Heere: Ja, wilt gij zeker werk maken in het Godzalige leven, dat Ik prijs, hoog tot in de hemel toe, dan moet gij nodig met het fundament laag beginnen. Gij moet delven in ootmoed, in vernedering van uzelf. Gij moet terdege kennis nemen hoe onnut gij van uzelf zijt, hoezeer geneigd tot alle kwaad, en dat gij helemaal onwaardig zijt uit uzelf, om u te bemoeien met de grote dingen van God. Gij zijt waardig om verstoten te worden uit het gezelschap van de kinderen van God. Gij kunt deze niet door een goed voorbeeld stichten, maar gij zijt krom en verdraaid door uw misdragingen en bedroeft hen. Als gij uzelf vergelijkt met andere kinderen van God, uw eigen bijzondere snoodheid en verdorvenheid ziet, dan keurt gij u de geringste onder al de kinderen van God, de allergrootste zondaar onder al de gelovigen, waardig om als smakeloos zout weggeworpen te worden om van ieder te worden vertreden.

Maria: O mijn Heere, Gij raakt mij het hart en overtuigt mijn gemoed dat dit mij geldt. Het is de waarheid; zo staat het juist met mij. Ik zal nog meer en meer gevoelen door Uw genade.

De Heere: Dit moet gij uw leven lang betrachten, en daarom moet gij verder uit de leer van 's mensen verlossing, voor uzelf, het ware christengeloof leren.

Maria: Waarin bestaat dat toch, lieve Heere?

De Heere: Als gij uw vorige ellendige staat, waarin gij van nature zijt, gevoelt, moet gij uit uzelf uitgaan en uzelf verloochenen. Gij moet Mij de Zaligmaker der wereld, geheel en ongedeeld aannemen, gelijk Ik van God wordt aangeboden. Dat is niet alleen tot uw Middelaar, Hoge priester en Verzoener, opdat Ik u de vergeving van zonden beschikken zou en het eeuwige leven zou verwerven, maar ook tot uw Profeet en Koning. In oprechtheid des harten moet gij u aan Mij overgeven, om van Mij geleerd en geregeerd te worden, en Mij zo aan te nemen, zoals Mijn Vader Mij aanbiedt. Dit is alleen Mij met het ware geloof recht aannemen.

Maria: Och Heere Jezus, dat ben ik, door Uw genade, van ganser harte bereid om te doen.

De Heere: Hierop moet gij immers toch wel letten, Mijn vrome, Mijn duif, om Godzalig te leven. Deze opmerking is het enige vaste fundament van het christelijke leven, in de harten van allen die het eens recht vatten. Zij zien Mij aan de ene zijde aan als hun Verlosser, waardoor zij Mij lief krijgen, dat zij ook doen willen wat te doen is om Mij nentwil. Aan de andere zijde zien zij Mij als hun Leraar en gebiedende Heere, die zij in alles moeten gehoorzamen. Zij moeten in alles Mij behagen. Zij moeten Mij leven en sterven, Mij uitgaan en inkomen, Mij spreken en zwijgen en alles voor Mij

doen, want zij zijn zichzelf niet meer maar Mijne, aan Wie zij zich hebben overgegeven. Zij willen dat alles betrachten, en dat is niets anders dan Godzalig leven. Als gij u aldus aan Mij overgeeft, moet gij geloven, dat Ik u waarlijk tegen al het geweld van uw geestelijke vijanden zal helpen en sterken, om hier Godzalig te leven.

Maria: Wel Heere Jezus, ik probeer zo te doen, maar ik heb dikwijls veel twijfelingen. Hoe moet ik mij daarin houden?

De Heere: Alles wat tegen het voorgemelde geloof in uw hart mocht oprijzen, dat moet gij telkens afslaan, zo vaak als die aankomen, als een vurige pijl van satan. Gij moet bedenken dat uw geloof eens en vooral is hetgeen God geopenbaard heeft in Zijn Woord; dat is: deze zullen zeker zalig worden, die Mij aannemen, zoals Mijn Vader aanbiedt zonder enige voorwaarden en verdiensten. Daarop moet gij het houden en zó vast, dat, al kwamen al de verschrikkingen van de hel, ja al de duivelen van de hel, in zichtbare gedaanten, roepen dat gij verdoemd zult worden, gij echter het Woord van God moet geloven, hetwelk getuigt, dat die zalig zullen worden, die Mij aannemen, en dat doet gij. Daarop moet gij het houden, daaraan moet gij vast blijven houden. Alle twijfelingen die in uw hart oprijzen tegen uw geloof, moet gij aanzien, niet als vruchten van uw geloof, die gij moet opkweken, maar als slechte bittere vruchten van uw verdorvenheid, die gij proberen moet uit te roeien; gij moet daartegen strijden met al uw macht, als een boze aanvechting van satan.

Maria: Ik heb dat wel geprobeerd te doen met alle ernst, maar ik vind nog dikwijls dat die twijfelingen mij nogal bleven aanhangen. Hoe moet ik mij dan gedragen, Heere?

De Heere: Als die twijfelingen u nog sterk en veel aankomen, moet gij ze verder zien als een gesel van de Heere; als een roede, waarmee Ik u wil oefenen, als een prikkel in uw vlees, tot uw vernedering. Ik wil u daarmee verootmoedigen en ten onder houden, opdat gij niet hoogmoedig zult worden, als de waan- gelovigen. Ziet ze dan aan als uw meeste kruis, en betracht ze om lijdzaam te verdragen. Dan zult gij daardoor geen schade lijden, maar als uit drakenvergif, nog een heilzame balsem van ootmoed maken tot uw voordeel.

Maria: Och Heere, hoe troostvol zijn Uw redenen. Hoe goed passen die op mijn geestelijke staat en menigvuldige kwellingen en twijfelingen, die mij daarin overkomen. Zij zijn voor mij als gouden appels in zilveren schalen, als verkwikkende reukappels, die mijn geest doen wederkomen in mijn benauwdheden.

De Heere: Toon u hierover dan dankbaar, Mijn vriendin Ziet toe, dat gij ook uit de leer van 's mensen dankbaarheid over de verlossing uit de ellende, voor uzelf leert een heilig, ongeveinsd, oprecht voornemen op te nemen, voor God de Heere, die harten en nieren kent. Dan zult gij Mij en Mijn Vader, die u door Mij uit de uiterste ellende verlost en tot de heugelijkste heerlijkheid heeft verheven, zoeken te behagen en te believe in alle dingen, groot en klein, huiselijke, politieke, kerkelijke en particuliere dingen, in voor- en tegenspoed.

Maria: Zulk een voornemen vind ik reeds in mijn hart gewerkt, door Uw genade, Heere.

De Heere: Dat weet Ik wel, Mijn vrome. Dit heilig voornemen is een zeker gevolg van

het ware geloof. Voorwaar, wie geen oprecht en ongeveinsd voornemen heeft in wegen van dankbaarheid, om Mij in allen wel te behagen, die kan Mij nergens in behagen. Tegen hem geldt wat er gezegd wordt: "Want wie de gehele wet zal houden, en in één zal struikelen, die is schuldig geworden aan alle". (Jakobus 2 : 10). Deze staan onvast en op de minste slag of stoot vallen zij af van de weg der gerechtigheid tot de zonde, gelijk een meisje, dat niet besloten is om haar eer te bewaren.

Maria: Maar Heere, behoort er nog wat meer tot dit heilig voornemen?

De Heere: Ja, Mijn lieve, gij moet wel besloten zijn om met een ongetemperde genegenheid aan geen ding te hangen, maar altijd wel tevreden wezen met de staat van uw leven, waarin Ik u stel: gij moet getroost zijn maar ook gehoond; in vreugde en in droefheid, zo Ik wil en goedvind. Uw hart, liefde en zin moeten enkel en alleen op Mij staan. Het helpt een mens toch niet al krijgt hij iets naar zijn begeerte en al vergadert hij veel - dat alles kunnen verachten en uit de grond van zijn hart vermijden, dát zet vast in Mijn wegen.

Maria: Houdt Gij het dan daar voor, Heere, dat ik grote hulp tot het Godzalig leven uit dit voornemen kan verwachten?

De Heere: Ja, in alle manieren. Als gij deze heilige, oprechte begeerte hebt van Mij in alles wel te behagen, dan zult gij gewapend zijn, als met een borstwapen der gerechtigheid, tegen alle misleiding. Dan zult gij ook worstelen en strijden, als voor uw eer en leven, tegen alle zonden. En als het gebeurt, dat gij door een zonde wordt verrast, gelijk de besten nog in vele struikelen, dan zal dit ongeveinsde voornemen u het hart doen slaan; uw hart zal daarover bekommerd zijn; het zal wezen als een doorn en als een prikkel tegen alle vleselijke ijdelheden, en het zal uw hart steeds wroegen en kwetsen, als gij enkele vleselijke ijdelheden opgevolgd zult hebben. Het zal u niet met vrede laten, totdat gij die zult verlaten hebben. Het zal u moede maken over uw ijdelheden, zodat gij haast zult terugkeren van die ijdelheid tot uw heilige betrachtingen. Maar zij, die niet zijn aangedaan met dit heilig voornemen, zonder eind of maat hunzelf vergeten aangaande de dingen van deze wereld; die daar niet over nadenken dat zij kwaad doen, als het maar niet te erg is, die lopen gevaar hun zielen te verliezen, in het opvolgen van de ijdelheden van dit leven, die toch allemaal met het gebruik vergaan.

Maria: O Heere Jezus, sinds Gij begonnen zijt met Uw dienstmaagd te spreken, heb ik mijn hart al meer en meer verwarmd gevonden. Ik vind mij meer en meer ontstoken in Uw vurige liefde, mijn Heere en mijn God, om met al mijn krachten mijn leven lang op het allerbeste te dienen. Alleen bid ik U, Heere, bewaar eeuwig zulk een zin en gedachte in Uw dienstmaagd, en schik mijn hart tot U (1 Kron. 29 : 18).

De Heere: Mijn vriendin, gedenk altijd: als gij het fundament van de ware Godzaligheid alleszins zult vastgelegd hebben door Mijn gemeenschap, dan moet gij daarop het schone gebouw van een Godzalig leven vastmaken en daarop bouwen goud, zilver en kostelijke gesteenten.

Maria: Wat moet ik dan doen, o Heere, om dat verder goed uit te werken?

De Heere: Vóór alle werk moet gij van dag tot dag meer en meer vast zien te leggen in

uw hart het genoemde fundament van de ware ootmoed, het ware geloof in het heilige voornemen om in alles wel te wandelen. Want naarmate deze grondbeginselen vaster in u gelegd worden, zo zullen alle andere christelijke gaven en geestelijke deugden ook in u toenemen. Dit fundament bestaat niet uit dode stenen, maar uit levende wortels, die allerlei vruchtbaarheid toedienen aan het christelijk leven, om vruchtbaar te zijn in alle goede werken en daarin meer en meer toe te nemen.

Maria: En hoe gebeurt dat, Heere?

De Heere: Zij doen u vastkleven aan Mij, waarvan al uw sterkte komt. (Joh. 15 : 1 en 2). Naar de maat dat deze wortels der Godzaligheid in u wel zullen gekweekt en gekoesterd worden, naar die maat zult gij ook veel meer sap en sterkte van Mij trekken en zo zullen ook alle christelijke deugden in u aangroeien en toenemen.

DEEL 2

VAN DE MIDDELEN TOT HET BEVORDEREN VAN DE WARE GODZALIGHEID

1. Van de geestelijke wacht

Maria: Ik zal wel zeer nauwkeurig toezien of deze fondamenteën in mijn hart wel geleid mochten zijn. Nu verlang ik, mijn Heere en mijn God, om te verstaan hoe ik op dat fundament tot Uw eer zou mogen bouwen goud, zilver en kostelijke gesteenten.

De Heere: Mijn kind, ga zo voort in een heilig verlangen naar meerder aanwas in het geestelijke leven. Hoe meer gij in dezen begeert, Mijn vrome, hoe meer u zal gegeven worden. Om de bouw van het Godzalig leven meer en meer op te trekken, moet gij enkele algemene plichten waarnemen. Het zijn algemene hulpmiddelen om u in alle mogelijke betrachtning van de Godzaligheid . te sterken. Daartoe is nodig dat gij het doel van uw leven altijd goed voor ogen moet hebben, en om het goede einddoel te bereiken moet gij nog inzonderheid tien dingen zien te betrachten.

Maria: Lieve Heere, laat mij die toch weten.

De Heere: Eerst en vooral moet gij altijd de christelijke wapenrusting aan hebben.

Maria: Wat is de christelijke wapenrusting, Heere?

De Heere: Die bestaat uit deze stukken:

1. de gordel der waarheid.
2. Het borstwapen der gerechtigheid.
3. De schoenen van de vaardigheid van het evangelie des vredes.
4. Het schild des geloofs.
5. De helm der zaligheid.
6. Het zwaard des Geestes. Ziet, dat is de christelijke wapenrusting. Gij moet u nooit goed toegerust of versierd achten om voor God of voor de mensen te verschijnen, voordat gij deze wapenrusting hebt aangedaan. Deze is als uw kleding, die gij goed moet bewaren, opdat gij niet naakt wandelt en uw schande niet wordt gezien. Openb. 16 : 15.

Maria: Ik zal dat zien te doen, Heere, door Uw hulp. Maar Heere, verklaar mij toch nader wat alles betekent.

De Heere:

1. De gordel der waarheid is de kennis der Goddelijke dingen en uw schuldige plicht daaromtrent.
2. Het borstwapen der gerechtigheid, dat is een heilig besluit om u naar die bekende plicht te schikken en te voegen altijd en zo dikwijls als daar gelegenheid toe is.
3. De schoenen der vaardigheid van het evangelie des vredes, dat is een heilige lijdzaamheid en volständigkeit, om in de wegen Gods steeds voort te gaan in het betrachten der goede werken, welke beletsels of hinderpalen men ook ontmoet.
4. Het schild des geloofs, dat is een heilig vertrouwen op de hulp en bijstand van God, in alle gevallen van de godsdienst, om de vurige pijlen van satan uit te blussen.

5. De helm van de hoop der zaligheid, dat is een heilig verlangen en verwachten van de eeuwige zaligheid, welke uw hart mocht ophouden in alle wederwaardigheden op aarde.

6. Het zwaard des Geestes, dat is de rechte oefening en handeling van Gods heilig Woord, waarmee gij de satan niet alleen kunt wederstaan, maar ook afbreuk doen.

Maria: Ik dank U, Heere Jezus, voor dit kostelijk geschenk, en dat Gij mij zo'n heerlijk en strijdbaar versiersel zo vriendelijk ter hand stelt. Ik herinner mij de tijd, dat ik verzot was op de uiterlijke tooi van mijn lichaam en de versiering van mijn hoofd, en toen dacht ik niet aan deze dingen. Ik besteedde mijn kostelijke tijd aan de ijdelheden van mijn verdorven vlees. Maar nu ben ik, Heere, door Uw genade anders geworden. Ik verlang nu te verstaan, o Heere, hoe ik het beste deze wapenrusting zal kunnen aandoen om die steeds bij mij te houden.

De Heere: Deze wapenrusting wordt aangedaan als gij met een oprecht hart verlangt naar de geestelijke gaven, om deze aan te leggen naar de gelegenheid der zaken. Gij moet u voorzien van het zwaard des Geestes, dat is Gods Woord. Dat moet gij maken tot een regel van uw leven, zoals het van God daartoe is gegeven. Dit is u op het hoogste en altijd nodig. Alles wat gij daarom voelt, ziet, hoort, raakt, smaakt, en alles wat gij weet, bedenkt en onthoudt, en alles wat gij uitwendig doet of spreekt, dat alles moet gij brengen onder het gebied en de regel van Gods Woord. Daaraan moet gij alles beproeven en daarnaar alles schikken. Alles wat gij daarvan ziet afdwalen, als een kreupel lid, dat moet gij beteren en weer terecht brengen. Wat gij ook doet, hetzij dat gij bidt of Gods Woord hoort, koopt of verkoopt, eet of drinkt of werkt; hetzij dat gij iets goed gedaan hebt door Gods genade, of slecht door uw eigen verdorvenheid, 79dat alles moet gij nog verder brengen tot de toetssteen van Gods Woord. Davids praktijk was om daarmee bewogen te zijn. Als gij deze dingen betracht, zult gij u goed aangedaan weten met de christelijke wapenrusting.

Maria: Heere Jezus, als ik dan zó gewapend ben, wat moet ik dan verder doen?

De Heere: Kind, als gij wel gewapend zijt, dan moet gij goed wacht houden, om u in alles Mij wel aangenaam voor te stellen. De christelijke wacht is niet anders dan gedurig acht nemen op uzelf, over alles wat gij denkt, spreekt, doet of laat, in gezelschap of alleen, op dat uw leven gericht mocht zijn om u Gode wel aangenaam voor te stellen.

Maria: Maar Heere Jezus, leer mij toch hoe ik deze geestelijke wacht het beste zal kunnen houden tot Uw eer en mijn troost.

De Heere: Eerst moet gij al de plichten, die van u vereist worden, volbrengen, volstandig en op alle behoorlijke tijden. Ziet toe, dat gij niet vertraagt in weldoen. Doet uw plicht met een teer geweten, om u te schikken tot hetgeen gij van Godswege te doen hebt, met bewerking van uw hart om het goed te doen. Tracht daarna om de vruchten daarvan te genieten, die Ik tot uw bestwil daarin heb gelegd en die daaruit zijn te verwachten. Zo moet gij wacht houden.

Maria: Och Heere, Uw dienstmaagd wordt haar slapheid hierin gedachtig. Ik ben overtuigd, dat ik Uw hulp nodig heb om alles goed te doen, of anders zal ik nog menigmaal in vele dingen tekort komen.

De Heere: Ten tweede, ziet toe, dat gij al de beletsels der Godzaligheid, en gelegenheden tot zonde, die de mensenkinderen in hun leven veel ontmoeten, terdege leert kennen, van verre zien en daartegen op uw hoede zijt.

Maria: Maar helaas, wie kan staande blijven tegen alle toekomend, aanvallend kwaad? Zeg mij daarom toch, mijn Heere en mijn God, wat zijn de voornaamste beletsels der Godzaligheid en wat zijn de kwade gelegenheden tot zonde?

De Heere: Boven uw eigen en aangeboren verdorvenheden komen deze:

1. De verleiding van de duivel.
2. De liefkozing, dreiging en slecht voorbeeld van de mens.
3. Enkele dadelijke en onverwachte gelegenheid van grote vreugde of droefheid, vrees, toom en dergelijke.
4. Overkomst van een groot gezelschap in uw huis of ergens anders, waar gij veel mee te doen hebt.
5. Enkele voorvallende reizen, die u afleiden van uw gewone gang in het leven.
6. Enkele grote veranderingen in de staat van uw leven, wanneer gij trouwt of weduwe wordt. Ziet, deze en dergelijke gelegenheden meer, hebben dikwijls zelfs de Godzaligste weggerukt van de vastigheid van zijn orde en overgevoerd voor een tijd uit de enge weg des levens. Daarom moet gij altijd daartegen op uw hoede zijn, om die tijds af te wenden, te voorkomen, te mijden en te schuwen, als het kan. Komen deze verleidende gelegenheden onvermijdelijk u op de hals vallen, dan moet gij proberen de kracht daarvan te breken. Dat gaat het best, als gij kennis neemt van de verleidende kracht die in hen is; daarom zult gij meer op uw hoede zijn en ingetogen van zinnen zien te wezen.

Maria: Heere, hoe getrouw waarschuwt Gij mij. Menigmaal ben ik door zulke gelegenheden verschrikt en van mijn vastigheid ontzet geweest, eer ik het gewaar werd. En ik heb het besef niet gehad om in het vervolg beter op mijn hoede te zijn. Anders zou mij de droevige herinnering deze zes dingen reeds lang in het oog hebben geprent, om mij daartegen te wachten.

De Heere: Ten derde, gij moet alle hulpmiddelen en goede gelegenheid tot Godzaligheid waarnemen. De voornaamste hulpmiddelen zijn deze drie:

1. De goede bewegingen van de Geest, die gij onverwacht gevoelt, als zij in uw hart ontstaan en oprijzen, zijn sprankels die van de hemel nederdalen, om het vuur van de Godzaligheid meer en meer te ontsteken in uw hart.
2. Het goede voorbeeld van ijver, dat de Heere God u hier en daar laat zien in enkele van Zijn kinderen, in welker harten Zijn wet is. Dit doet dikwijls de rest van het gezelschap beter volgen, als enige kloeke leiders vóór gaan.
3. Enkele bijzondere zegeningen of oordelen van God, over u of uw bekenden, waaruit Gods vriendelijkheid of gestrengheid bijzonder wordt geopenbaard. Daardoor wordt er een krachtige gelegenheid gegeven aan alle opmerkzame harten om de Heere lief te hebben en te vrezen. Ziet dan, door deze en dergelijke gelegenheden zijn de harten van vele vromen dikwijls gesterkt geworden, in de loopbaan van de Godzaligheid. Ziet daarom ook toe, Mijn vriendin, om altijd goede wacht te houden.

Maria: Och Heere, Uw dienstmaagd wordt ook in deze overtuigd van haar nalatigheid. Al te dikwijls heb ik deze gelegenheid tot opbouw van de ziel laten voorbijgaan.

Maar nu, Heere Jezus, bid ik U, leer mij toch hoe ik voortaan die het best zou kunnen aanleggen.

De Heere: Dit geschiedt het best, als gij u gewent Gods voornemen daarin aan te merken. Gij moet u zeer goed voorstellen, dat God de Heere die goede gelegenheid laat komen, opdat gij daardoor in de Godzaligheid zoudt mogen vorderen. Daarom moet gij trachten om die gelegenheid ter harte te nemen, om er geestelijk voordeel, dat God de Heere er in gelegd heeft en u aanbiedt, uit te ontvangen. Gij moet ook wel heel goed op uw hoede zijn tegen al de bijzondere zonden, waarin het meeste gevaar schuilt. Zonden waarin gij spoedig zoudt kunnen vallen zijn voornamelijk deze:

1. Zonden waartoe gij het meest geneigd zijt, of van nature of door slechte gewoonten.
2. Zonden waartoe gij gelokt wordt in verband met uw beroep, of van het land of huis waarin gij woont, of de mensen waarmee gij leeft en handelt. Ziet, vele kloeke Godzalige christenen staan op het punt om in deze zonden te vervallen, als zij niet in het bijzonder daartegen op hun hoede zijn. Daarom moet gij toezien om daartegen op uw hoede te zijn en u te sterken tegen deze genoemde zonden.

Maria: Och Heere, droevige ondervinding heeft mij tot mijn eigen schade genoeg geleerd, dat dit op het hoogste nodig is. Maar Heere, hoe zal ik dat het best kunnen?

De Heere: Dat geschiedt het best, wanneer gij de deugden, die regelrecht tegen de zonden gekant zijn, des te meer probeert te betrachten. Hoe meer gij u in gevaar gevoelt om in die tegenovergestelde zonden te vallen, bijvoorbeeld de zonde van gulzigheid, dat gij dan des te meer de waarde van de zoetheid, schoonheid, heilige matigheid en soberheid overdenkt en betracht.

Maria: Deze dingen zijn voor mijn ziel zoet en ik verheug mij daarover meer dan of ik een grote buit had gevonden. Alleen sterk mij, Heere, in dit werk en maak mijn ziel daartoe ook wakker.

De Heere: Volg slechts Mijn raad en gij zult Mijn hulp ook hebben.

Maria: Ik zal zo doen, Heere, door Uw genade.

2. Van het gedurig gebed

De Heere: Als gij goed gewapend zijt en trouw de wacht houdt, zult gij toch nog uw machteloosheid gedurig gevoelen. Zoek daarom door uitschietende gebeden uw hulp en bijstand bij Mij, opdat gij moogt voortgaan in de betrachtting van de Godzaligheid. Hoewel gij op bepaalde uren op de dag Mij looft en tot Mij bidt, zo moet gij daar niet mee tevreden zijn. Gij moet het daar voor houden, dat er geen tijd in de dag mag passeren zonder de plicht van bidden, want alle dingen worden door het gebed geheiligd. Mijn vriendin, de gave van het gebed is als de kracht om te zuigen, die de Heere door de wedergeboorte Zijn kinderen instort, waardoor de kinderen van God uit de volle en zegenrijke borst van hun hemelse Vader (als kleine kindertjes bij hun moeder) alle sterkte en voedsel tot zich trekken, dat allemaal nodig is om Godzalg te leven.

Maria: Maar Heere Jezus, zeg mij toch in welke gelegenheden ik met uitschietende gebeden tot U moet komen.

De Heere: Die zijn voornamelijk deze:

1. Wanneer gij iemand iets gewichtigs moet zeggen (Neh. 2 : 2).
 2. Wanneer gij een bijzonder werk moet doen.
 3. Wanneer gij uw hart bewogen gevoelt tot vreugde of droefheid.
 4. Wanneer gij een bijzonder werk van God ziet, van zegen of oordeel.
 5. Wanneer gij goede of slechte bewegingen in u gevoelt, want in de goede is Mijn Geest om u te behouden en in de slechte komt de duivel snuffelen aan uw hart om u te bederven.
 6. Wanneer gij geprezen of gehoond wordt, verschoond of verongelijkt. Kind, gij zijt zo ijdel en hebt met uzelf nog zoveel te doen, dat gij in zulke gelegenheid zeer gauw verstrikt zoudt worden. Daarom moet gij de bijzondere hulp van uw God daarover zoeken.
 7. Wanneer gij uitgaat of weer thuiskomt, want uitgaande is het alsof gij, Mijn kind, onder de wilde dieren ging, en thuiskomende alsof gij kwaamt schuilen onder Mijn vleugelen, als gij het maar goed aanlegt.
 8. Wanneer gij eet, drinkt en u kleedt.
 9. Wanneer u iets goddelijks wordt gevraagd, als gij alleen aan uw werk zijt of ergens anders.
- Ziet, deze zijn de voornaamste gelegenheden voor het gedurig gebed. Geef daar dan ook acht op.

Maria: Maar lieve Heere Jezus, wat moet ik door deze uitschietende gebeden in het bijzonder begeren?

De Heere: Gij moet u gewennen aan deze volgende dingen:

1. Mijn goede Geest moet gij vragen om u in alle waarheid te leiden.
2. Dat Ik u mocht indachtig maken de goede dingen en leringen, waartoe gij nu gelegenheid hebt om in het werk te stellen.
3. Dat Ik u toch genadig zou willen versterken om alles recht in het werk te stellen.
4. Dat Ik u wilde leren uit alles wat u overkomt, geestelijk nut te trekken, dat u daarin wordt aangeboden.
5. Dat gij toch van dag tot dag in alle geestelijke gaven gesterkt mocht worden, inzonderheid in het ware geloof, vaste hoop en gedurige liefde.

Maria: Och Heere Jezus, ik weet niet hoe of wat ik bidden zal, maar wil toch door Uw Geest in mij geestelijke zuchtingen verwekken, om op te zenden tot U, als vlugge boden, om een zegen nederwaarts te brengen, over mij arm behoeftig mens.

De Heere: Ik doe dat graag, maar zie toe, dat gij de bewegingen van uw geest, die in u mochten ontstaan, niet verwaarloost door onbedachtzaamheid.

Maria: Dat zal ik ook doen door Uw genade.

3. Van de dankzegging

De Heere: Als gij dan de vrijmoedigheid neemt met uw gebeden van Mij te eisen wat gij gaarne had, gewen u dan ook om Mij, uw lieve Heere, gedurig te loven en te danken over alles wat Ik doe voor u en voor anderen, wat altijd vol van goedheid is. Gij moet altijd met een bewogen, nederig en eerbiedig gemoed uw hart tot Mij

opheffen, de hele dag door om Mij groot te maken en te prijzen in alle dingen. Dit moet gij toch niet vergeten, zoals velen doen, daar de Heere het zo dikwijls vereist in Zijn Woord, Mijn vriendin, gij moet tonen één van het vrijwillig volk van God te zijn, die Mij alleen bidden, niet uit de nood, zoals de nood alle mensen doet bidden, maar ook de Heere uw God met heilige dankzegging prijzen, als gij uw gebrek ziet vervuld. Gij moet weten dat geen gebeden hun rechte toon hebben, of goede melodie in Mijn oren kunnen maken, die niet vermengd zijn met dankzegging, met Mij te loven en te prijzen. Daarom voeg Ik zeer dikwijls in Mijn Woord het gebed en de dankzegging tezamen (Filipp. 4 : 6), gelijk ook al Mijn oprechte dienaars en dienaressen dat steeds zo hebben betracht.

Maria: Maar Heere, hoe zal ik U altijd kunnen danken, loven en prijzen, daar ik zo dikwijls naar ziel en lichaam gesteld ben, dat ik niets anders kan doen dan over mijzelf klagen en zuchten?

De Heere: Mijn vriendin, laat u dat niet onrustig maken. Als gij reden hebt om over uzelf te klagen, dan hebt gij nog al veel stof om Mij te danken. Want gij kunt het nooit zo slecht hebben, of gij hebt nog altijd stof om Mij te danken, te loven en te prijzen, over Mijn genade aan u bewezen. Als gij ziek zijt, als gij u arm vindt, verstoken van lieve vrienden, gehoond en veracht, vol pijn en gebreken, naar het lichaam vol van kwelling en aanvechting van de ziel, dan hebt gij nog veel reden om Mij te danken, dat het niet erger is; dat Ik u beloof uitkomst te geven en alles doe tot uw bestwil, zodat uw meeste verdrukkingen en grootste zwaarigheden slechts het zaad zijn van uw hoogste en eeuwigdurende vreugde en verkwikking. Daarom moet het u immers genoeg zijn dat gij Mij kent en dat gij deel aan Mij hebt; dat Ik u door al deze verdrukkingen zeker zal leiden naar de hemel, naar de eeuwige vreugde. En als gij hieraan nog mocht twijfelen, dan hebt gij Mij hierover nog te danken, dat gij nog zijt in het land der levenden; dat gij niet reeds verstoten zijt in de afgrond van de hel, zoals zo velen; dat gij de middelen der genade nog geniet, en enige hoop mag hebben, dat de rechterhand des Allerhoogsten nog zal veranderen.

Maria: Het is waar, Heere Jezus, ik heb U nu al geruime tijd gediend, maar ik moet bekennen, dat Gij mij nooit kwaad gedaan hebt. Gij hebt mij niet anders dan goed gedaan. Daarom ben ik schuldig U te danken, elke dag van mijn leven, voor elk uur van de dag, en voor alles wat mij daarin overkomt, hetzij lief of leed.

De Heere: Er gaat geen ogenblik voorbij waarin Ik u niet veel goeds doe, al was het maar één ademtocht. Zelfs als Ik hard tegen u schijn te zijn en Mijn aangezicht voor u verberg, dan heb Ik nog het goede met u voor; dan werk Ik nog het werk van uw eeuwige zaligheid uit.

Maria: Zo is het, mijn Heere en mijn God, daar ben ik van overtuigd en ik moet U voor al deze dingen danken. Maar ik bid U, Heere, over welke bijzondere dingen moet ik U loven en danken?

De Heere: De voornaamste zijn deze: Ten eerste, Mijn bijzondere zegeningen over Mijn volk in het algemeen, of over u of uw bekenden in het bijzonder. Bijvoorbeeld, als gij iets goeds hoort of ziet van anderen; zelf iets goeds ontvangt of ergens vermaak in hebt; als gij u door Mijn genade enigszins gesterkt vindt, om iets goeds te denken, te spreken of te doen; enige goede bewegingen in uw hart gevoelt, of dat gij enkele

aanvechtingen goed hebt weerstaan. Ten tweede, Mijn bezoeking over u en Mijn oordelen over de goddelozen, wanneer Ik dikwijls hun boos voornemen belet door ziekte, onverwachte hapering of de een of andere moeite; Mijn openbare werking, dat Ik de zon laat opgaan, de regen laat vallen en uw nooddrift u geef naar ziel en lichaam. Ten laatste, Mijn voortreffelijke eigenschappen en deugden; al Mijn wonderbare daden, die Ik gedaan heb in het bijzonder door de verlossing van de mens; in de schepping en regering van de wereld, en wat Ik nog dagelijks doe. Ziet, deze dingen zijn de voornaamste gelegenheden van de gedurige dankzegging. Ziet dan, dat gij daarop ook acht geeft.

Maria: En wat is er nog, Heere, waarin ik U nog moet loven, prijzen en groot maken?

De Heere: Gij moet Mij niet alleen loven en prijzen over het goede dat Ik u gedaan heb, door het geven van Mijn kennis en Mijn Geest, maar gij moet trachten om Mij grotelijks te loven en te prijzen over al Mijn heerlijke werken en wonderbare eigenschappen, die Ik (Die alleen groot ben en grotelijks te prijzen) vertoon in al Mijn wegen: Mijn eeuwige mogendheid, Mijn ondoorgrondelijke wijsheid, barmhartigheid, rechtvaardigheid. Van deze Mijn heerlijke eigenschappen, die zich overal vertonen, in alle gevallen van het leven, moet gij zien dat uw hart zó vol is, dat de bewegingen van uw hart steeds mochten heengaan, met alle eerbied en verwondering, tot Mij, Wiens raad zo wonderlijk is en die Ik zo heerlijk volvoer, Psalm 18 : 29.

Maria: Maar Heere, hoe moet ik mijn hart het beste schikken om U te loven en te prijzen?

De Heere: Gij moet uzelf gewennen uit al deze Mij meer te leren kennen voor de oorsprong van alle goed. Daaruit volgt dat Mij lof en dank toekomt. Van alles wat u wedervaart en van al het goede dat gij geniet, moet gij meer en meer smaken hoe goedertieren Ik ben. Uw hart moet daardoor meer en meer met heilige liefde tot Mij vervuld worden. Gij moet u wachten dat gij die goede dingen, die gij van Mij hebt ontvangen, niet tegen Mijn wil misbruikt, maar alleen naar Mijn wil. Dan zult gij daaruit dit goed genieten, dat al wat gij nu reeds hebt, u zeker zo lang zult behouden, als het u enigszins tot uw zaligheid is.

Maria: Ik ben overtuigd, Heere, dat Gij mij zeer overvloedige stof van dankzegging geeft. Maar het is mijn dor en onvruchtbaar hart, dat maakt dat ik nog zo traag ben om U te loven en te prijzen. Ik bid U dan, Heere, wil toch boven al Uw weldaden nog deze daar bijvoegen, dat ik mijn dankbaarheid daarover in de ware Godzaligheid mag vertonen.

De Heere: U geschiede naar uw geloof.

4. Van de christelijke ondervinding

De Heere: Kind, gij moet ook altijd daarop uit wezen, in de loop van uw leven, dat gij uit al wat in de wereld omgaat en tot uw kennis komt, meer en meer bevinging moogt krijgen van Mijn wegen onder de mensenkinderen. En wat het geestelijk leven aangaat, hoe vast en zeker het gaat, hoe onverbrekkelijk; dat Ik dagelijks in de wereld volbreng wat Ik in Mijn Woord heb getuigd wat Ik wou doen, opdat gij altijd met de Kerk Gods zoudt kunnen zeggen: "Gelijk wij gehoord hadden, alzo hebben wij gezien in de stad

onzes God". (Psalm 48 : 9). En met Salomo: "Want met Uw mond hebt Gij gesproken, en met Uw hand vervuld, gelijk het te dezen dage is". (2 Kron. 6 : 15). En met Hiskia: "En dit zal u een teken zijn van de Heere, dat de Heere het woord dat Hij gesproken heeft, doen zal". (Jesaja 38 : 7).

Maria: Och Heere, van deze plichten weet ik bijna niets. Wil mij daarover toch wat nader onderwijzen.

De Heere: Gij moet dan deze volgende dingen betrachten:

1. Probeer goede kennis te bekomen van Mijn geopenbaarde wil in de Heilige Schrift, over de mensenkinderen, opdat gij daaraan, alles wat in de wereld omgaat, beproeven zoudt. Verzuim dit niet, Mijn kind, want gij zijt blind en onbehoedzaam van nature, en kunt niet bemerken zo het behoort zonder het licht van Mijn Woord.

2. Bemerkt al het doen van de mensenkinderen waarmee gij leeft. Let op de goeden die de Heere vrezen en op de goddelozen; let goed op de plaats waar gij woont, op het doen en laten van de mensen, op de zegen en de straffen die hun overkomen, op hun leven en sterven. Let in het bijzonder op de sterfelijkheid van de mensen, hoe de ene vroeg en de andere laat sterft; die nuttig zijn in de wereld worden weggerukt en die zeer schadelijk zijn worden nog in leven gelaten. Al deze dingen, Mijn kind, schijnen niet veel te betekenen, maar toch zijn deze gevallen, Mijn kind, als grote leesbare letters, waardoor ons veel dingen worden uitgedrukt in het boek der natuur, tot uw onderwijzing, als gij die kunt lezen.

3. Gewen u om in alles wat er onder de mensenkinderen gebeurt, daarin Mijn vinger te bemerken. Bedenk: dat is de Heere mijn God die dit of dat, of door deze of door gene weg laat geschieden (Hand. 3 : 18). De gebeurtenissen onder de mensenkinderen schijnen verward en zonder orde te verlopen, maar toch werkt Ik daaronder met een vastgezette orde, tot krachtige uitwerking van Mijn beloften en dreigementen, gedaan aan mensenkinderen, naardat zij zich goed of slecht gedragen (Jes. 5 : 9 en 10).

4. Als gij Mijn vinger opgemerkt hebt in alles wat er gebeurt, scherp dan verder uw zinnen en versterk uw geheugen, of er iets in de Heilige Schrift wordt gezegd, dat van toepassing is op die gevallen. Bijvoorbeeld: Ziet gij een arme aardworm lopen en slaven, zijn hele leven lang naar aardse dingen, ook op de Dag des Heeren, en merkt gij, dat die mens toch arm en behoeftig sterft, denk dan aan Exodus 16 : 27, waar de Heere dreigt: "En het geschiedde aan de zevende dag, dat sommigen van het volk uitgingen om te verzamelen, doch zij vonden niet". En als gij iemand ziet, die door dat aardse lopen en draven tot grote rijkdom komt (zoals in de regel gebeurt) en des te meer aan de aarde verkleefd raakt, denk dan aan Pred. 5 : 12, waar de wijze man zegt: "Er is een kwaad, dat krankheid aanbrengt, hetwelk ik zag onder de zon: rijkdom van zijn bezitters bewaard tot hun eigen kwaad".

5. Tracht uit al deze dingen een goed gebruik te maken, volgens Mijn Woord, om u en andere mensen tot stichting te strekken. Dat was de praktijk van Salomo in Spr. 24 : 30, 31 en 32: "Ik ging voorbij de akker van een luiaard en voorbij de wijngaard van een verstandeloos mens; en ziet, hij was gans opgeschoten van distelen; zijn gedaante was met netelen bedekt, en zijn stenen scheidsmuur was afgebroken. Als ik dat aanschouwde, nam ik het ter harte; ik zag het en nam onderwijzing aan".

Maria: Och, mijn Heere, Uw dienstmaagd bemerkt zeer levendig, dat ik deze heilige plichten heb verzuimd, en hoe weinig ik, die Gij wijzer gemaakt hebt dan de dieren van het veld, de gaven van mijn verstand heb aangelegd, om de dingen van deze wereld anders te beschouwen dan de beesten doen. Nu ben ik begenadigd, mijn Heere, dat

ik van U beter gehoord heb. Daarom bid ik U, mijn Heere, wijs mij nog wat nader, welk goed gebruik ik het best zou kunnen maken uit de aanmerking van de genoemde zaken.

De Heere: Welk bijzonder gebruik gij uit dit of dat bijzondere voorval zoudt kunnen trekken, zo moet gij toch altijd zien, dat gij de algemene nuttigheden in het oog mocht hebben:

Ten eerste, dat gij door de Schrift de waarheid en overvloedigheid van de Heilige Schrift beter leert verstaan. Want het is niet te zeggen hoe uw zinnen geoefend worden als gij de Schriftuurplaatsen toepast op bijzondere gebeurtenissen.

Ten tweede, dat gij daardoor te meer wordt gesterkt, om u niet te ergeren aan vele dingen, waaraan velen zich stoten, zoals de voorspoed van de goddelozen, als zij niet op Gods werk letten, Psalm 73.

Ten derde, dat gij daaruit ook leert een goede hoop te hebben in alle zwaarigheid, Rom. 15 : 4. Uit uw eigen bevinding van uw ziel wordt gij bepaald bij de genadige zorg, die Ik altijd over de Mijnen heb gehad. Dit versterkte David in Psalm 85: "Gij zijt Uw land gunstig geweest, Heere!"

Ten vierde, dat gij daardoor afgeschrikt wordt, dat gij niets doet tegen Gods Woord, maar al uw doen daarnaar schikt. Door bevinding zijt gij gewaar geworden, dat diegenen, die tegen Gods Woord ingaan, het kwalijk zullen hebben; daarentegen dat het hen wél zal gaan, die zich naar Gods Woord hebben gedragen. Zeg dan tegen uw ziel, wanneer gij aangelokt wordt om tegen Gods Woord te handelen: "Och, mijn ziel, wandel toch niet op die weg, hoe schoon die op het eerste gezicht ook is; ik heb velen daarin zien vallen,, ook ben ik zelf soms daarover in benauwdheid geweest". Als gij vermaand wordt om u naar Gods Woord te schikken, gewen uw ziel om daar acht op te geven en zegt: "Gaat op die weg, mijn ziel, ofschoon er gevaren en zwaarigheid schijnen te zijn, het heeft geen nood, al moest gij uw leven verliezen, want dan zult gij het behouden", Matth. 16 : 25. Ik heb het opgemerkt: nooit ging het iemand kwalijk die de raad van de Heere Jezus volgde en die de weg insloeg, die Hij ons heeft gewezen.

Ten vijfde, dat gij voorzichtigheid leert uit hetgeen gebeurd is voor de toekomst. Als gij dikwijls gezien hebt, dat op de afgodische feestdagen veel ongelukken gebeuren, wacht u dan daarvoor en leert dat het vervloekte feestdagen zijn. Wacht u om u over te geven aan sterke drank.

Ten zesde, dat gij daardoor bekwaam wordt om anderen des te beter te stichten, te vermanen en met vrijmoedigheid te spreken over Mijn wetten, al was het voor koningen en prinses, Psalm 119 : 46. Dan kunt gij ook spreken tot het geweten van de mensen en hun hart raken. Dan zult gij de

bijzondere plaatsen van de Heilige Schrift op hun gelegenheid kunnen toepassen tot hun overtuiging (1 Kor. 14 : 24 en 25). Als gij dit betracht, zult gij wijs en verstandig worden als de kinderen van Issaschar, om u te beraden wat telkens moet geschieden.

Maria: Och, hoe meer ik deze dingen hoor, hoe meer ik schaamrood wordt voor U, mijn God. Ik heb zo lang onder Uw volk geleefd en heb nauwelijks om deze dingen gedacht. Ik dank U, Heere, dat Gij mij die nog bekend maakt, nu ik nog tijd heb om die op te volgen. En nu bid ik U, mijn Heere en mijn God, zeg mij ook hoe mijn hart moet zijn om al deze betrachtelingen van de christelijke ondervinding met vrucht te beoefenen.

De Heere: Daartoe is inzonderheid nodig, dat gij altijd een gedwee en buigzaam hart ziet te hebben. Dan zult gij bij alle voorkomende gelegenheden, die u overkomen,

bewogen en aangedaan zijn: als er klaagliederen worden gezongen, zult gij wenen; als er aanleiding is tot vreugde, zult gij u in de Heere verblijden; als er heilige ijver en ernst is tegen boze zonden, dan zult gij in vuur staan over de liefde voor Mijn Huis (Matth. 16 : 17).

Maria: Ik zie, Heere, dat er voor mij veel werk te doen is. Maar ik verheug mij daarin, want ik weet, dat Gij mij helpen zult, Heere, en dat er veel blijdschap in zal zijn voor mij. Daarom verlang ik de proef te nemen, hoe ik de betrachtting van deze christelijke ondervinding voor het eerst zal beginnen aan te leggen.

5. Geloof, hoop en liefde

De Heere: Bij de christelijke ondervinding dient gij deze drie aller-christelijkste deugden te voegen: geloof, hoop en liefde. Gij moet zien om deze in uw leven bijzonder uit te drukken: het werk des geloofs, de arbeid der liefde en de lijdzaamheid der hoop, 1 Thess. 1 : 3.

Maria: Och Heere, hoe schoon is die ziel aangedaan en hoe bevallig is die in Uw ogen, die met deze drie deugden is versierd. Het zijn koninklijke en hemelse juwelen. Wanneer zal het mij gebeuren, mijn Heere, dat mijn ziel hiermee is versierd? Och, leer mij toch, mijn Heere en mijn God, hoe ik mij daarbij moet aanstellen.

De Heere: Gij moet zien, Mijn kind, dat alles wat gij doet met het geloof is vermengd. Dan zult gij Mij behaaglijk kunnen zijn. Het betrachten van de allerheiligste instellingen van God, zoals het gebed en het lezen van het Woord, kunnen Gode niet behagen, tenzij het vermengd is met het geloof. Al uw werken moeten met het geloof vermengd zijn.

Maria: Hoe zal ik dat het best kunnen doen, Heere?

De Heere: De praktijk van het geloof bij uw werken bestaat in deze vier zaken: Ten eerste, dat gij op grond van Mijn Woord verzekerd zijt, dat hetgeen gij doet Mij wél behaagt; dat dit van Mij geboden of toegelaten is; dat het oorbaar is zonder ergernis te geven; dat gij in het werk Mij zoekt te dienen in Mijn vreze en tot Mijn eer. Hierop moet gij letten, Mijn kind. Dat hebben al Mijn heiligen gedaan, die Mij aangenaam hebben gediend toen zij op aarde waren.

Ten tweede, dat gij op grond van Mijn Woord u wel verzekert, dat Ik u met kracht wil versterken om hetgeen gij doet goed te doen, omdat het Mijn eigen werk is. Ik wil ook genadig het gebrek vergeven, dat tegen uw wil in het werk zal gevonden worden, om Mijns verdienstens wil. Ziet, Mijn kind, Ik vind bij velen groot gebrek. Zij, die Mijn dienaars en dienaressen willen wezen, willen Mijn werk wel doen, maar denken er niet aan dit te doen in de Heere en in de sterkte van Zijn kracht. Zij vertrouwen niet en verwachten niet in het geloof, dat Ik hen zal sterken in dat werk en machtig wil maken om dat werk goed te doen. Zij gaan dan in menselijke sterkte om goddelijk werk te doen, en maken daarom nooit goed werk. Zij zien wel in dat al hun doen stukwerk is en zeer gebrekkig, en daarom kunnen zij zich over hun doen niet troosten en in het geloof hun ziel verzekeren, dat Ik door Mijn verdiensten al hun gebrek bedekken zal. Gij moet het tegendeel van deze beiden betrachten in het geloof.

Ten derde, dat gij wat de uitkomst van uw werken aangaat, u op Mijn voorzienigheid moet werpen. Gij moet tevreden zijn dat Ik daarmee doe wat Mij het best zal bevallen,

zoals de drie jongelingen deden in Dan. 3 : 17 en 18. Wees verzekerd dat alles ten goede zal uitlopen voor hen, die hun zorg op Mij werpen. En Ik zal dat ook gewis doen.

Velen, die zich voor gelovigen uitgeven, brengen er niets van terecht. Zij zijn niet tevreden dat zij het werk betrachten, dat Ik hun heb gegeven om te doen en de behoorlijke middelen daartoe te gebruiken. Zij kwellen zich zeer over de uitkomst van de zaak, waarvan Ik hun de zorg niet heb opgelegd. Ik heb hun niet het uitwerken, maar het betrachten bevolen; de uitwerking heb Ik aan Mijzelf gehouden. En hierdoor maken zij hun leven zeer verdrietig en vol van onnutte onrust, onnodige bekommering. Doe gij zo niet. Gebruik al Mijn voorgeschreven middelen met een goed geweten, en beveel de uitkomst aan Mij. Zijt zonder zorg en wees verzekerd dat Ik het wél zal maken.

Ten vierde, dat gij door het oog des geloofs Mijn hand bemerkt in alles wat u wedervaart, lief of leed of wat het wezen mocht. Zo deed de gelovige Jakob in Gen. 33 en Job in Job 1. Tracht altijd over alles wat u overkomt een bewogen hart te hebben. Leer altijd, als de zaken tegen uw zin zijn, uw hand op de mond te leggen, uw neus in het stof te steken en te zeggen: De Heere heeft het gedaan, gezegend zij de Naam des Heeren. Tracht u altijd door het geloof te verzekeren, dat Ik het ongeval zal doen uitlopen tot uw bestwil. Daardoor zult gij weerhouden worden van ongeduldigheid, ongeschiktheid en onbehoorlijke bewogenheid tot uw naasten.

Maria: Heere, vermeerder mijn geloof, en leer mij nu ook hoe ik al mijn dingen in de liefde moet doen.

De Heere: De liefde moet zich uitstrekken over al uw werk, want zulk een gebod hebt gij ontvangen: "Doet alle dingen in de liefde", 1 Kor. 16 : 14. In het betrachten daarvan moet de liefde tot Mij die tot uw naasten te boven gaan.

Maria: Verklaar mij toch, Heere, waarin de betoning van mijn liefde tot U is gelegen.

De Heere: De betoning van de liefde tot Mij bestaat in het algemeen in het houden van Mijn geboden.

Bovendien in deze drie dingen:

Ten eerste, dat gij altijd uw ogen op Mij, uw Geliefden, hebt. Tracht het innige van uw hart altijd tot Mij gewend te hebben, zoals het hart van een minnaar altijd staat op zijn geliefde. Mijn kind, Ik zal u hier een verborgenheid zeggen, waarvan de wereld niet weet, omdat zij daar geen kennis van heeft. Maar Ik weet het en mag het zeggen, zonder een Godzalig hart te bedroeven, dat hun hart het vanzelf ingeeft, om hun eerste gedachten na hun ontwaken op te zenden tot Mij. Vervolgens de ganse dag aan Mij te denken.

Ten tweede, dat gij aan Mij verbonden leert zijn en Mij zult dienen, niet alleen als Mijn dienst met uw gemak, voordeel of eer overeenkomt, maar ook als zij daartegen strijdt.

Ten derde, dat gij trouw zorg draagt, dat Mijn werk gedaan zal worden, al blijft er ander werk ongedaan, en dat in alles wat gij ter hand neemt of waarmee gij bezig zijt. Want al ben Ik algenoegzaam in Mijzelf, zodat Ik niemands dienst in de wereld nodig heb, zo heb Ik al het doen van de mensenkinderen zó geschikt, dat zij Mij zouden eren en dienen in alles wat zij doen. Al wat de mens kan denken, spreken of doen, hetzij in het particuliere leven, hetzij in de politiek of op kerkelijk terrein, hoe gering het ook mag zijn, zo wil Ik dat al Mijn dienaars en dienaressen hun liefde tot Mij zullen

bewijzen.

Ten vierde, dat gij u trouw zult inspannen in alles wat gij doet, om met Mij meer verenigd te worden, zoals de aard van de ware liefde is. Mijn ziel walgt van zulke dienaars en dienaressen, die Mij dagen lang vergeten en slechts daar op uit zijn, hoe zij zich vaster in de wereld zullen neerzetten.

Ten vijfde, dat gij u tevreden stelt in alles wat gij doet, als gij Mijn gunst maar mag hebben, en dat het Mij welgevallig is, al zou de hele wereld dat afkeuren. Zo is ook de gesteldheid van een waar liefhebber: hij vraagt nergens naar, als hij zijn geliefde maar mag behagen. Daarom moet gij u er niet om bekommeren wat de mensen oordelen over uw doen, of het goed of kwaad is, want gij wordt daar niet erger of beter door. Maar gij moet slechts toezien of Ik uw doen zal goedkeuren en of het Mij welgevallig is.

Maria: Och lieve Heere Jezus, vervul mijn hart toch met een liefde om de liefde tot U het best tot uiting te brengen. Wil mij ook verklaren waarin de betoning van de liefde tot mijn naaste bestaat.

De Heere: In deze betrachting moet gij aan uw naaste doen wat gij wilt dat men u doet, Matth. 7 : 12. Eerst: bij alles wat gij doet moet gij niet alleen zoeken wat voor uzelf is, maar ook wat voor een ander is. Uw eigen voordeel zal dan wel eens op de achtergrond gezet worden om anderen goed te kunnen doen en het leed van een ander weg te nemen. Gij moet uw christelijke vrijheid niet gebruiken tot aanstoot van uw naaste, maar toont uzelf daarin om uw naaste te stichten. Och, wat moet Ik dagelijks klagen over velen, die zich uitgeven voor Mijn dienaars en dienaressen en roemen over de gemeenschap der heiligen, en niets willen laten om Mijn kleinen niet te ergeren, maar die liever bespotten. Mijn ziel walgt van zulken, die hun vleselijke lusten niet willen laten om die te verderven, waarvoor Ik gestorven ben, waarvoor Ik getroost ben geweest om de heerlijkheid en de heiligheid van de hemel te verlaten en Mijn leven te geven door Mijn bloed uit te storten. Wacht u, Mijn vriendin, voor zulke valse liefde.

Ten tweede: ziet liever toe op de aard van de rechte liefde, dat gij altijd een bewogen hart mocht hebben tot uw naasten, gereed om hem te stichten en altijd alles goeds te doen naar ziel en lichaam, door te vertroosten en te onderwijzen en nooit leed te doen. 1 Kor. 12 : 11 en 12.

Maria: Bewerk dan, Heere, mijn hart, en stort Uw liefde in mijn ziel; dan zal ik U en mijn naasten overvloedig liefhebben. Maar leer mij nu ook, Heere, hoe moet ik mij oefenen in de hoop?

De Heere: De praktijk daarvan bestaat voornamelijk in deze twee dingen:

Ten eerste, dat gij zeker verwacht, dat Ik u zal versterken om moedig voort te gaan in uw aangevangen diensten en daarin volstandig te blijven tot het einde toe, Fil. 3 : 16. Vele van Mijn kleinen, die oprecht zijn begonnen om Mij te dienen, zijn dikwijls zeer bang dat zij het niet zullen uithouden tot het einde toe. Dit bevalt Mij niet en het bedroeft Mijn Geest. Ziet dan toe, Mijn kind, dat gij u in de hoop verzekert, dat Ik u zal versterken tot de dag van Mijn verschijning, en dat Ik het goede werk, in u begonnen, voleinden zal tot het einde.

Ten tweede, dat gij u troost, als u enkele verdrietelijkheden of wederwaardigheden in de praktijk der Godzaligheid overkomen, met de hoop te weten dat het niet altijd zo met u zal wezen; dat Ik het eens anders zal zetten en beter maken, Psalm 43 : 5. Dit is ook een gebrek in vele van Mijn kinderen, als hun enige zwarigheid heeft getroffen,

dat zij denken nu voor altijd en eeuwig bedorven te zijn. Zij kunnen zich niet voorstellen dat Mijn rechterhand alle dingen kan veranderen; dat Ik hen evengoed kan opheffen als dat Ik hen heb neergeslagen. Dit is zo de algemene zwakheid van Mijn kleinen. Wees gij daartegen op uw hoede, Mijn kind, en denk altijd in uw hart: al is het dat uw staat verandert van beter tot erger, dat dan Mijn liefde tot u niet is veranderd, maar dat Ik altijd uw liefhebbende Vader blijf; dat Ik altijd zorg voor u draag, om u door deze woeste wereld te leiden in de hemel, waar het u altijd wél zal zijn.

Maria: Ja Heere, kon ik dat eens goed vatten; dan zou de hoop mij alle bittere dingen zoet maken.

6. Van de verzekerdheid der zaligheid

De Heere: Het is zeker, Mijn vrome duif, dat het leven van Mijn kleinen duizendmaal zoeter zou zijn, zelfs dit tegenwoordige leven, dan het nu is, wanneer zij zagen en zich verzekerden, dat zij na dit korte vergankelijke leven, dat gemengd is met vreugde en droefheid, ontvangen zullen dat heerlijke, schone eeuwige leven, waar niets dan loutere vreugde en heerlijkheid is, waar alle smart, pijn, kommer en verdriet, twijfeling en zwaarigheid weg zullen zijn.

Maria: Och Heere, Heere, mijn hart gaat open als ik daaraan denk. Als ik mij levendig kan voorstellen de toekomstige vreugde en heerlijkheid, die ik versta uit Uw Woord, die bereid is voor allen, die U van harte liefhebben, dan springt mijn hart op van vreugde. Mij dunkt, dat dan alle bitterheden zoet worden, als ik mij maar enigszins kan verzekeren, dat ik dat zal ontvangen. Maar helaas, och arme, ik ondervind dikwijls, lieve Heere, dat hoeveel schoner mij soms de heerlijkheid des hemels voorkomt, des te minder ik, onwaardig en snood mens, kan geloven dat dit mij ten deel zal vallen. Dan voel ik dikwijls dat een donkere wolk mijn hart vervult met grote mistroostigheid en droevige verwarring.

De Heere: Kind, Ik weet wel dat het bij u zo is en het mishaagt Mij ook, maar het komt daarvan, dat gij alleen op uzelf ziet en op Gods gerechtigheid, en niet meteen op Mijn verdiensten en volkomen genoegdoening. Ziet, dit is uw gebrek en dwaasheid. Meent gij dan ooit in uzelf te vinden wat u mocht vrijmaken van de gerechtigheid Gods? Wilt gij bij uzelf uw zaligheid zoeken, of meent gij uw eigen Zaligmaker te wezen? Wilt gij de Heere uw God door uw waardigheid en deugd aan u verbinden, dat Hij u de hemel zou moeten geven? Bedenkt gij niet, dat uw eigen doen u verdoemt, maar dat het Mijn verdiensten zijn, die u moeten behouden? Acht gij dat Mijn verdiensten van geen waarde zijn, en dat Mijn bitter lijden krachteloos geworden is? Kunt gij denken dat uw boosheid en onwaardigheid zo groot is, dat Mijn verdiensten en waardigheid die niet zouden kunnen bedekken? Denkt gij dat uw zonde zo dodelijk is, dat Mijn bloed die niet zou kunnen genezen? Ben Ik niet in de wereld gekomen om zalig te maken dat verloren was; om te roepen niet de rechtvaardigen, maar de zondaars tot bekering? Heeft Mijn hemelse Vader ook niet van Mij getuigd, dat Hij een welbehagen in Mij heeft? Matth. 3 : 17.

Maria: Dat zij verre van mij, dat ik zou twijfelen, Heere, aan de waardigheid en kracht van Uw verdiensten. Ik weet het wel, Heere, en ik ben door Uw genade ten volle overtuigd in mijn hart, dat Gij een volkomen Zangmaker zijt. Gij kunt ten volle behouden allen die U aannemen. Maar dit is het, Heere, dat mij bekommerd houdt en doet twijfelen, dat ik mij voor U niet wel heb gedragen; dat ik U niet wel heb

aangenomen; dat ik mij op U niet verlaat; dat ik U niet liefheb; dat ik U niet vrees en dien, gelijk het de rechtgelovige past. Kon ik maar gewaar worden een doorgaande ijver in het lezen van Uw Woord, in het bidden, in andere heilige oefeningen en werken der liefde, dan zou ik moed durven grijpen en mij enigszins verzekeren, dat Gij mij Uw verdiensten wilt toerekenen tot mijn behoud. Maar omdat ik mij al te dikwijls zo flauw en ijverloos bevind in Uw heilige dingen, ontvalt mij het hart. Ik kan bezwaarlijk vertrouwen dat Gij mij, zo een boos en onwaardig mens als ik ben, Uw aller-waardigste en kostelijkste verdiensten zou willen schenken, tot nut van mijn hart.

De Heere: Mijn vrome, merk op wat Ik zeg: gij moet recht voor u zien, want de weg is hier glibberig, om de vervloekte verwaandheid te mijden waardoor vele duizenden verloren gaan, die onbedacht en vermetel vallen in een verkeerd vertrouwen, op hun eigen doen.

Maria: Och Heere, behoed mij daarvoor door Uw goede Geest. Hoe zou dit mogen geschieden?

De Heere: Gij moet goede moed hebben over de verzekerdheid van uw zaligheid, omdat gij Mij hebt tot uw Zaligmaker en Voorspreker. Het gaat dikwijls met vele kleinen zo, dat zij een goede moed hebben als zij hun zaken wél gedaan hebben in de dienst van God. Dat is goed, maar als zij daarentegen hun zaken niet zo goed hebben kunnen uitvoeren, al doen zij hun best daartoe, dan is hun moed weg. Dit prijs Ik niet, want Ik ben niet alleen de Voorspraak van de gelovigen wanneer zij hun dingen redelijk wél kunnen uitvoeren, maar ook als zij zeer zwak en gebrekkig zijn geweest in het uitvoeren van hun zaken.

Maria: Och Heere, ik versta wel dat Uw genade en goedertierenheid over Uw kinderen duizendmaal meerder is dan mijn eng hart kan bevatten. Maar Heere, zal zulk een voornemen niet een deur openen tot slordige onachtzaamheid en zorgeloosheid in Uw allerheiligste dienst. Gij zijt toch alleen waardig om met de meeste wakkerheid en beste zorg van de wereld geëerd en gediend te worden.

De Heere: Och nee, Mijn vrome, Ik spreek hier niet van degenen, die door slordigheid de dingen Gods doen, meer uit gewoonte om die te houden dan uit enige eerbied of zucht tot God, maar Ik spreek hier van hen, die in de loop van hun leven oprecht pogen de dingen Gods wél te doen. Van deze zeg Ik, dat het hun zwakheid en schuld is, dat zij geen moed grijpen in Mijn verdiensten, als zij maar gebrekkig hun zaken hebben gedaan, dan als zij die met een grote ijver gedaan hebben. Mijn verdiensten komen tot hun nut, niet alleen als zij zeer treffelijk hun dingen doen, maar ook als zij in hun doen zwak en gebrekkig zijn. Het opent dan geen deur tot slordige onachtzaamheid in de dienst van God, maar het is van grote en onuitsprekelijke nuttigheid om alle oprechte harten (want van deze spreek Ik nu) meer wakker, vaardig, gewillig, ernstig en ijverig te maken in alle betrachtungen.

De ervaring leert onweersprekelijk, dat er niets ter wereld is, dat de oprechte harten meer doet verflauwen in alle heilige betrachtungen, dan dat zij van hun doen en betrachten gevoelen dat het God toch niet aangenaam is; dat de Heere daar toch geen welgevallen in heeft of in nemen kan. Dat doet bij zulken de moed geheel ontvallen. Dan liggen al hun krachten ter aarde neer en dan is er geen doordringende opheffing van het hart naar de hemel tot God. Maar konden deze oprechte harten wel en op goede grond verzekerd worden dat ook hun zwakste pogingen naar onvolkomen

gehoorzaamheid God nog wel aangenaam is, dan is het niet te zeggen welk een nieuwe kracht, lust, leven en aanwakking in het hart zou ontstaan. Zij zouden met verse nieuwe ijver ter goeder tijd beginnen om de dingen Gods aan te vangen en uit te voeren. Wij weten immers dat er niets ter wereld ons een zaak, waaraan veel gelegen is, met alle wakkerheid aanvuurt om ter hand te nemen, dan als men wel verzekerd is dat die zaak zal gelukken. Daarom kan er veel goeds uit voortkomen. Deze overweging zal een arme zieke nog gewillig maken om de walgelijkste drank aan zijn mond te zetten.

Maria: Voorwaar, dit is zeer treffelijk, Heere, en ik moet bekennen, dat ik daarin tot nog toe zeer gebrekkig geweest ben. De goede God moge het mij uit genade vergeven. En ik dank U, Heere, dat Gij mij dit te verstaan hebt gegeven. Ik hoop, dat ik door Gods genade mij voortaan beter daarin zal gedragen.

De Heere: Ja, mijn vrome, de mensen zijn alle van nature zeer geneigd hun troost te zoeken in hun eigen doen, daarom is het geen wonder, dat er zoveel naam-christenen gevonden worden, die nog voor een deel hun rechtvaardigheid in hun werken zoeken. Daar zijn de mensen van nature toe geneigd, hoewel zij door de gezonde leer weerhouden worden, dat zij dat niet mogen stellen of aannemen durven.

Maria: Och ja, mijn Heere, ik beken het werk der genade Gods aan ons gewrocht met macht. Koloss. 1 : 29 en 2 Thess. 1 : 2 kunnen en behoren ons grotelijks te troosten, in het zoet gevoelen van de onverdiende genade en vriendelijkheid van God over ons.

De Heere: Dat is het niet dat Ik afkeur, maar dit, dat gij moed grijpt als gij de genoemde oefeningen met ijver en vurigheid des geestes hebt kunnen doen, en dat gij de moed laat zakken, als de gevoelige ijver bij die heilige oefeningen ontbreekt. Evenwel dient gij er wel op te letten dat het goed is, dat gij het werk des Heeren oprecht tracht te doen, en dat het u kwelt, dat gij het niet beter hebt kunnen doen. In dit geval dient elk christenhart niet terneer geslagen te worden in het geloof, maar zich op te richten aan Mijn verdiensten, en zich te verzekeren, dat de Heere God, Die goed is, Zich deze zwakke pogingen zal laten welgevallen om Mijnentwil. Ik heb dit alles niet alleen gedaan, maar ook volkomen volbracht, zodat de Heere Zijn welgevallen ten volle daarin kan nemen. Ja, Ik zeg u in waarheid, dat uw zwakste betrachtingen in het doen van Gods heilige dingen, wanneer dat aller-slecht is gedaan, en gij het toch graag goed had verricht, dat God dit weet. Hij ziet tot in het binnenste van uw hart. Het is de Heere aangenaam, als gij in het gevoelen van groot gebrek in uw doen, toch vernederd zijt en uit uzelf wordt uitgedreven en uit alle vertrouwen op uw eigen doen, tot Mijn verdiensten, om daardoor genade bij God te vinden. Dan wordt uw gebrek door niet aangenaam zijn, maar die worden voor de ogen van God zó bedekt, dat zij de gelovigen niet worden toegerekend tot zijn verdoemenis. 1 Joh. 1 : 7.

Maria: Zo zie ik nu wel klaar, dat dit de aller-aangenaamste betrachting is, die een christenmens heeft te verrichten en God kan aanvaarden. Oprecht moet zijn voornemen zijn Gode aangenaam te wezen. Met al zijn macht moet hij zich trachten te verzekeren, dat de genadige Heere ook hem genadig zal zijn, in het vergeven van al zijn zonden, in het bedekken van al zijn gebrek, dat in zijn werken wordt gevonden. Het is om Uw dierbare verdiensten en volkomen gehoorzaamheid. Maar helaas, ik vind die beweging der zonden zo sterk in mij, en mijn hart is flauw en zonder ijver tot U, mijn Heere, en Uw dienst, dat ik het dikwijls niet kan geloven dat mijn hart oprecht is om U in alles

altijd te willen dienen.

De Heere: Mijn vrome, ziet toe, dat gij het werk van Mijn genade in u gewerkt, niet verdonkert. Klaag niet zozeer over uw gebreken, want dan zoudt gij vergeten Mij te danken over Mijn genade aan u geschonken. Gij hebt immers nu en dan enigszins Mijn genade gesmaakt? Ik heb menigmaal uw hart met een zoet gevoel van geestelijke dingen bewerkt. Als u bad heb Ik dikwijls uw hart aangestoken met een vurige ijver, dat gij niet alleen woorden hebt gesproken, maar uw eigen hart voor Mij hebt uitgestort. Dikwijls heb Ik u de moed gegeven om voor de eer van Mijn Naam te strijden en Mijn wetten te handhaven, al moest gij ook vervolging daarvoor ondergaan en ondank. Hoe heb Ik u ook soms bewogen onder het horen van Mijn Woord Hoe dicht ben Ik aan uw hart gekomen en heb u overtuigd van Mijn volkomen gehoorzaamheid en verdiensten geheiligd en Gode aangenaam gemaakt. Bij uw ijverigste betrachtingen in Zijn dienst moogt gij u nooit verheffen, maar bedenken dat er nog altijd zondige gebreken en smetten van het vlees onder lopen. Gij moogt geen zegen van God verwachten om de vurigheid van uw betrachting, maar om Mijn verdiensten, want de Heere God neemt in Mij alleen Zijn welgevallen. Wereldse en onherboren mensen staan altijd schuldig, omdat zij wel praten van Mij en Mijn verdiensten, maar zichzelf troosten dat God genadig is, omdat zij de ergsten niet zijn en dat zij verscheidene dingen in hun eigen ogen goed doen. Maar het binnenste van hun hart is niet tot Mij gekeerd. Zij weten niet wat het betekent om niet op eigen doen te bouwen, maar alleen op Mijn verdiensten. Daarom is hun staat jammerlijk, al leven zij voor het oog van de mensen fatsoenlijk.

Maria: Ik beken het, Heere, het kan niet anders zijn. Het is gewis niet mijn doen, maar Uw verdiensten, die mij aangenaam maken bij God. Ik kan niet ontkennen dat Uw verdiensten genoegzaam zijn, niet alleen om de gebrekkigheid van mijn ijverigste goede werken, maar ook mijn aller-slechtste betrachtingen te bedekken. Bij God zijn die werken aangenaam als zij in oprechtheid zijn verricht, want zij zijn niet alléén zonde en overtredingen, zoals dat is bij de boze werken der zonde, die ook nu en dan door de gelovigen worden gedaan.

De Heere: Door Mijn verdiensten wil Ik de persoon, die zulks gedaan heeft, met God verzoenen, wanneer hij slechts Mijn verdiensten door het geloof aan zijn ziel toeëigent; de boze werken kunnen Gode wel uw schuldige plicht. En niet alleen dat, maar Ik heb uw hart geneigd om niet tegen te streven, maar Ik heb uw gedachten gevangen geleid onder de gehoorzaamheid van Mijn Woord. Ik heb gemaakt dat gij streed tegen al uw zonden en heb uw hart daartoe gebracht, dat gij ten volle besloten werd om niet langer meer naar menselijke begeerlijkheden, maar naar Mijn wil de tijd die nog over is te leven. Ik heb u zo ver gebracht, dat gij niet langer uzelf meer in enige zonde durfde toegeven, en dat gij oprecht u voornam in al Mijn geboden te wandelen.

Maria: Het is waar, mijn Heere en mijn God. Als ik vergelijk wat ik nu ben (niet wat ik behoorde te zijn) en de tijd dat ik op Uw heilige leer acht begon te geven en naar Uw Woord ging luisteren, dan merk ik dat er grote verandering in mij is gekomen. Voorheen leefde ik zonder mij te bekommeren om U aangenaam te zijn. Ik was tevreden dat ik een ingetogen leven leidde, onberispelijk voor mijn bureu. Maar nu ben ik nergens meer bekommerd over dan hoe ik U zou mogen behagen. Ik wil gaarne in Uw geboden wandelen, en ik probeer bovenal Uw verdiensten deelachtig te worden, maar toch kan ik mij hierop niet gerust stellen, Heere. Als ik velen hoor getuigen, dat zij ook zo

gezind zijn en dat zij ook in Uwe wegen willen wandelen, zo zou ik daaruit moeten opmaken, dat schier al de mensen zalig zullen worden, daar ik toch uit Uw Woord verneem, Heere, dat er maar weinig zullen zalig worden.

De Heere: Mijn duif, Mijn onnozele, Ik wil u ook niet troosten of de zekerheid van uw zaligheid aanzeggen, door alleen van u te horen, dat gij begeert in Mijn wegen te wandelen en dat alleen met de mond belijdt, zoals velen doen. Maar zij komen alleen tot Mij met de lippen en hun hart is ver van Mij, want dit blijkt uit hun ongeregeld leven. Maar gij, Mijn vrome, begeert niet alleen in Mijn wegen te wandelen, maar Ik zie ook, dat gij de gelegenheid om te zondigen vermijdt en bang zijt in zulke plaatsen of in zulk een gezelschap te komen, of handel te drijven waardoor gij in de zonden verstrikt zoudt kunnen worden. Ik verneem ook dat gij de middelen tot een Godzalig leven ernstig waarneemt. Dikwijls vind Ik u lezend in Mijn Woord met grote aandacht. Ik zie u bidden op uw knieën; Ik merk dat gij niet graag een predikatie verzuimt; gij komt aan het Avondmaal, en als het kan zoekt gij het gezelschap van de vromen op. Gij spreekt met hen graag over Mijn Woord. Ik hoor u dingen vragen over Mijn Koninkrijk aan verstandige mensen, opdat gij meer en meer gesterkt moogt worden in het geestelijk leven. Ik zie ook dat gij dikwijls, als u al te sterke gelegenheden der zonde voorkomen, en dat gij erg wordt aangevochten, gij u toch van de zonde onthoudt, uzelf verloochent en Mijn kruis opneemt om Mij na te volgen. Wat Mij bijzonder behaagt is, dat Ik gewaar wordt, dat 's morgens zo gauw uw ogen open zijn, gij tot Mij bidt om u te sterken om Godzalig te leven. Zo gaat het de hele dag door en er komen veel schietgebeden en onuitsprekelijke zuchtingen, allemaal om kracht van Mij te krijgen, om u wel en christelijk te gedragen, waardig die kostelijke naam van een christen die gij voert.

Maria: Ik moet bekennen, Heere, tot mijn schaamte, en ik moet Uw grote ontferming prijzen, dat ik doorgaans zo bewogen wordt door Uw genade zoals Gij hebt verklaard. Maar ondertussen bedroeft het mij zeer, dat ik niettegenstaande al mijn goede bedoelingen en trouwe betrachting tegen de zonde, ik mij nog vaak in de zonde verstrikt vind.

De Heere: Dat geschiedt aldus tot uw vernedering en slechts in zulke zwakheden, die door de wereld niet als zonden erkend worden en daarom ook niet ergerlijk zijn. En dan komt dit er nog bij, dat gij nooit in de zonde blijft liggen, maar telkens daaruit opstaat, met hartelijke droefheid die betreurt en met nieuwe ijver die bestrijdt. Ja, uw hart is nu zo gesteld, dat als gij uw hartewens mocht hebben, dat gij voor het strijden tegen de zonde gij daarvoor niet zou kiezen de heerschappij over de hele wereld, al zou die duren zo lang als de wereld zal staan. Gij hebt zulk een vermaak in Mijn dienst, dat als gij een vurig gebed kunt uitstorten voor Mij, of met aandacht Mijn Woord horen of lezen, uw hart meer verheugt en uw geest verkwikt dan enige aardse of vleeselijke vreugde u nu kan vermaken. Hieruit blijkt immers, Mijn vrome, Mijn duif, dat er wat anders bij u is dan vlees en bloed; dat het nieuwe schepsel, de geest der wedergeboorte in uw hart is gekomen.

Maria: Het is waar, Heere, ik heb geen meerdere vreugde dan als ik mijn zonden kan overwinnen en als ik Uw heilige dienst goed kan doen. Maar och arme, als ik ga inzien hoe flauw ik tegen de zonde strijd, hoe slecht ik Uw heilige dienst betracht, Uw allerheiligste dienst, dan komt er een wolk over mijn hart. Ik word overtuigd, Heere, dat mijn doen niet deugt; dat ik Uw hoge Majesteit geenszins eer naar de waarde

ervan; dat ik mijn boosheid niet beklaag en betreur naar de grootte ervan, en geheel te doen zoals nodig is gedaan te worden.

De Heere: Als gij zoudt zeggen dat gij geen zonde had, dan zoudt gij liegen en de waarheid Gods zou niet in u zijn. Maar zegt gij dat er niets in u is dan zonde en de oude mens, dat zou ook de waarheid niet zijn; gij zoudt te kort aan Mijn genade doen. Al zijt gij nog zo dodig, ongevoelig en lusteloos in uw hart, toch laat gij niet na om tot Mij te zuchten; gij verzuimt niet om Mijn heilige inzettingen te betrachten; gij begeeft u tot bidden en maakt u op om te komen tot het gehoor van Mijn Woord; gij houdt, als gij kunt, het Avondmaal. Dat zijn bewijzen dat er iets anders in u is, dat u voortdrijft en aanzet om door Mij gezegend te worden.

Maria: Mij dunkt, Heere, dat ik dit soms gewaar word. Er is iets in mij dat mij hoger optrekt dan vlees en bloed mij kunnen leiden. Dat doet mij, of ik wil of niet, omzien naar U. Soms ben ik zo bewogen, hoe dodig en ongevoelig mijn hart ook is, dat ik denk: hoe slecht het ook met mijn hart is, toch moet ik mijn God zoeken. Kan ik Hem geen bewogen hart toebrengen, een hart dat geroerd is, maar vleselijk, dan breng ik Hem een hart zoals ik heb, zoals het is. Ik moet mij neerwerpen voor de voeten van Zijn genade en zeggen: "Heere, ik breng mijn hart hier, niet zoals het door U gemaakt is en zoals het zou moeten zijn, maar zoals het door mij mismaakt is; dat door mij verdorven is. Ik breng het zoals het is, Heere, want het is oorspronkelijk Uw maaksel, het behoort U van rechtswege toe. Och Heere, wil het toch aannemen, want het is van U. Laat Uw Heilige Geest volkomen heerschappij daarin hebben; laat Die het maken, herscheppen, regeren, besturen zoals het Hem belieft. Want ik, och arme, Heere, weet geen raad om het te verbeteren. Daarom breng ik het tot U zoals het is". Wanneer ik zo kan denken en doen, dan krijg ik wat moed, maar als ik dan weer ga bedenken hoe waardig Gij, Heere, zijt, Die gediend moet worden met het beste hart, en hoe ongeregeld en ongestadig mijn hart is, dan word ik bang en verlies al mijn moed en hoop.

De Heere: Mijn vriendin, klaag vrijuit zoveel als u wilt over uw gebrekkigheid in Mijn dienst, en heb een gering gevoel van uzelf, tot uw verootmoediging zoveel als u kunt, maar verdonker toch het werk van Mijn genade niet in u. Erken die dankbaar en acht die hoog om haar waarde. Maar wacht u, dat gij niet meer luistert naar het boos ingeven van de kwaadaardige satan, die een beschuldiger van Mijn kinderen is. Luister niet naar uw eigen verdorvenheid, maar naar het goede werk van Mijn Geest in u bevestigd, met zo vele onfeilbare tekenen van Mijn tegenwoordigheid, die Ik in uw hart heb gestort, en die Ik u weer indachtig maak.

Maria: Ik kan het niet ontkennen, Heere, dat ik soms enigszins Uw zoetheid heb gesmaakt. Dan dacht ik bij mijzelf, dat ik mij kon verzekeren van Uw genade aan mij geschonken, maar och arme, dat is zo spoedig verdreven door mijn onbehoedzaamheid en boos overleg. Ik heb Uw hoge genade en vriendelijke bezoeking niet genoeg gewaardeerd. Als ik daaraan begin te denken, dan moet ik mij verfoeien, dat ik Uw goede Geest in mij heb bedroefd en van mij verjaagd en uitgeblust. Vandaar dat ik overtuigd ben, dat het rechtvaardig zou zijn, als Gij mij liet zitten in een droevige donkere mistroostigheid.

De Heere: Wees daarover niet beangst, Mijn beminde. Wees daarover niet zo bekommerd. Denk toch niet, dat Ik u zou verlaten en vergeten hebben, wanneer Ik

Mijn aangezicht een kleine tijd voor u verberg.

Maria: Och Heere, mocht mijn hart altijd zo getroost worden en mocht ik altijd van Uw genade verzekerd zijn. Hoe meer ik de zoetheid daarvan gevoel, hoe meer ik ook bevreesd ben om die weer te verliezen. Daarom bid ik U, mijn Heere en mijn God, wil mij toch nog enkele middelen aanwijzen, waardoor ik meer en meer gesterkt mag worden in de zekerheid van Uw genade en mijn zaligheid.

De Heere: Het behaagt Mij zeer dat gij daarover bekommerd zijt. Deze bekommering, als die heilig wordt geoefend, kan zeer dienstig zijn om de troostrijke verzekering van uw zaligheid, altijd vers en bloeiende bij u te houden. Bovendien zijn deze drie middelen zeer van node:

1. Dat gij steeds aanhoudt in het ernstig nakomen van al Mijn heilige inzettingen om de ziel te stichten tot het eeuwige leven.
2. Dat gij steeds opmerkt hoe goed Ik bij u doe in het geestelijk leven, en te bedenken dat Mijn liefde onveranderlijk is.
3. Dat gij u versterkt om u zeer wél tegen Mij te gedragen en alle werken van liefde en gehoorzaamheid te oefenen.

Maria: Och Heere, verklaar mij deze middelen toch wat duidelijker.

De Heere: Om gesterkt te worden in de zekerheid van uw zaligheid, moet gij vooral met aanhoudende naarstigheid u zetten tot het lezen van Mijn Woord, veel bidden en u gewennen aan heilige overleggingen. Gij moet het heilige Avondmaal gebruiken en al de instellingen die door Mij zijn voorgeschreven, om de ziel te stichten tot het eeuwige leven. Want ziet, in al die inzettingen heb Ik een heiligende doordringende kracht ingedrukt, om het hart van de mens, dat hiermee veel bezig is, helemaal hemels te maken en van de aarde af te trekken. Als gij ondervindt dat uw aardse gezindheid meer en meer afneemt en dat gij een hart blijft behouden dat hemelsgezind is, dan zult gij van dag tot dag meer en meer verzekerd kunnen worden, dat gij hier een vreemdeling en bijwoner zijt en dat de hemel uw vaderland en erfenis is (Filipp. 3 : 20).

Maria: Och Heere, ik zie dat dit een zeer kostelijk middel is om mij te verzekeren van mijn hemelse zaligheid. Geef mij daarom toch altijd zulk een hart, dat het mijn meeste kracht en grootste troost mocht zijn, om mij veel te oefenen in al Uw heilige instellingen.

De Heere: Houd slechts aan daarnaar te verlangen en daarom te zuchten en het zal u geschieden naar uw begeerte (Psalm 145 : 19). Leer ook medelijden hebben met de arme mensen, die er veel worden gevonden, die geen lust hebben tot Mijn hemelse inzettingen; die totaal aardsgezind zijn en zich toch dwaas wijsmaken, dat de hemel hun erfenis zal zijn, als zij van de aarde zullen scheiden.

Maria: Dikwijls heb ik mij verwonderd van welke geest deze mensen toch wel moeten zijn, die ik zo ruim heb horen roemen over hun hemelse zaligheid, en toch een geheel aards en vleeselijk leven leiden. Maar Heere, zeg mij toch ook nog iets van het tweede middel om mij te versterken in de zekerheid van mijn zaligheid.

De Heere: Gij moet ook opmerken hoe wonderlijk wél Ik bij u doe en tot nog toe gedaan heb, met zulke gaven, die niet aan alle mensen maar alleen aan de

wedergeboren kinderen van God worden geschonken, zoals het ongeveinsd geloof, de dierbare liefde en zalige hoop. Daarbij moet gij ook diep nadenken over Mijn gaven, dat die onberouwelijk zijn en dat Ik in mijn liefde onveranderlijk ben.

Maria: Ik merk wel, Heere, dat de dingen waartoe Gij mij uitnodigt om de zekerheid van mijn zaligheid te behouden en te versterken, allemaal zeer zoete en liefelijke betrachtingen zijn. Hoe groot zou dan mijn schuld zijn, als ik deze zou verzuimen of er geen lust in zou hebben. Alleen Heere, mijn God, geef mij Uw Geest, om alles goed na te kunnen komen; om mij gaarne te verlustigen bij het overdenken van Uw vriendelijke liefdesuitlatingen, aan mij bewezen, en de standvastigheid van Uw liefde tot al Uw kinderen.

De Heere: Voeg daarbij dan nog altijd, zoveel als mogelijk is, een oprechte betrachting van al Mijn geboden, waaruit uw liefde tot Mij wordt betoond. Houd dat voor zeker, dat alle zonde daartoe een mens zich met zijn hart begeeft, werken der duisternis zijn en des doods. Deze verdonkeren zeer het licht der zaligheid en de hoop des eeuwigen levens. Och, dat Mijn kinderen altijd wilden bedenken welk een gelegenheid zij geven aan hun geestelijke vijanden, om hen af te stoten van de zekerheid van het eeuwige leven, wanneer zij goedsmoeds enkele werken der zonde doen. Dat zij mochten bedenken dat de gehoorzaamheid aan Mijn geboden een bijzondere vrucht van het ware geloof is en een zeker uitvloeisel van de beginselen van het eeuwige leven in hun hart. Hoe zouden zij zich dan altijd kunnen versterken om hun verlossing ter zaligheid zeker en vast te maken (2 Petrus 1 : 10).

Maria: Ik dank U, Heere mijn God, die mijn troost en mijn levenskracht zijt, dat Gij mij deze dingen hebt willen openbaren. Zou ik U voor die genade niet dienen, en mij tot alle middelen voortdurend niet trachten te sterken? Alleen, Heere, verlaat mij niet. Sterk mij genadig in mijn goed voornemen. Dan weet ik dat het mij zal gelukken, want al Uw voorgeschreven middelen zijn zeer zekere middelen, zevenmaal gelouterd, Psalm 12 : 7.

7. Van de aanwas in de ware Godzaligheid

De Heere: Mijn kind, gij hebt nog zoveel te leren en te betrachten. Gij moet toezien dat al het verhandelde en wat nog te verhandelen staat, u mag aanzetten om in alle goede gaven toe te nemen. Dit moet gij elke dag en de hele dag door meer en meer betrachten, want het Koninkrijk Gods moet voor u zijn als een mosterdzaad (Matth. 13 : 31). Gij zijt schuldig uw talent goed aan te leggen om daarmee winst te doen (Matth. 25 : 20). De raad van oude mensen is om af te nemen en die van de jonge mensen om toe te nemen. Zo moet ook uw oude mens dagelijks meer en meer in u versterven en uw nieuwe mens groeien.

Maria: Daartoe heb ik grote lust, Heere Jezus. Ik heb nooit meer verlangd om rijk te zijn of in grote eer te leven of in grote weelde, dan ik nu verlang door Uw genade om meer en meer Godzalig te zijn.

De Heere: Het verlangen is het beste middel om geestelijke aanwas te bevorderen. Om dit goed ten einde te brengen, moet gij aan de ene zijde voorzichtig vermijden alles wat uw voortgang in de ware Godzaligheid zou kunnen verhinderen; aan de andere kant moet gij alles in het werk stellen om uw aanwas in de geestelijke gaven te bevorderen.

Maria: Welke dingen zijn het, Heere Jezus, die de voortgang in de Godzaligheid het meest verhinderen?

De Heere: Die zijn voornamelijk deze:

Ten eerste: Gij moet niet denken dat gij al genoeg zijt toegenomen (Filipp. 3 : 12). Och, velen zouden zeer voortreffelijke christenen zijn geworden, als zij niet gedacht hadden, dat zij al genoeg herboren waren.

Ten tweede: Wanneer gij een verkeerde levenswandel inslaat, bijvoorbeeld de wet der natuur of van het land; de letter van de Heilige Schrift, die slecht verstaan en toegepast wordt.

Ten derde: De loop van de wereld of van de grote menigte.

Ten vierde: Het voorbeeld van een gewoon mens, wie het ook mag wezen: deze komen allen veel te kort van de ware volmaaktheid, waar alle christenen naar staan moeten. De heidenen wisten ook wel te zeggen, door het licht der natuur, dat zo wie slechts naar de wetten van het land vroom was, dat die vroomheid niets te betekenen had.

Ten vijfde: Als gij niet kunt verdragen de versmading van de wereld, maar bang zijt voor de naam van puritein of fijne. Deze namen zijn door de duivel uitgevonden om de ware Godzaligheid bij het volk tegen te werken. Wie daarvoor schroomt, doet de duivel al te veel eer aan en geeft hem aanleiding om zulke namen nog meer te gebruiken, nog hatelijker te maken, als hij ziet dat zulk werk hem goed gelukt.

Ten zesde: Als gij al te spoedig iets kwaads denkt van uw broeders, waardoor de liefde en vrede worden verstoord en Gods zegen voor een groot deel wordt verdreven. Het is zeker dat een hart, dat vervuld is met bitterheid en nijdigheid tegen zijn naasten, niet kan groeien in het geestelijk leven (Jak. 3 : 16), want zulk een hart wil God niet zegenen en zonder Gods zegen kan niets gedijen.

Ten zevende: Als gij ondankbaar zijt tegen Mij: gij hebt enkele bijzondere genade en goede gaven van Mij ontvangen, maar gij zijt daar trots op geworden; dit maakt niet alleen dat Ik u geen nieuwe gaven meer wil geven, maar wat Ik u reeds heb gegeven wil afnemen. Dat ziet gij bij een verstandig vader, die zijn ondankbaar kind meer en meer iets gaat onthouden.

Ten achtste: Als gij u zeer verwart in het werelds bedrijf; gij kunt u moeilijk losmaken uit de vleeselijke gesprekken van de mensen. Gij kunt dan uw verstrooide gedachten nooit of zelden meer ordenen om uw tegenwoordige geestelijke staat te overzien of gij ook toeneemt of af neemt in het geestelijk leven. Och, bedachten de mensen eens, welke schade zij lijden aan de ziel en aan de beste goederen, door het gretig opvolgen van de dingen van deze wereld, dan zouden zij zich in het vervolg daarvoor wachten.

Ten negende: Als gij de gelegenheid tot zondigen niet meer vermijdt, maar bruut daarop voortgaat; dat gij u" begint te verlaten op uw eigen gaven en kracht. Hoe menig mens zie Ik zo leven in de wereld, die jammerlijk beginnen te vervallen van hun eerste liefde en ijver, want zij vergeten hun grote boosheid en worden zorgeloos om voortdurend wacht daartegen te houden.

Ten tiende: Als gij begint toe te geven om de geestelijke arbeid, die toch nuttig en nodig is tot de zaligheid van de ziel, na te laten en dat gij meer over uw lichaam denkt.

Ten elfde: Als gij in een bijzondere zonde valt; dat is als een dodelijke slag, waardoor de mens voor die tijd zo bedwelmd wordt, dat hij niets in Mijn dienst goed kan doen, zolang dat duurt. Zal hij dan in Godzaligheid toenemen?

Ten twaalfde: Als gij de geestelijke oefeningen niet behoorlijk betracht, dat gij namelijk slordig, zorgeloos en dodig daarin zijt. En wanneer gij die ter hand neemt, dit doet zonder gevoel of vreugde in het hart.

Ziet, bij deze en dergelijke gelegenheden meer, worden vele mensen geweldig weerhouden om toe te nemen in het geestelijk leven. Daarom moet gij grote voorzichtigheid gebruiken om de genoemde gelegenheden en gebreken alle te schuwen en van u te weren. Gij moet die aanzien als de kanker en een verderfelijke roest of mot aan uw geestelijke gaven, om die langzamerhand te verderven en geheel te verteren. Zoals gij een zweer of etterpuist uit uw lichaam verwijdt of een mot uit uw kleren, zo moet gij ook deze verderfelijke dingen uit uw hart weren, opdat het u in uw geestelijk leven wel moge gaan.

Maria: Och Heere, Uw dienstmaagd ziet nu tot haar schande, hoe onbezonnen ik voorheen heb gewandeld. Nu kan ik goed zien waaraan het mij heeft gehaperd, dat ik niet meer toegenomen ben in het geestelijk leven. Ik hoop door Uw genade dit voortaan te beteren. Maar welke dingen kunnen mijn aanwas in de geestelijke gaven bevorderen?

De Heere: Ten eerste, dat gij naarstig u versterkt en altijd daartoe werkt om de kracht van Mijn Geest, Die in u is, op te wekken en vaardig over u te maken (2 Tim. 1 : 6). Om toe te nemen in geestelijke gaven, moet gij dit ernstig betrachten, want zonder Mijn Geest vermoegt gij niets (1 Kor. 12 : 3).

De goede bewegingen van de Geest zijn als een wind van de hemel om uw reis naar de hemel voortgang te doen hebben. Ja, de roering van de Geest is als de roering van het badwater Bethesda (Joh. 3). Als gij die goed waarneemt, zult gij aanmerkelijke versterking gewaar worden, want de Heilige Geest is daar in en dan is er kracht bij de werken om geweldig te vorderen in de Godzaligheid.

Ten tweede, dat gij dikwijls overlegt de genadige belofte en schrikkelijke dreigementen, die Ik in Mijn Woord heb uitgesproken, om u tot het goede te lokken en van het kwade af te drijven. Bovendien de beloften, die Ik verzegeld heb en die gij Mij hebt gedaan in uw doop en in Mijn heilig Avondmaal. Bedenk ook hoe ik u wél doe, de hele dag en elk uur van de dag; welke ongevallen Ik van u afwend; welk goed Ik u geef. Dit moet gij met een verstandig oog en hart bemerken (Deut. 29 : 4). Dan zult gij gewaar worden dat elk lid van uw lichaam en elk ogenblik van uw leven, vol is van Mijn goedertierenheid. Dit zal u dan geheel inwinnen tot Mijn gehoorzaamheid.

Ten derde: Voeg hier nog bij: het bedenken van 122

Mijn bijzondere oordelen en zegeningen, over anderen en over uzelf; ook de ijdelheid en vergankelijkheid van de aardse dingen, de sterfelijkheid van de arme mens, dat de één na de ander uit de wereld wordt gehaald, na zeventig of tachtig jaar, en zo is ons leven waarlijk maar als een schaduw die vergaat (Ps. 90). Wie van de mensen is verzekerd van één dag leven? Dit zal u opwekken om altijd in Mijn tegenwoordigheid, met een heilige kinderlijke vrees te wandelen, om u voor te bereiden tot het laatste oordeel, waartoe gij eerlang door de onweersprekelijke deurwaarder (de dood) zult gedaagd worden; om te zoeken wat boven is.

Ten vierde. Overleg ook dikwijls de listigheid van uw geestelijke vijanden, de duivel, de wereld en uw eigen vlees. Die trachten u altijd te verhinderen op de loopbaan der Godzaligheid, wat zij ook dikwijls doen bij de Godzaligen. Dat doen zij door listigheid, door hen af te leiden van de aller-nodigste betrachtingen van het christelijk leven, die Ik hun heb opgelegd, en waarvan zij Mij rekening zullen moeten afleggen, tot het opvolgen van andere dingen, die wel niet kwaad zijn, maar waartoe Ik hen eigenlijk niet heb geroepen, waarover zij door Mij niet tot rekenschap geroepen zouden worden, al deden zij die niet. Wilt gij dus toenemen in het geestelijk leven, dan moet gij tegen de listigheid van uw geestelijke vijanden bijzonder wacht houden en machtig

zien te worden in de Heere en in de sterkte van Zijn kracht (Ef. 6 : 10). Dat moet gij doen door het gebruik van die middelen, die Ik zeer veel in Mijn Woord heb geopenbaard. Overdenk al Mijn bitter lijden, dat Ik om uwentwil ondergaan heb, opdat gij uw geestelijke vijanden zoudt overwinnen en Mij dienen al de dagen van uw leven. Ten vijfde. Draag ook bijzondere zorg, dat gij al de heilige oefeningen, die Ik tot uw versterking en aanwas in het geestelijk leven ingesteld heb, niet alleen voortdurend betracht, maar het zulk een grote ijver, ernst en inspanning van al uw krachten, als mogelijk is. Bedenk dat Ik het hart begeer en vereis, dat gij Mijn dienst zoudt doen van ganser hart, van ganser gemoed en al uw krachten. Gij moet Mijn dienst boven alles betrachten, zoals Ik het waardig ben, want Ik heb u al uw krachten gegeven en onderhoud die. Ik wil u hiernamaals nog zalig maken, als gij uw krachten trouw in Mijn dienst besteed. Het is altijd een grote slordigheid wanneer iemand als een slappe ezel Mijn dienst wil betrachten, zelfs als hij zich schikt om Mijn Naam aan te roepen, om Mijn Woord te horen, of enige andere inzetten te doen. Dit slordige, onachtzame werken, als er niet bij gedacht wordt, of als er aan iets anders wordt gedacht, zulk een dienst mag Ik niet; dat is Mij een gruwel en walging. Zij zijn vervloekt die Mijn werk traag doen (Jerem. 48 : 10). Door zo te doen wordt men niet gesterkt en verwakkerd in de geestelijke gaven, maar verachterd en meer en meer verhard. Probeer dit dan te verhoeden en blijf het noodzakelijk vinden, hetzij in uw slaapkamer, hetzij in uw huisgezin of in de vergadering der gelovigen, alles goed te doen met aandacht en vreugd. Met alle ernst en kracht moet gij trachten u te ontdoen van alle aardse bekommelingen, maar ook van alle bedenkingen en behartigingen, ook zelfs van geestelijke dingen, die eigenlijk niet dienen tot de zaak, die gij vóór hebt. Deze dingen zijn in dit geval als doornen en distels, om het goede zaad des geestes voor die tijd te verstikken. Als gij u daarom begeeft tot mijn ingestelde godsdienst, probeer uw hart en verstand zó te ontledigen van alle andere bedenkingen, die tot die oefening niet dienen. Tracht u zó aan te stellen alsof er niets in de wereld is dan Ik en gijzelf, om wel te betrachten dat voorhanden is. Dat zal u geweldig doen vorderen om dagelijks in het geestelijke leven toe te nemen.

Ten zesde, dat gij van dag tot dag u inzet om meer en meer de zaken van God te vernemen, geopenbaard in Mijn Woord. Gij kunt niet toenemen in geestelijke gaven, als gij niet toeneemt in de kennis van de geestelijke dingen, 2 Petrus 1 en 3 : 18.

Ten zevende. Ziet ook toe, dat gij dagelijks enkele zonden met de daad of van nalatigheid, waarmee gij voelt het meest bevangen te zijn, te bestrijden. Dan zult gij tot uw grote troost uw aanwas beter gewaar worden.

Ten achtste, dat gij uw bekering vernieuwt, zo dikwijls gij voelt dat gij in enige zonden gevallen zijt. Mijn kind, wie dat verzuimt, ondervindt onuitsprekelijke schade uit zijn val. Maar daarentegen (en dit is ook een grote verborgenheid van het Koninkrijk Gods) wie dit wél betracht, geniet door Gods genade en Mijn alvermogenende kracht, de vreugde van de vereniging uit zijn vallen in de zonde.

Ten negende, dat gij wel let op alle goede bewegingen, die in uw hart opkomen, want die komen door de tegenwoordigheid van de Heilige Geest. Zoek daarmee uw voordeel te doen; ook met Mijn vriendelijkheid, die gij dikwijls ondervinden mocht in de tijdelijke dingen, zelfs in het gezin waarin gij leeft.

Ten tiende, dat gij werkt om anderen te bekeren. Dan legt gij uw talent goed aan en dat talent wordt vermeerderd.

Ten elfde, dat gij alle heilige oefeningen aanhoudend en ernstig betracht. Die zijn als de beken en aders van de geestelijke waterstroom van zegen, die de goede boom bevochtigt en vruchtbaar maakt, Ps. 1 : 3.

Ziet, bij deze en dergelijke gelegenheden meer, hebben vele vrome en Godzalige

harten wonderlijk veel voortgang gemaakt in de geestelijke gaven. Zij hebben schoon gebloeid en vruchten gedragen, ook in hun hoge ouderdom, Ps. 92 : 15. Daarom moet gij grote ernst aanwenden om deze betrachtingen zeer goed uit te voeren. Gij moet die aanzien als een regen van zegen of een liefelijke dauw uit de hemel, waardoor uw hart in alle geestelijke gaven meer en meer kan verkwikt en verfraaid worden. Hebt gij planten en bloemen water gegeven tot betere groei en bloei, dan moet gij deze betrachtingen zeker ter hand nemen, om uw hart vruchtbaar te maken in alle geestelijke gaven.

Maria: Och Heere Jezus, ik gevoel zo goed mijn zwakheid, dat ik ten volle overtuigd ben, dat het nodig is om al deze dingen te doen, om te groeien in kennis en genade. Ik weet ook, Heere, dat het zo behoort.

De Heere: Ja, gewis gij moet u niet verzekeren een rechtschapen wedergeboren kind van God te zijn, dan wanneer gij toeneemt van tijd tot tijd in het geestelijk leven. Want zoals de mensen en alle andere schepsels na de geboorte opwassen totdat zij tot volkomen wasdom zijn gekomen en dan nog verder

kracht ontvangen om voort te telen, zo moet het ook gaan in het geestelijke met de nieuwe schepselen. De ganse natuur leert het u dat alle gewassen zo doen; zou dat dan ontbreken in de nieuwe schepselen? Dat mag niet zijn. Zal een mens, die dagelijks voor zijn lichaam zorgt en al wat hij heeft graag gebeterd zou zien, niet zorgen voor zijn ziel en niet toezien dat die ook van dag tot dag zou beteren? Let op de voorbeelden van de heilige patriarchen en profeten, die ook mensen zijn geweest en dezelfde bewegingen onderworpen waren als gij, maar gesterkt door Mijn Geest zoals gij. Die zullen u vurig en ijverig maken. Die hebben Mij gediend in honger en dorst, door koude en naaktheid, met arbeid en vermoeidheid, door waken, bidden en vasten, in eerbied en aandacht, door veel vervolging en smaadheden. Och, hoeveel zware folteringingen hebben de apostelen en martelaars geleden en alle andere heiligen die Mijn voetstappen hebben willen volgen! Zij hebben hun leven op deze wereld gehaat en niet geacht, opdat zij het eeuwige leven zouden mogen verwerven. Och, wat een streng en afgescheiden leven hebben de heilige oudvaders in de woestijn geleefd; welke lange en zware bekommelingen hebben zij geleden! Hoe dikwijls zijn zij door de boze vijand gekweld geworden. t-Loe vurig zijn zij geweest in hun gebeden; hoe matig waren zij in het eten en drinken. Hoe groot was hun ijverige begeerte om in deugden en liefde Gods voort te gaan en steeds heiliger te worden. Hoe zwaar was hun strijd om alle kwade lusten en genegenheden te dwingen en te doden. Hoe oprecht was hun werk om Mij te zoeken. Overdag arbeidden zij in uitwendige werken en 's nachts begaven zij zich het meest tot eerbiedig bidden, hoewel zij ook overdag in hun werk met het hart tot God baden, of iets goeds overdachten. Dit weet Ik, omdat Ik hun hart ken. Al hun tijd brachten zij nuttig door, en als zij bezig waren met God, dan was de tijd altijd kort. Door de grote zoetheit, die zij gevoelden in hun overdenkingen, vergaten zij soms hun lichamen en aten of dronken niet. Zij verlieten alle rijkdommen, hoogheid en heerlijkheid, al hun vrienden en vriendinnen van deze wereld. Zodoende waren zij arm aan aardse goederen, maar zeer rijk in goddelijke genade en deugden. Zij waren vreemdelingen in de wereld, maar zeer bekend met God. Zij achtten zichzelf voor niets, maar in de ogen van God waren zij kostelijk en uitverkoren. Zij bleven altijd nederig, zij leefden in stipte gehoorzaamheid, zij wandelden in liefde en met geduld. En daarom namen zij toe in de Geest en in een geestelijk gemoed, en zij kregen zeer grote genade bij God. Door Mij zijn zij verheven en gesteld tot een voorbeeld. Daarom moet gij meer en meer getrokken worden door hun voorbeelden, om in deugden toe te

nemen, dan door de menigte van lauwe mensen, die overal zo veel zijn, getrokken tot slapheid.

Hoe vurig waren zij in het bidden, hoe naarstig om deugdzaam te leven. Hoe stichtelijk hielden zij zich, met welke grote eerwaardigheid en gehoorzaamheid leefden zij. Dat bewijzen nog de voetstappen van goede voorbeelden, die zij achter gelaten hebben, dat zij heilige mannen zijn geweest, die zo dapper hebben gestreden, dat zij de wereld hebben overwonnen en onder hun voeten hebben geworpen.

Maria: Maar Heere, sommigen zeggen nu: Het is mij genoeg, als ik maar in de hemel kan komen, al krijg ik daar de eerste plaats niet.

De Heere: Dit schijnt uit geestelijke nederigheid voort te komen, maar het komt uit vleselijke luiheid. Zij wilden de schoonste plaats wel hebben, als zij de moeite niet ontzagen. Deze mensen zijn op aarde niet tevreden met de minste plaats, maar staan steeds naar groter voordeel in deze wereld. Ik heb hun voorgehouden om niet naar de minste maar naar de schoonste plaats in de hemel te staan. Tracht gij daarnaar dan, Mijn beminde.

Maria: Och Heere, Gij weet het dat dit mijn hoogste begeerte is en ook mijn meeste werkzaamheid, dat ik U aangenaam zou mogen dienen, elke dag van mijn leven, en daarin meer en meer toe te nemen van dag tot dag.

De Heere: Dat is een rechte gestalte van een christenhart. Houd u daarbij, Mijn duif, Mijn vrome, en gij zult zeker van tijd tot tijd meer en meer toenemen, totdat gij zult opgenomen worden in de hemelse Woning, waar gij met alle andere heiligen in het licht gekroond zult worden met eeuwige vreugde en heerlijkheid.

Maria: Amen, zo zij het, Heere Jezus. Amen, zo zij het.